

ÖZEL ÖĞRENCİLER İÇİN UYARLANMIŞ ETKİNLİKLER (UYET)

HAYAT BİLGİSİ

Ankara, 2020

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Nezir GÜL

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Kürşat DULKADİR

EDİTÖRLER

Ayşenur ŞAHİN

Nazik Selcen YUMAK

Ozan Can CEYLAN

YAZARLAR

Ahmet Yalçın HOCAOĞLU

Aslınur ÇINAR

Aysun GÜLAP KOÇ

Ayşenur ARAT ODACI

Betül ŞİMŞİR DER

Beyza KINALI

Cem MEŞE

Dilara AKYAR

Dilek KÖSELİOĞLU

Duygu SAĞLAM

Emel ÇOLAKOĞLU

Esra DEMELİ

Filiz ACAR

Habibe BAKTEMUR YAŞAR

Hale AKSAN

Huriser DELİTAY

İrem DENİZ ÇİMEN

Neslihan BABAYİĞİT

Pınar KIRMIZIOĞLU

Seher GÜN

Şerife ELMALICA ÖNSÖZ

GÖRSEL TASARIM VE RESİMLEME

Sude Ajans Reklam Org. Tan. Ltd. Şti.

Her hakkı saklıdır. Bu yayının tümü ya da bir bölümü T.C. Millî Eğitim Bakanlığından izin almaksızın hiçbir biçimde çoğaltılamaz, basılıp yayınlanamaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümnden çok sevmektir.

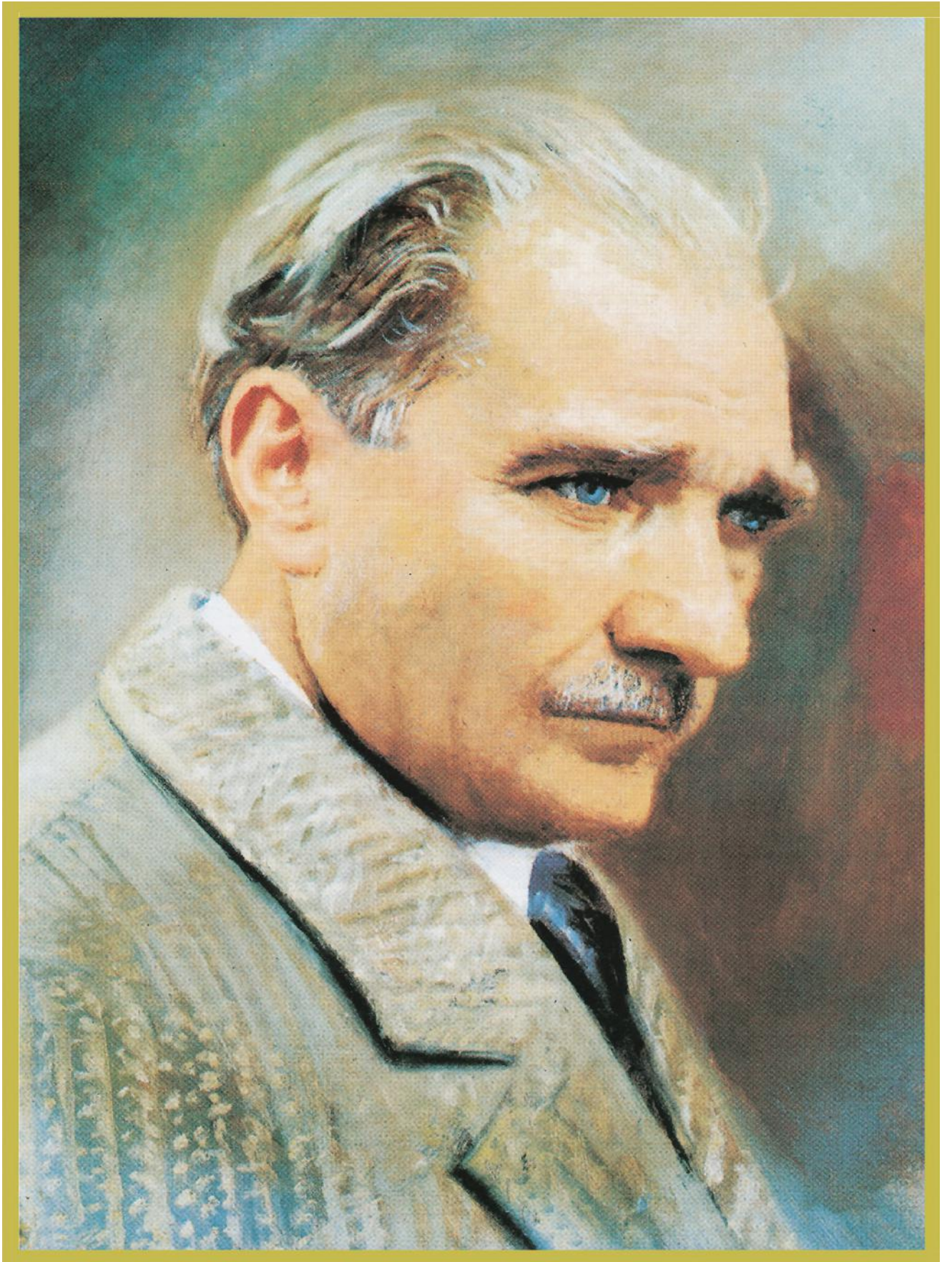
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	8

1. ÜNİTE - OKULUMUZDA HAYAT 9

Arkadaşlık sürecinde dikkat edilmesi gereken hususları kavrar. ...	10
Sınıfının ve okulunun krokisini çizer.	18
İlgi duyduğu mesleklerin özelliklerini araştırır.	30

2. ÜNİTE - EVİMİZDE HAYAT 39

Aile büyüklerinin çocukluk özellikleri ile kendi çocukluk dönemi özelliklerini karşılaştırır.	40
Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.	52
Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.	61
Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza katkılarına örnek verir.	69
Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.	79
Yiyecek ve içecek satın alırken bilinçli tüketici davranışları gösterir.	91
Sağlığını korumak için mevsimlere özgü yiyeceklerle beslenir.	98
Sağlığını korumak için yeterli ve dengeli beslenir.	109
Kendisinin ve toplumun sağlığını korumak için ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uyar.	117

3. ÜNİTE - GÜVENLİ HAYAT 128

Trafik işaretlerini ve işaret levhalarını tanıtır.	129
Trafikte kurallara uymanın gerekliliğine örnekler verir.	134
Yakın çevresinde meydana gelebilecek kazaları önlemek için alınması gereken tedbirleri açıklar.	139
Acil bir durum olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar.	143
Güvenliğini tehdit eden bir kişi olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar.	150
Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır.	156

4. ÜNİTE - ÜLKEMİZDE HAYAT 162

Yakın çevresinde bulunan yönetim birimlerini ve yöneticilerini tanır.	163
Ülkemizin yönetim şeklini açıklar.	168
Yakın çevresinde yer alan tarihi, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanıtır.	173
Ortak kullanım alanlarını ve araçlarını korur.	180
Millî birlik ve beraberliğin toplum hayatına katkılarını araştırır.	185
Atatürk'ün kişisel özelliklerini araştırır.	191
Yaptığı çalışmalarla ülkemize katkıda bulunmuş kişileri araştırır.	199
İnsan yaşamı açısından bitki ve hayvanların önemini kavrar. ...	204
Meyve ve sebzelerin yetiştirilme koşullarını araştırır.	210
Doğadan yararlanarak yönleri bulur.	217
İnsanların doğal unsurlar üzerindeki etkisine yakın çevresinden örnekler verir.	222
Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluk alır.	227
Geri dönüşümün kendisine ve yaşadığı çevreye olan katkısına örnekler verir.	234

ÖN SÖZ

Eğitimin her alanında olduğu gibi özel eğitim alanında da uluslararası standartları takip eden ve dünya ile yarışan Bakanlığımız yeni ve nitelikli hizmetler sunabilmek için pek çok çalışma yürütmektedir. Bunlardan biri de özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin hak ettikleri yaşam düzeylerine ulaşabilmelerini ve eğitim imkânlarından en üst düzeyde yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla yürütülen özel eğitim materyalleri geliştirme çalışmalarıdır. Materyal geliştirme çalışmalarının esas amacı öğrencilerimize daha nitelikli öğrenme imkânı sunmak, onları görsel ve yazılı olarak destelemek ve ilgilerini derse çekerek öğrenmelerini kalıcı hâle getirmektir. Bu amaçla kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerimizin akademik derslerine yardımcı kaynak teşkil etmesi amacıyla birçok alanda **“Uyarlanmış Etkinlikler (UYET)”** hazırlanmıştır.

Hayat bilgisi öğretimi, öğrencilerimizde sosyal gelişim ve ilerlemenin olmazsa olmaz bir parçasıdır. Hayat bilgisi alanındaki kaynak kitaplar incelendiğinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yaşadıkları evde hayat, okulda hayat, doğada hayat, ülkemizde hayat, sağlıklı hayat ve güvenli hayat alanlarındaki güçlüklerin giderilmesine ilişkin etkinliklerin sınırlı olduğu görülmektedir. Alanda yaşanan bu eksikliklerin giderilmesini sağlayacak yeni bir kaynak kitap geliştirme ihtiyacı hissedilmiştir. Bu ihtiyaç doğrultusunda özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik hayat bilgisi dersi müfredatında yer alan kazanımlara yönelik özel hazırlanmış etkinlikleri içeren toplam 3 kitaptan oluşan **“Hayat Bilgisi Alanı Uyarlanmış Etkinlikler Seti”** hazırlanmıştır. Hazırlanan set ile öğrencilerin gelişim ve öğrenme düzeylerine uygun olarak dil ve iletişim, öz bakım ve günlük yaşam alanlarında; bedensel, bilişsel, sosyal ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişmelerine destek olmak hedeflenmiştir. Bunlarla birlikte öğrencilere günlük yaşamlarında ihtiyaç duyacakları temel akademik becerileri kazandırarak öğrencilerin bu becerileri etkin bir şekilde kullanan bağımsız bireyler olarak hayatlarını sürdürmelerini; millî ve manevi değerleri benimsemiş, toplumla etkileşimini ve bütünleşmesini kolaylaştıracak şekilde yeterliliklerle donatılmış bireyler olmalarını sağlamak amaçlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin bağımsız olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için gereken donanımı sağlayarak toplumsal kurallara/yaşama uyum gösteren bireyler olmaları amaçlanmıştır.

“Hayat Bilgisi Alanı Uyarlanmış Etkinlikler Seti” geliştirilirken özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin hayat bilgisi dersindeki evde hayat, okulda hayat, doğada hayat, ülkemizde hayat, sağlıklı hayat ve güvenli hayat gibi birçok alanda yaşadıkları güçlükler göz önünde bulundurulmuştur. Bu sette, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden hafif düzeyde zihinsel yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu, öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ile işitme yetersizliği olan öğrencilerimizin hayat bilgisi dersindeki kazanımları daha kolay ve hızlı öğrenebilmesini sağlayan uyarlanmış etkinliklere yer verilmiştir.

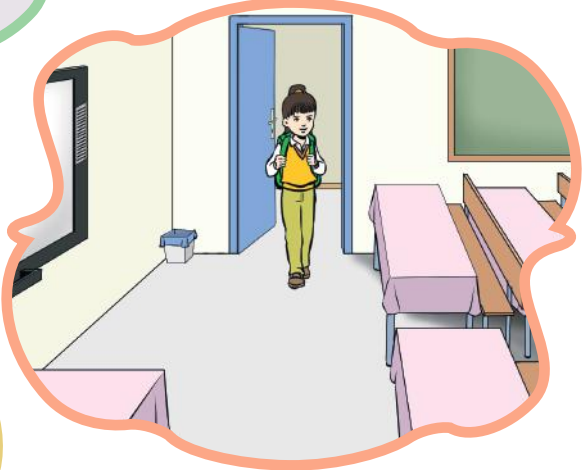
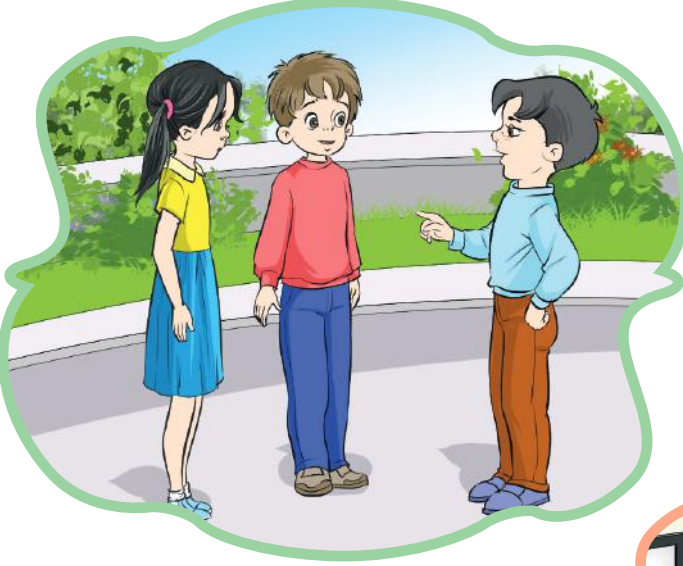
Alanında ilk olan bu çalışma ile hedefimiz yeni, özgün, işlevsel materyaller ile özel eğitim hizmetlerinde öğrencilerin akademik başarılarını destekleyerek okullarımızın kapısını mutluluğa açmaktır.

Bu setin hazırlanması, yayınlanması ve dağıtımında fikir, bilgi ve emeklerini bizimle paylaşan ve setin oluşumunda bize destek veren tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nezir GÜL
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürü

1. ÜNİTE

OKULUMUZDA HAYAT

KONU : Okulumuzda Hayat

KAZANIM : Arkadaşlık sürecinde dikkat edilmesi gereken hususları kavrar.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1 Arkadaşlarımız hangisini yaparsak kendilerini kötü hissederler?
  - a) Eşyalarımızı paylaşmak
  - b) Onlarla dalga geçmek
  - c) Yardımlaşmak
- 2 Aşağıdakilerden hangisi doğru davranıştır?
  - a) Sadece sevdiğimiz arkadaşımızla oynamak
  - b) En çalışkan olan arkadaşımızın yanına oturmayı istemek
  - c) Bütün arkadaşlarımızla birlikte top oynamak
- 3 Ali, arkadaşı Ezgi'nin kalemını kaybettiği için çok üzüldüğünü fark ettiğinde Ezgi'nin yanına gitti ve "Üzülme Ezgi. Benim fazla kalemim var, o kalemi kullanabilirsin." dedi. Ali bu davranışı ile hangi özelliğini göstermiş oldu?
  - a) Paylaşıcı olduğunu
  - b) Bencil olduğunu
  - c) Yalancı olduğunu
- 4 Aşağıdakilerden hangisi arkadaşlarına saygılı olan bir öğrencinin özelliklerinden değildir?
  - a) Konuşan bir arkadaşının sözünü keserek konuşmak
  - b) Kantinde almak istediği yiyecekler için sırasını beklememek
  - c) Grup çalışmalarında arkadaşlarının fikirlerine de önem vermek
- 5 "Arkadaşlarımız ile aramızdaki benzerlik ve farklılıklar oyunlarımızın daha ..... olmasını sağlar." cümlesindeki boşluğa hangisi gelmelidir?
  - a) eğlenceli
  - b) sıkıcı
  - c) zor

Aşağıdaki metni dikkatlice oku.

ARKADAŞIMI SEÇİYORUM

Arkadaşlarımızı seçerken onların dürüst, güvenilir, yardımsever, saygılı, çalışkan, kibar kişiler olmasına özen göstermeliyiz. Bu özelliklere sahip olan kişilerle arkadaş olmalıyız.

Çünkü seçtiğimiz arkadaşlarımızın davranışları bizi iyi ya da kötü şekilde etkiler. Onun için iyi bir arkadaş seçmek çok önemlidir. İyi bir arkadaş edinmek aynı zamanda birçok iyi alışkanlık edinmemizi de sağlar. Birlikte saygılı, dürüst, yardımsever çocuklar oluruz. Arkadaşlarımızla paylaştığımız duygular, geçirdiğimiz güzel zamanlar bizi daha mutlu eder.

Arkadaşlık; dürüstlük, yardımseverlik, saygılı olmak gibi davranışlardan oluşmalıdır. Arkadaşlar birbirlerine karşı kibar olmalıdır. Arkadaş seçerken karşımızdaki kişide bu saydığımız özellikleri aramalıyız. İyi bir arkadaş olmak için biz de çevremizdeki insanlara karşı yardımsever, kibar ve dürüst olmalıyız.

Arkadaş seçerken göz önünde bulundurmamız gereken özellikler: Doğruluk, dürüstlük, yardımseverlik, hoşgörülük, uyumluluk, samimiyet, sırdaslık, çalışkanlık, düzenlilik, paylaşımcılık, nezaket vb.'dir.

Bu özelliklere dikkat ederek kurduğumuz arkadaşlıklarımız ilerde dostluğa dönüşür ve biz bu arkadaşlarımızla çok uzun yıllar görüşürüz.

- 1 Aşağıdakilerden hangisi arkadaşımızda olması gereken bir davranıştır?
  - a) Yalan söyleme
  - b) Yardımseverlik
  - c) Kavgacı davranışlar
- 2 Aşağıdakilerden hangisi arkadaşımızda olmaması gereken bir davranıştır?
  - a) Dürüstlük
  - b) Kabalık
  - c) İyimserlik
- 3 Doğru olanı söyleyen ve yapan bir kişi için aşağıdaki özelliklerden hangisine sahiptir diyebiliriz?
  - a) Naziktir.
  - b) Saygılıdır.
  - c) Dürüştür.
- 4 İnsanlara yardım eden bir kişi için aşağıdaki özelliklerden hangisine sahiptir diyebiliriz?
  - a) Kibarlık
  - b) Anlayışlılık
  - c) Yardımseverlik
- 5 Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
  - a) Arkadaşlarımızı seçerken bazı olumlu özellikler aramalıyız.
  - b) Arkadaşlarımızı kişilik özelliklerine dikkat etmeden seçebiliriz.
  - c) Arkadaşlarımıza karşı saygılı ve dürüst olmalıyız.

ETKİNLİK

4

Arkadaşında olmasını istediğin özelliklerin bulunduğu şapkayı maviye, olmasını istemediğin özelliklerin bulunduğu şapkayı ise kırmızıya boy.

Yalan
söyleme

Kibarlık

Dürüstlük

Saygı

Hoşgörü

Bencillik

Kabalık

Yardımseverlik

Güvenilirlik

Arkadaşlarımızın hayatımızda önemli bir yeri vardır. Okulda, parkta, mahallede yanımızda arkadaşlarımız bulunur. Arkadaşlarımızın davranışları bizi etkiler. Bu yüzden arkadaşlarımızın olumlu özellikleri bulunmasına dikkat etmeliyiz.

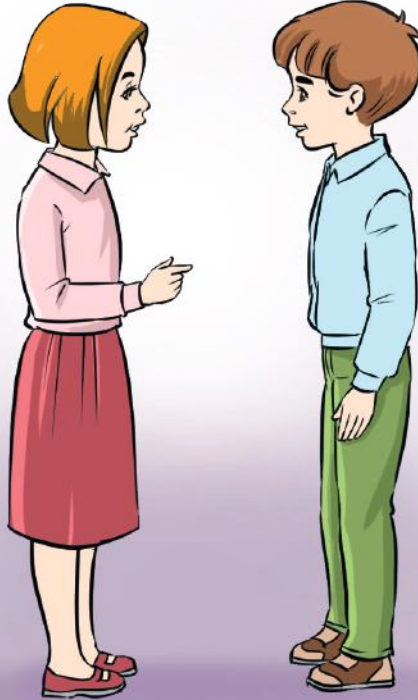
Nazik

Dürüst

Kibar

Saygılı

Hoşgörölü

Arkadaşlarında bulunmasını istediğin özelliklerin
olduğu bulutları boy.

Nazik

Hoşgörölü

Güvenilir

Duyarlı

Sözünde
durmayan

Dürüst

Sorumluluk
Sahibi

Saygılı

Alaycı

Adaletli

Kibar

ETKİNLİK

6

Aşağıda bazı özellikler yazıyor. Bu özelliklerden hangilerinin arkadaşında bulunmasını istersin? İşaretle.

- ☐ Dürüst olması.
- ☐ Yalan söylemesi.
- ☐ Hata yaptığında özür dilemesi.
- ☐ Yardımsever olması.
- ☐ Saygısız olması.
- ☐ Başkalarının eşyalarını izin isteyerek alması.
- ☐ Başkalarının eşyalarına zarar vermesi.
- ☐ Çalışkan ve düzenli olması.
- ☐ Kopya çekmesi.
- ☐ Anlayışlı olması.

ETKİNLİK

7

Arkadaşında bulunmasını istediğin özellikleri aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki tutum ve davranışlardan doğru olanların altındaki kutucuğa "X" işareti koy.

☐☐☐☐

KONU : Okulumuzda Hayat
KAZANIM : Sınıfının ve okulunun krokisini çizer.

ETKİNLİK 1

Öğrendiklerimizi hatırlayalım. Gözlerini kapat. Okulunun önünde, arkasında, sağında ve solunda neler olduğunu hatırla. Aşağıdaki boşlukları doldur.

Okulumun arkasında
.....
var.

Okulumun solunda
.....
var.

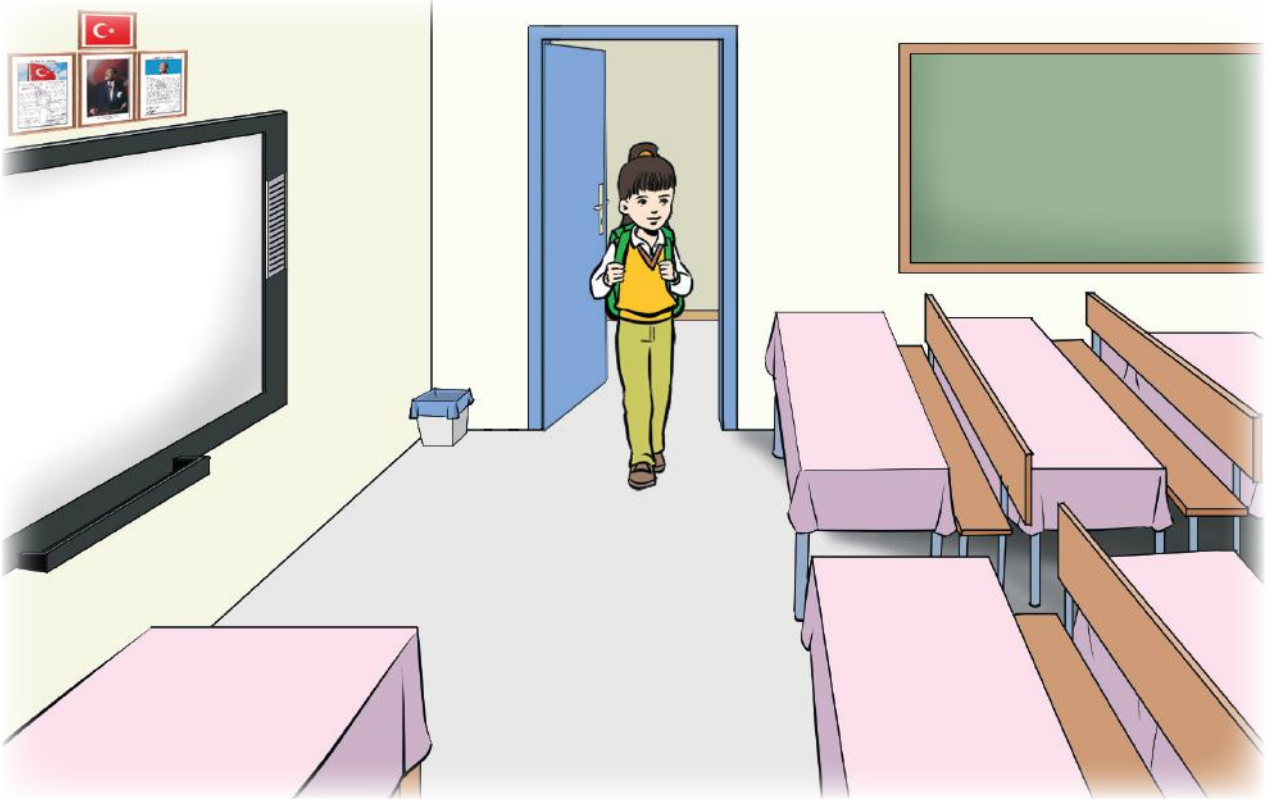
Okulumun sağında
.....
var.

Okulumun önünde
.....
var.

ETKİNLİK

2

Öğrendiklerimizi hatırlayalım. Gözlerini kapat ve sınıfa girdiğinde önünde, arkanda, sağında ve solunda neler olduğunu hatırla. Aşağıdaki boşlukları doldur.

Sınıfa girdiğimde sağımda
..... var.

Sınıfa girdiğimde önümde
..... var.

Sınıfa girdiğimde solumda
..... var.

Sınıfa girdiğimde arkamda
..... var.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki boşlukları doldur. Sınıfının bulunduğu katın krokisini çiz.

Okulum ..... katlı. Benim sınıfım ..... katta. Sınıfımın bulunduğu katta ..... tane sınıf, ... tane oda ve ..... tane tuvalet var. Sınıfımın bulunduğu katta olan diğer yerler ise .....'dır.

Sınıfımın Bulunduğu Katın Krokisi

ETKİNLİK

4

Okulunun çevresindeki önemli yerleri düşün ve okulunun krokisini çiz.

Şimdi de sınıfını düşün. Kendi sınıfındaki sıraların, dolapların, tahtanın, pencerenin, öğretmen masasının ve geriye kalan diğer eşyaların nerede olduğunu gösteren bir sınıf krokisi çiz. Oturduğun sırayı da istediğin renge boyamayı unutma.

BİLGİ

Sokağımızın, mahallemizin, sınıfımızın, okulumuzun ya da semtimizin kuş bakışı görünüşünün küçültülerek, ölçüsüz olarak düzlem üzerine çizilmesine **kroki** denir.

Kroki, okulumuzun çevresini, mahallemizi, köyümüzü tanımada yardımcı olur. Ayrıca aradığımız bir adresi bulmak için de krokiden yararlanılır. Bir arkadaşımıza evimizin yerini basit bir kroki çizerek tarif edebiliriz. Sınıfımızın, okul bahçesinin, odamızın ve sokağımızın durumunu da kroki ile gösterebiliriz.

ETKİNLİK

5

Şimdi sınıfımızın ve okulumuzun krokisini çizelim.

Sınıfımızın krokisi.

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Sıra

Pencere

Tahta

Öğretmen
Masası

Okulumuzun krokisi.

Sınıf

Sınıf

Sınıf

Okula
Giriş
Kapısı

Kantin

Koridor

Merdivenler

Tuvaletler

Sınıf

Sınıf

Sınıf

ETKİNLİK

6

Yukarıda çizilmiş sınıf ve okul krokilerini dikkatlice incele.
Aşağıda verilen krokilerdeki boşlukları uygun şekilde doldur.

Sınıfının Krokisi

Okulunun Krokisi

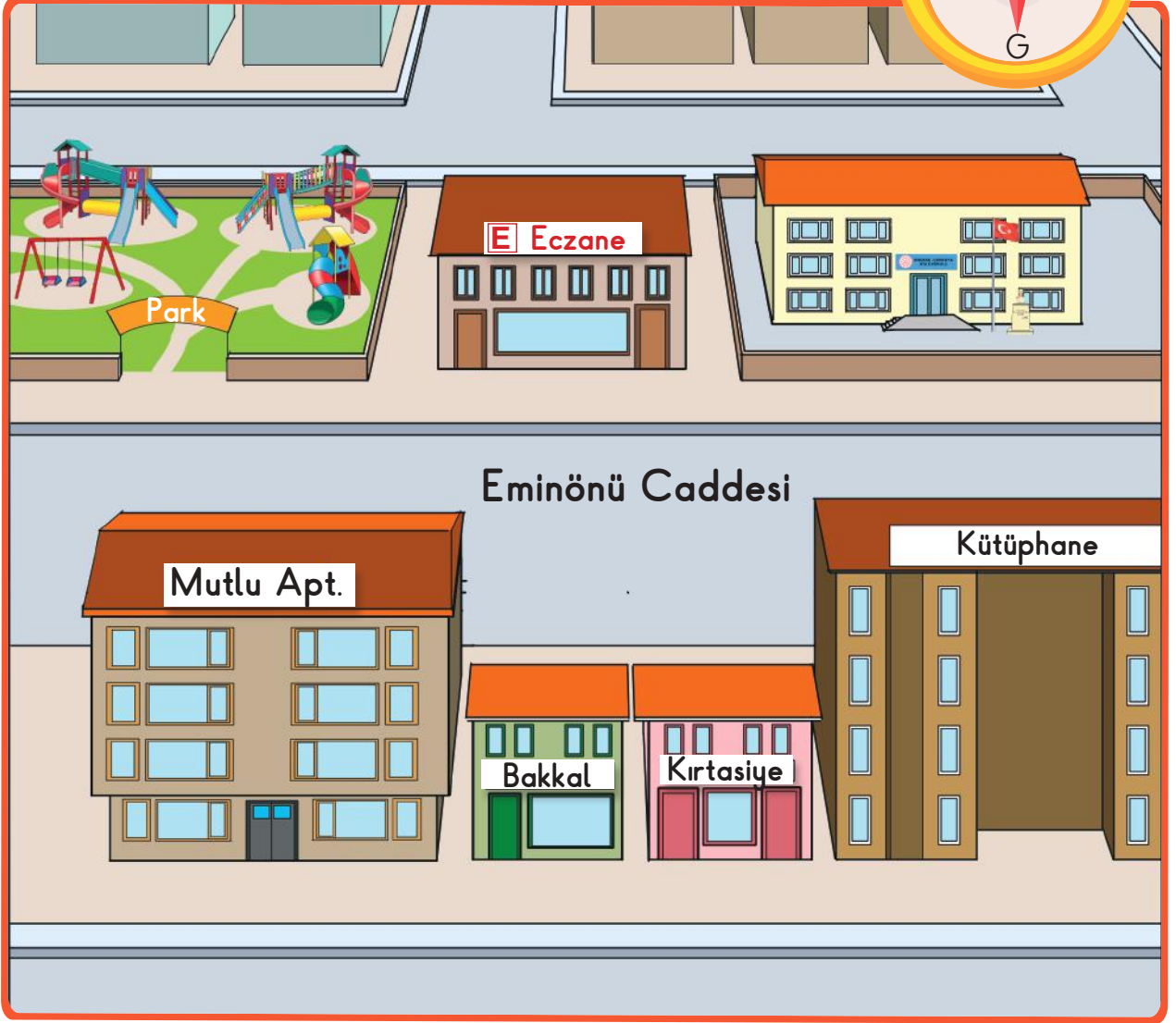
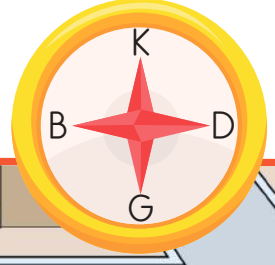

ETKİNLİK

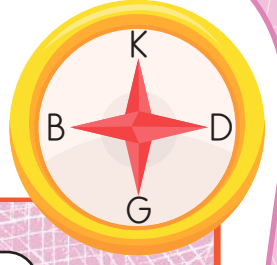
7

Aşağıdaki soruları krokiye göre cevapla.

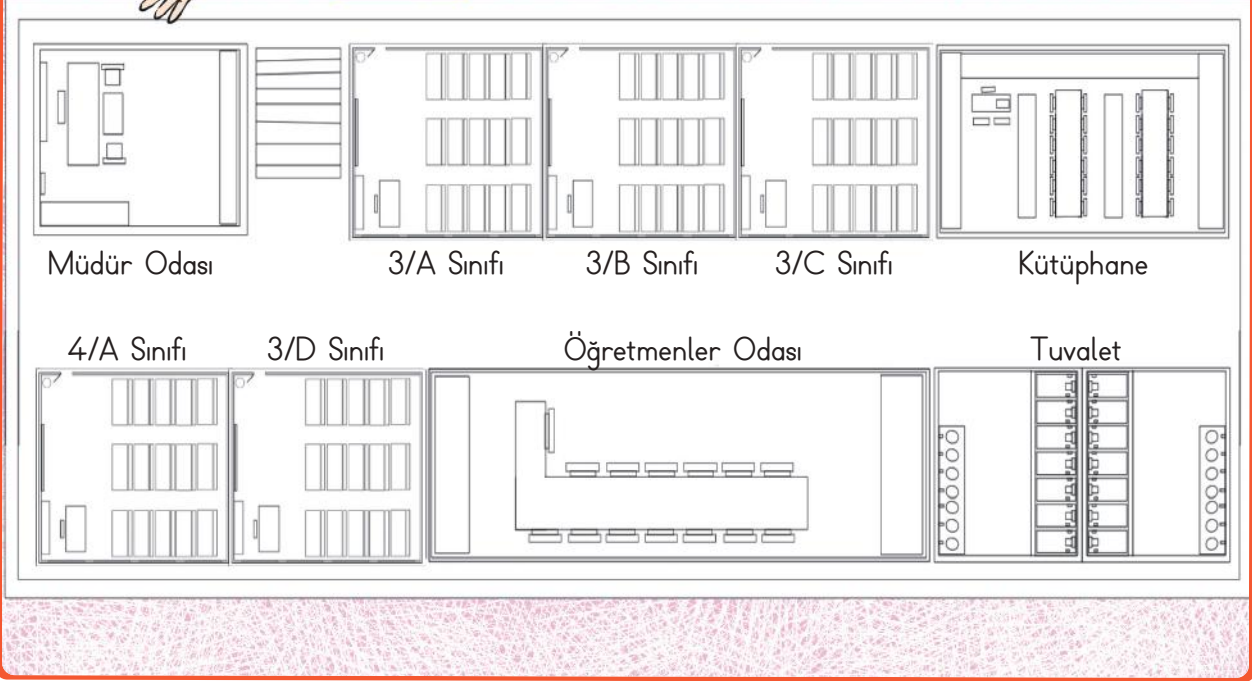

1. Parkın doğusunda ne vardır?.....
2. Bakkalın kuzeyinde ne vardır?.....
3. Okulun batısında ne vardır?.....
4. Kirtasiyenin doğusunda ne vardır?.....
5. Parkın güneyinde ne vardır? .....

Aşağıdaki soruları krokiye göre cevapla.

Ben Kamil 3/C sınıfına gidiyorum.

1. Kamil'in sınıfının batısında hangi sınıf vardır? .....
2. Kütüphanenin batısında ne vardır?.....
3. Öğretmenler odasının doğusunda ne vardır?.....
4. 3/A sınıfının güneyinde hangi sınıf vardır?.....
5. Tuvaletin kuzeyinde ne vardır? .....
6. Müdür odasının doğusunda ne vardır?.....

KONU : Okulumuzda Hayat

KAZANIM : İlgi duyduğu mesleklerin özelliklerini araştırır.

ETKİNLİK

1

Aşağıda özellikleri verilen işleri kimlerin yaptığını yaz.

Marangoz

Polis

Pilot

Öğretmen

Spiker

Veteriner

Şoför

Aşçı

Doktor

Hemşire

İtfaiyeci

Terzi

Hastalandığımızda bizi muayene eder.

Bize okuma-yazma öğretir. Ders anlatır.

Bir yerde yangın çıktığında, o yangını söndürür.

Tahtalardan mobilya yapar.

Güvenliğimizin sağlanması konusunda, evimize hırsız girdiğinde, yardım etmeleri için bu kişileri çağırırız.

Giyisilerimizi diker, tamir eder.

Uçakları kullanarak bizi başka yerlere götürür.

Doktorlara yardım eder ve iyileşmemiz için iğne yapar.

Televizyonda haberleri bu kişiden dinleriz.

Evimizdeki ve sokaktaki hayvanları tedavi eder.

Lokantalarda, otellerin mutfak bölümlerinde bizlere yemek yapan kişilerdir.

Otobüsü kullanarak bizi ineceğimiz yere kadar götürür.

Aşağıda mesleklerin görevleri verilmiştir. Buna göre meslekleri yapanlar ile bu meslekleri yapanların görevlerini eşleştir.

Fatura ve önemli evraklarımızı bize ulaştırır.

Bize, bizim için gerekli olan bilgileri öğretir.

Tahtalardan mobilya yapar.

Hayvan dostlarımızın sağlıklarıyla ilgilenir. Onları tedavi eder.

Can ve mal güvenliğimizi sağlar.

Hastaları tedavi eder.

Çevremizin daha temiz olması için çöpleri toplar.

Yemek yapar.

Doktorların en önemli yardımcılarıdır. Hastaların tedavisinde doktorlara yardım eder.

Kıyafet diker ya da kıyafetlerimizin onarımını yapar.

ETKİNLİK

3

Aşağıda verilen kişilerin ne iş yaptıklarını boş bırakılan alanlara yaz.

DOKTOR:

TEMİZLİK İŞÇİSİ:

ÖĞRETMEN:

POLİS:

POSTACI:

Aşağıdaki metni dikkatlice oku.

HANGİ MESLEĞİ SEÇMELİYİM?

Her mesleğin yaptığı farklı bir iş vardır. Bütün meslekler çok önemlidir çünkü hepsi farklı bir ihtiyacımızı giderir. Örneğin terziler olmasa elbiselerimizi kim didecekti? İtfaiyeciler olmasa çıkan yangınları kim söndürecekti? Öğretmenler olmasa çocuklar nasıl okuma yazma öğrenecek, nasıl yeni bilgiler edinecekti? Doktorlar olmasa hastalandığımız zaman ne yapacaktık, nasıl iyileşecektik? Görüldüğü gibi her mesleğin farklı özellikleri var. Büyüdüğümüz zaman yaptığımız işlerde ustalaşp bu işten para kazanmaya başlarız, işte o zaman meslek sahibi olmuş oluruz. İleride yapacağımız mesleği kendimiz seçmeliyiz. İlginç, merakımız ve sevdiğimiz alanlara dikkat ederek meslek seçmeliyiz. Ali çok hızlı koşan bir çocuk, o büyüyünce "atlet" yani koşucu olmak istiyor. Merve düşüncelerini yazarak çok güzel ifade edebiliyor. Merve büyüyünce "yazar" olmak istiyor. Ezgi ise insanlara yardım etmeyi çok seviyor bu nedenle "doktor" olup ihtiyacı olan herkesin yanında olmak istiyor. Peki hiç düşündün mü sen büyünce hangi mesleği yapmak istiyorsun?

ETKİNLİK

5

Çevrenizde gördüğünüz meslekleri
ve bu mesleklerin ne iş yaptığını
karşılarına yaz.

Meslek

Ne iş yapar?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

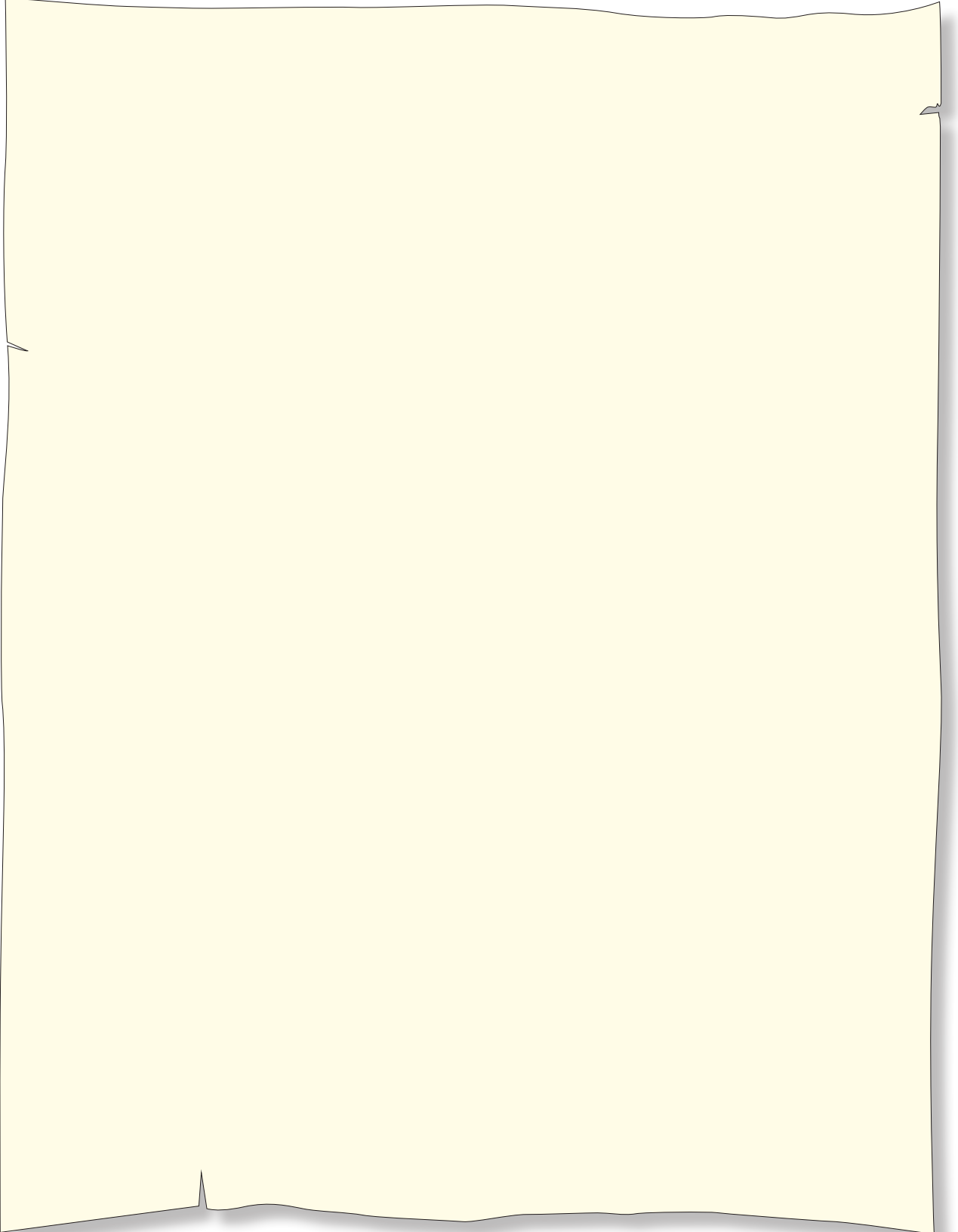
.....

.....

.....

.....

Büyüyünce hangi mesleği yapmak istersin?
Resmini çiz.

Aşağıda verilen resimler ile ilgili oldukları meslekleri eşleştir.

ETKİNLİK

7

Turuncu kutuları oku. Mavi kutulara, okuduğun mesleklerden farklı meslekler yaz. Gelecekte yapmak istediğin meslekleri "Bu benim mesleğim olabilir." kutusuyla, gelecekte yapmak istemediğin meslekleri "Bu benim mesleğim olamaz." kutusu ile eşleştir.

Polislik

Öğretmenlik

Doktorluk

Postacılık

Avukatlık

Mimarlık

Askerlik

Gazetecilik

Spikerlik

Pilotluk

Bu benim
mesleğim
olabilir.

Bu benim
mesleğim
olamaz.

"Bu benim mesleğim olabilir." kutusu ile eşleştirdiğin meslekleri aşağıdaki listeye yaz. Bu meslekleri araştır. Araştırman sonucunda elde ettiğin bilgilerle bir hikâye oluştur.

Bu benim mesleğim olabilir:

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

Hikâyeni bu alana yaz.

---

2. ÜNİTE

EVİMİZDE HAYAT

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Aile büyüklerinin çocukluk özellikleri ile kendi çocukluk dönemi özelliklerini karşılaştırır.

ETKİNLİK

1

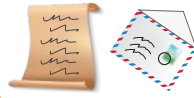
Aşağıdaki soruları cevapla.

1 Dedemin çocukluğunda iletişim aracı olarak ..... kullanılmış.

a)

b)

c)

2 Benim çocukluğumda iletişim aracı olarak ..... kullanılırdı.

a)

b)

c)

3 Dedemin çocukluğunda ulaşım aracı olarak ..... kullanılmış.

a)

b)

c)

4 Benim çocukluğumda ulaşım aracı olarak ..... kullanılırdı.

a)

b)

c)

5 Dedemin çocukluğunda ev eşyası olarak ..... kullanılmış.

a)

b)

c)

6 Benim çocukluğumda ev eşyası olarak ..... kullanılırdı.

a)

b)

c)

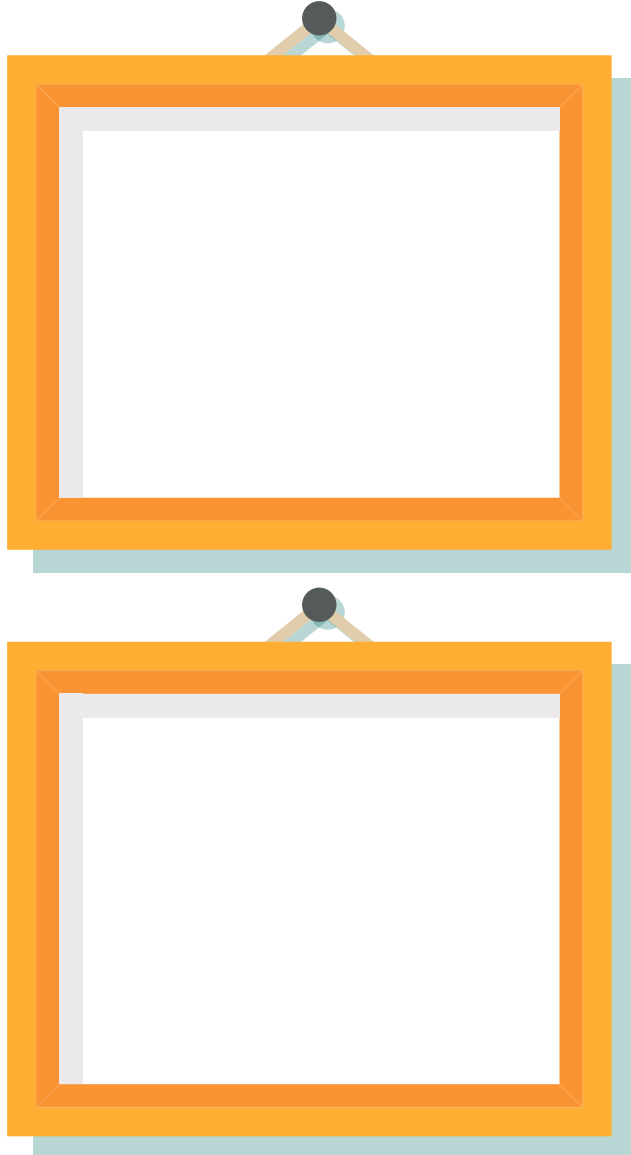

BENZİYOR/ BENZEMİYOR ÇÜNKÜ...

Aşağıdaki çerçevelerin içine aile büyüklerinden birinin çocukluk fotoğrafını ve kendi çocukluk fotoğrafını yapıştır.

- Fotoğrafları dikkatlice incele.
- Benzer ve farklı olan özelliklerini yaz.

ETKİNLİK

3

BENZER OLAN YÖNLER

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

FARKLI OLAN YÖNLER

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

KİM NEYİ NEDEN NEREDE YAPIYOR?

- Aile büyüklerinizden birine aşağıdaki soruları sorarak cevaplarını yaz.
- Yazdığın cevapların yanına kendi cevabını yaz.
- Cevaplar arasındaki benzerlik ve farklılıkları incele.
- Hangi çocukluk dönemini daha çok sevdiğini açıkla.

Sorularım	.....'nın Cevabı	Benim Cevabım
Çocukken arkadaşlarınızla en çok hangi oyunu oynardınız?		
En sevdiğiniz/istediğiniz oyuncak hangisiydi?		
Anneniz ve babanız ile birlikte evde hangi işleri yapmayı severdiniz?		
Hafta sonunda aileniz ile birlikte neler yapardınız?		
Sizin çocukluğunuzda hangi elektronik aletler vardı?		

Aşağıdaki soruları cevapla.

Ders : Hayat Bilgisi

Konu : Aile Büyüklerimizin Çocuklukları

1. Sence hangi çocukluk dönemi daha güzel?

.....

2. Bu dönemin güzel olmasının nedenleri nelerdir?

.....

3. Aile büyüklerinizin çocukluklarında olduğu gibi yaşamak ister miydin? Neden?

.....

ETKİNLİK

6

Aile büyüklerine sorular sorarak onların çocukluk zamanları hakkında bilgi topla.

Adı Soyadı : .....

Doğum yeri : .....

Doğum tarihi : .....

Yaşı : .....

Gittiği okullar : .....

Sevdiği oyunlar : .....

Sevdiği oyuncaklar : .....

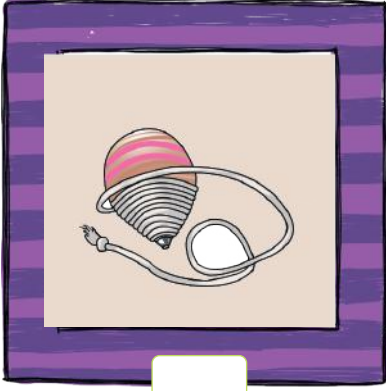
Yapmaktan hoşlandıkları : .....

Okul anıları : .....

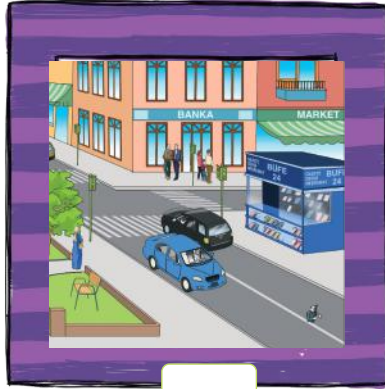
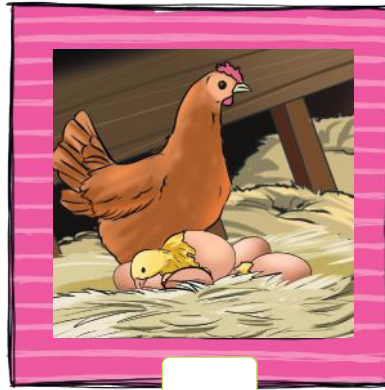
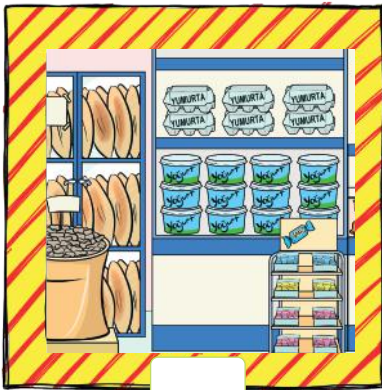
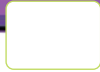
Çocukluk dönemindeki teknolojik imkanlar: .....

.....

Aşağıdaki resimleri incele. Aile büyüklerinin çocukluğuyla ilgili olanları işaretle.

ETKİNLİK

8

Bir aile büyüğünden küçükken oynadığı bir oyunu anlatmasını iste ve aşağıya oyunu anlatan bir yazı yaz.

Aşağıya sevdiğin bir oyunu anlatan yazı yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Eskiden oynanan bir oyun ile şimdi oynadığın bir oyun arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir? Aşağıya yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hadi hayal kuralım. İlk olarak bir aile büyüğünü seç. Seçtiğin aile büyüğünün çocukluğunu düşün. Aşağıdaki cümleleri tamamla.

Bence aile büyüğüm çocukken;

..... yapmayı çok seviyordu.

..... da/de doğmuştur.

..... ile oynamayı çok seviyordu.

En sevdiği oyun .....

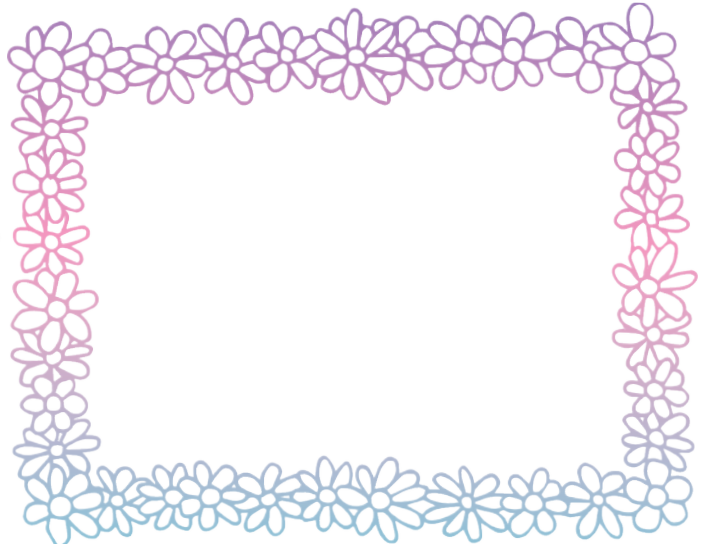
Teknolojik aletler olmadığı için ..... ile oynuyordu.

..... yapmaktan hoşlanıyordu.

AİLE BÜYÜĞÜMÜN ÇOCUKLUK FOTOĞRAFI

Yandaki alana seçtiğin aile büyüğünün çocukluk fotoğrafını yapıştır.

Aşağıdaki teraziyi incele. Terazide boş bırakılan yerleri aile büyüklerin ile doldur.

AİLE BÜYÜĞÜM

Aile büyüğüm, ...
de/da doğmuş.

Aile büyüğüm çocukken, ...
..... yapmaktan
hoşlanırmış.

Aile büyüğüm çocukken,
..... oyunlarını
oynarmış.

BEN

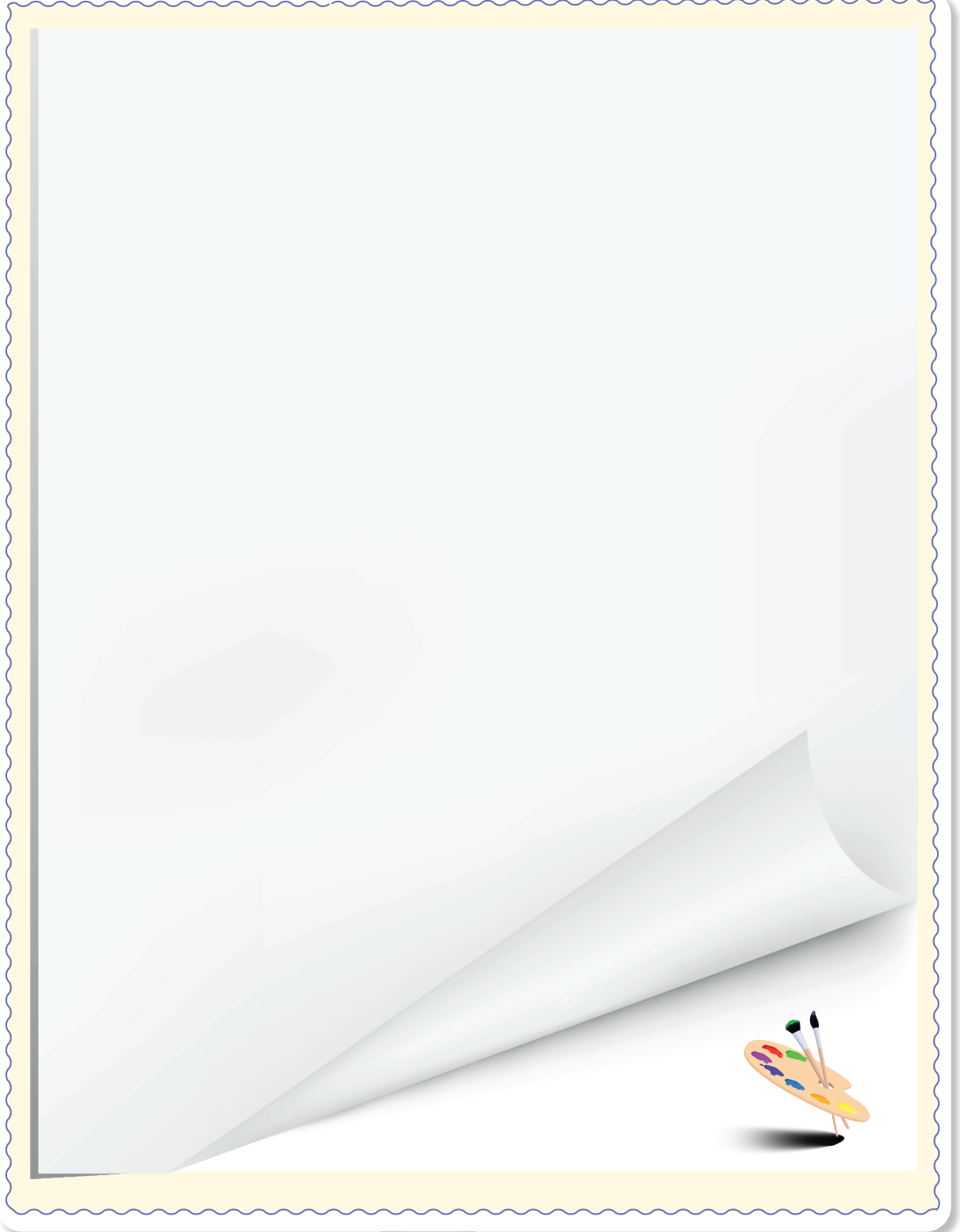
Ben, ... de/da
doğdum.

Ben, ...
yapmaktan hoşlanırım.

Ben, ...
oyunlarını oynarım.

ETKİNLİK 11

Haydi düşünelim. Sence teknoloji olmasaydı
çocukluğun nasıl geçerdi? Resmini çiz.

KONU : Evimizde Hayat
KAZANIM : Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.

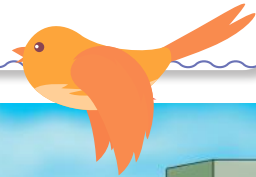
ETKİNLİK

1

Bir yeri tarif etmek için en kolay yol bilinen yerlerden yararlanmaktır. Çünkü tarif ettiğimiz yer, karşı tarafın zihninde canlanmalıdır. Böylece kişi gitmek istediği yeri kolayca bulabilir. Bunun için o yere yakın hastane, postane, park, eczane, pazar yeri, okul, cami gibi bilinen yerleri kullanmak ve bu yerlere göre sağa/sola/karşıya/yanına gibi ifadeler ile tarif etmek gerekir.

Bir yerin yüksekten görünüşüne **kuş bakışı** denir.

ETKİNLİK

2

Bir yeri tarif etmek ya da bir ortamda bulunan eşyaların yerini belirtmek için kuş bakışı görüntüyü kullanarak mesafe belirtmeden, ölçüsüz olarak çizilen şekle **kroki** denir. Kroki insanlara adres tarif etmek ya da ortamdaki eşyaların yerini belirtmek için kullanabileceğimiz en kolay yöntemdir. Şimdi aşağıdaki krokiyi inceleyelim.

Kütüphaneye gitmek istiyorum. Ama nasıl gideceğimi bilmiyorum. Bana yardım eder misin?

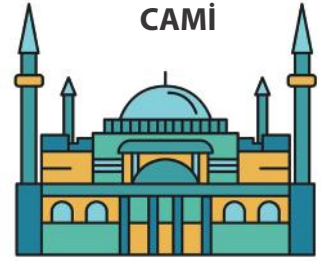
Tabi ki. Sana bunu kroki ile anlatabilirim.

YILDIZ SOKAK

ÇAM SOKAK

CAMI

SARNIÇ CADDESİ

BİLLUR SOKAK

PARK CADDESİ

BAL SOKAK

OKUL

AY SOKAK

AĞAÇ SOKAK

KÜTÜPHANE

ETKİNLİK

3

Sen de bu yöntemi kullanarak evinin çevresindeki önemli yerleri düşün. Evinin bulunduğu yerin krokisini çiz.

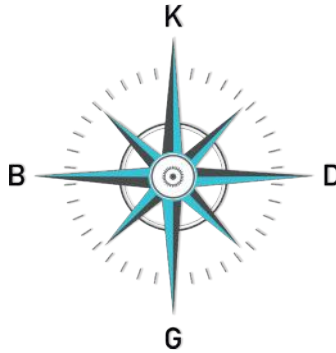
KROKİ NEDİR?

Caddemizin, mahallemizin ya da sokağımızın kuş bakışı görünüşünün küçültülerek ölçeksiz bir şekilde kâğıt üzerine çizilmesine **kroki** denir.

Kroki sayesinde çevremizi kâğıt üstünde gösterebiliriz.

Ayşe'nin evinin krokisi aşağıdadır. Dikkatlice incele ve sorulara cevap ver.

MANOLYA CADDESİ

MARKET

SERDAR'IN EVİ

AYŞE'NİN EVİ

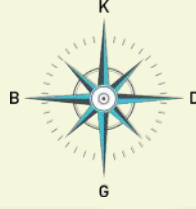
- 1 Ayşe'nin evi okulun neresindedir?
  - a) Kuzeyinde
  - b) Doğusunda
  - c) Batısında
- 2 Market Ayşe'nin evinin neresindedir?
  - a) Batısında
  - b) Kuzeyinde
  - c) Güneyinde
- 3 Eczane, Ayşe'nin evinin neresindedir?
  - a) Güneyinde
  - b) Doğusunda
  - c) Kuzeyinde
- 4 Ayşe'nin evinin yanında ne vardır?
  - a) Market
  - b) Serdar'ın evi
  - c) Kırtasiye
- 5 Okulun güneyinde ne vardır?
  - a) Eczane
  - b) Kırtasiye
  - c) Market
- 6 Ayşe evden çıkıp eczaneye gitmek istiyor, hangi yöne gitmeli?
  - a) Güneye
  - b) Kuzeye
  - c) Batıya
- 7 Ayşe evden çıkıp markete gitmek istiyor, hangi yöne gitmeli?
  - a) Doğu
  - b) Batı
  - c) Kuzey

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki krokiyi verilen bilgilere göre doldur.

- En güneyde sağdaki ilk yer markettir.
- Marketin kuzeyinde hastane vardır.
- Hastanenin yanında İlk Cami vardır.
- En kuzeyde soldaki ilk yer Metinlerin evidir.
- İlk Cami'nin kuzeyinde Melislerin evi vardır.
- Metinlerin eviyle Melislerin evinin arasında oyun parkı vardır.
- Metinlerin evinin güneyindeki yer belediyedir.
- İlk Cami'nin güneyinde eczane vardır.
- Eczanenin batısında Şener Apartmanı vardır.
- Belediyenin güneyindeki yer Şehitler İlkokulu'dur.
- Melislerin evinin doğusunda pazar yeri vardır.

ETKİNLİK

7

Gözlerini kapat ve evinin önünde, arkasında, sağında ve solunda neler olduğunu hatırla. Aşağıdaki boşlukları doldur.

Evimin arkasında

.....

var.

Evimin solunda

.....

var.

Evimin sağında

.....

var.

Evimin önünde

.....

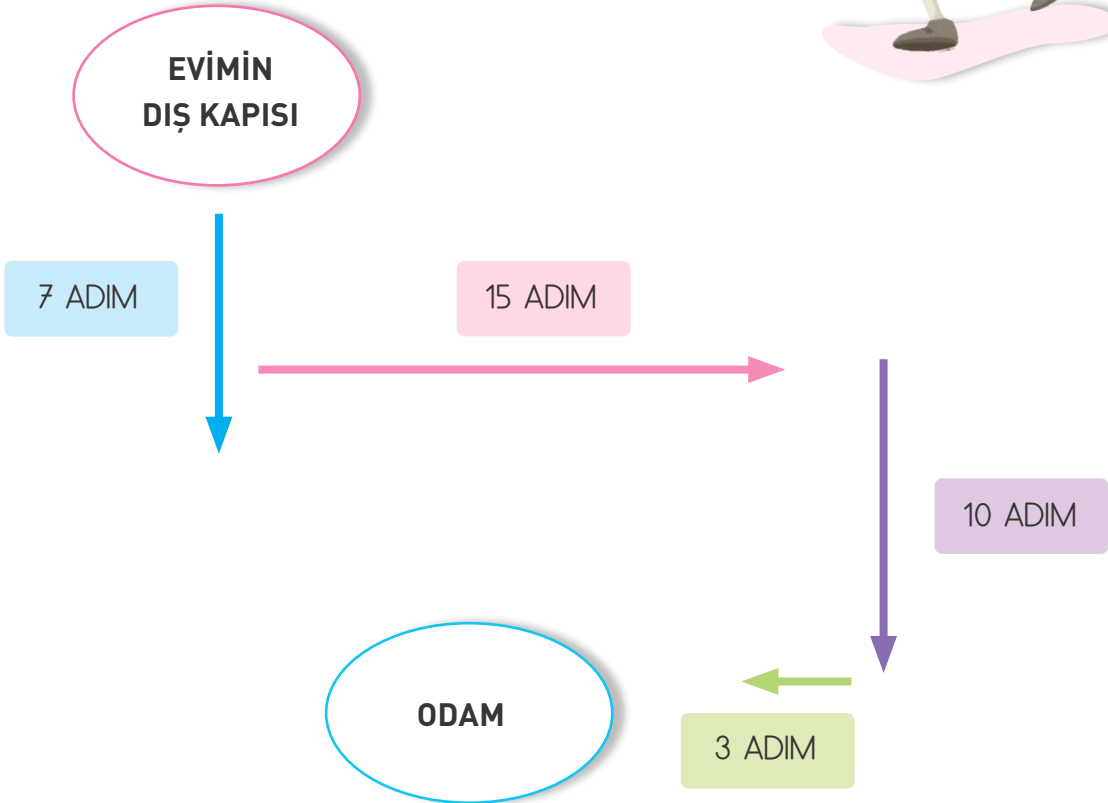
var.

ETKİNLİK

7

Aşağıdaki örneği incele.

- 1 Evimin dış kapısından başladım.
- 2 Öne doğru 7 adım attım.
- 3 Sağa doğru 15 adım attım.
- 4 Öne doğru 10 adım attım.
- 5 Sola doğru 3 adım attım.
- 6 Odama ulaştım.

SIRA SENDE

1. Evinin dış kapısından başla.
2. Hangi tarafa doğru kaç adım attığını say ve odanı tarif et.

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.

ETKİNLİK

1

BU BENİM GÖREV VE SORUMLULUĞUM

Resimleri incele. Evde yerine getirmen gereken görev ve sorumlulukları işaretle.

Çamaşırları katlarım.

Kendi içeceğimi hazırlarım.

Eşyaların tozunu alırım.

○ Kendi yatağımı toplarım.

○ Yere dökülen şeyleri temizlerim.

○ Evdeki çiçeklerin bakımını yaparım, onları sularım.

○ Ödevlerimi tek başıma yaparım.

○ Yemeđin hazırlanmasına yardım ederim.

○ Masanın hazırlanmasına yardım ederim.

○ Oyunum bitince oyuncaklarımı toplarım.

ETKİNLİK

2

Şimdi görev ve sorumluluklarının kaç tanesini yerine getirdiğini say. Kurbağayı ağaçların altındaki küçük göle ulaştırmak için bulduğun sayı kadar zıplat.

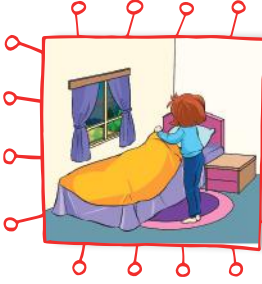
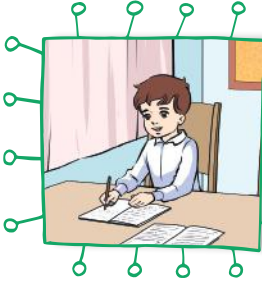
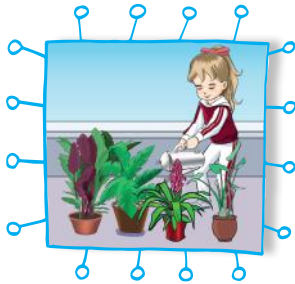
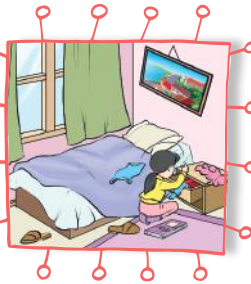
Eğer kurbağa eve gidemediyse, kurbağayı daha çok zıplatmak için işaretlemeyi unutma.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki resimlerden yararlanıp evde görev ve sorumluluğun olanları işaretle.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

EV İÇERİSİNDE ÜZERİMİZE DÜŞEN GÖREV VE SORUMLULUKLARIMIZ

Yatağımızı toplamak

Odamızı ve oyuncaklarımızı toplamak

Temizlikte ailemize yardım etmek

Eğer evcil bir hayvanımız varsa onun bakımını yapmak onu beslemek

Ödevlerimizi yapmak

Sofranın hazırlanmasına yardım etmek

Evdeki bitkilerimizin bakımlarını yapmak, onları sulamak

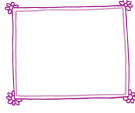
Eğer bahçemiz varsa bahçedeki çiçekleri sulamak

Aşağıdaki görev ve sorumlulukları kimlerin yapabileceğini düşün ve bu sorumlulukları o kişi ile eşleştir.

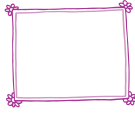
- 👤 Okula gitmek
- 👤 Ütü yapmak
- 👤 Bozulan musluğu tamir etmek
- 👤 Yemek hazırlamak
- 👤 İşe gitmek
- 👤 Sofra hazırlamaya yardım etmek
- 👤 Oyuncakları toplamak
- 👤 Okul çantası hazırlamak
- 👤 Çamaşır yıkamak
- 👤 Ders çalışmak
- 👤 Alışveriş yapmak
- 👤 Faturaları ödemek

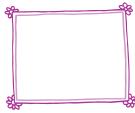
Aşağıda verilen cümlelerden, yapabileceklerinin başındaki kutucuğu maviye boya.

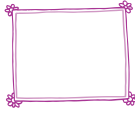
Yemek masasını hazırlayabilirim.

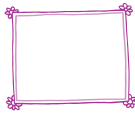
Evcil hayvan besleyebilirim.

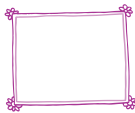
Çiçekleri sulayabilirim.

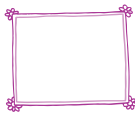
Ütü yapabilirim.

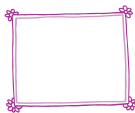
Araba kullanabilirim.

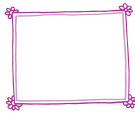
Düğme dikebilirim.

Faturaları yatırabilirim.

Alışveriş yapabilirim.

Bozulan bir şeyi tamir edebilirim.

Evimizin düzeni ve mutluluğu için aile bireylerinin sorumlulukları vardır. Anne-babamız gibi bizim de sorumluluklarımızı yerine getirmemiz gerekir. Görev ve sorumlulukları ifade eden resimleri incele.

Evdeki Sorumluluklar

Okula gitmek ve ödevlerini yapmak

Çiçekleri sulamak

Odayı toplamak

Sofra hazırlanırken yardım etmek

Oyuncakları toplamak

Çöpleri atmak

Okul çantasını hazırlamak

Annenin ve babanın verdiği görevleri yerine getirmek

ETKİNLİK

7

Aile, anne baba ve çocuklardan oluşan en küçük toplumsal birimdir. Toplumu meydana getiren kurumların temelidir. Ailemizde hepimizin bir görevi vardır. Ailemizdeki herkes görevlerini yerine getirirken birbirine yardım etmeli ve destek olmalıdır.

Aşağıda yazılan görev ve sorumluluklardan sana ait olanları işaretle. 😊

Sofra kurmaya yardım ederim.

☐

Balıklarımıza yem veririm.

☐

İşe gider ve para kazanırım.

☐

Çöpü dışarıya çıkarırım.

☐

Faturaları öderim.

☐

Yemekleri her gün ben yaparım.

☐

Kıyafetlerimi katlarım.

☐

Bakkaldan ekmek alırım.

☐

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza katkılarına örnek verir.

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki kutucuklara açıklamaya uygun aletleri yaz.

Haberleri, belgeselleri izleriz. Dünyadan haberimiz olur.

Tüm kıyafetlerimizi tertemiz yapar.

Kıyafetlerimizdeki kırıksıklıkları düzeltir.

İstedğimiz kişiyle konuşabilmemizi sağlar.

Kirli tabaklarımızı, tencerelerimizi pırıl pırıl yapar.

Elektrikle çalışır. Evimizi tertemiz yapar.

Yiyecek ve içeceklerimizi soğuk tutarak bozulmasını önler.

Yiyeceklerimizi içine atarız. Pişirmemizi sağlar.

Kış günlerinde yakarız. Isınmamızı sağlar.

Saçlarımızı kurutmamızı sağlar.

Elektrikle çalışır. Su kaynatmaya yarar.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki resimlerden evde bulunabilecek teknolojik
aletleri işaretle.

[illegible]

 Teknolojik ürünler ve aletler işlerimizi kolaylaştırır. ( )

 Çekiç ve tornavida evde kullanılan aletler arasındadır. ( )

 Teknolojik ürünleri kullanma kılavuzlarını okumadan kullanabiliriz. ( )

 Teknolojik ürünleri ve aletleri kullanırken güvenlik önlemlerini almalıyız. ( )

 Teknolojik ürünler işlerimizi daha uzun sürede bitirmemize neden olur. ( )

ETKİNLİK

4

Sana verdiğim kelimeleri kullanarak teknolojik ürün ve aletleri tanıtan bir afiş hazırla.

Sözcüklere sloganında ve açıklamanda yer verebilirsin.

Kelimeler: Fırın, makas, bilgisayar, pense, güvenlik, fayda.

Aşağıdaki teknolojik aletleri ne için kullanınız? Yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki soruları cevapla.

1 Aşağıdakilerden hangisi evde kullanılan alet ve makinelerden biri değildir?

- a) Makas
- b) Ağaç
- c) Bulaşık makinesi

2 Evde kullanılan alet ve makinelerin yararı hangisidir?

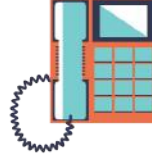
- a) İşleri kolaylaştırır, zaman ve iş gücü tasarrufu sağlar.
- b) Evleri zengin gösterir.
- c) Alet ve makinelerin kullanılması evde dağınıklığa yol açar.

3 Evde aşağıdaki teknolojik aletlerden hangisi haberleşme amaçlı kullanılmaz?

- a) Telefon
- b) Bilgisayar
- c) Otomobil

4 Aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

- a) Evdeki elektrikli aletlerin tümünü çocuklar kullanabilir.
- b) Evdeki teknolojik ürünler hayatımızı kolaylaştırır.
- c) Evdeki teknolojik ürünleri çocuklar büyüklerinin kontrolünde ve izninde kullanabilir.

TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZA KATKILARI NELERDİR?

Geçmişten günümüze kullandığımız birçok eşya değişmiştir ve gelişmiştir. Aile büyüklerimizin çocukluk yıllarındaki yaşam şartları bizimkine göre daha zormuş. Şimdi bütün evlerde kolaylıkla bulunan aletler, eskiden insanlar için bir hayaldi. Örneğin evlerinde buzdolabı yoktu. Yiyecekleri kısa sürede tüketmek veya kurutarak yemek gibi şeyler yapıyorlardı. Çamaşır makinaları yoktu, kıyafetler elde çok daha uzun sürede yıkanıyordu. Televizyon ve bilgisayar da yoktu. İletişim kurmaları, yakınlarını arayabilmeleri için telefonları yoktu. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile hepsine sahibiz. Günümüzde evlerde birçok teknolojik ürün kullanıyoruz ve bu **teknolojik ürünler hayatımızı kolaylaştırıyor.**

Aşağıdaki teknolojik aletler ne işe yarar? Yaz.

TEKNOLOJİK ALETLER

NE İŞE YARAR?

BUZDOLABI		
BULAŞIK MAKİNESİ		
ÜTÜ		
BİLGİSAYAR		
ELEKTRİK SÜPÜRGESİ		
TELEVİZYON		
MİKSER		
TOST MAKİNESİ		

OLMASAYDI NE OLURDU?

Buzdolabı olmasaydı .....

Fırın olmasaydı .....

Klima olmasaydı .....

Çamaşır makinesi olmasaydı .....

Bulaşık makinesi olmasaydı .....

Ütü olmasaydı .....

ETKİNLİK

9

Evimizde kullandığımız çeşitli aletler ve teknolojik ürünler vardır. Bu alet ve teknolojik ürünler birçok alanda işlerimizi kolaylaştırır ve hayatımızı daha kolay sürdürmemizi sağlar. Aşağıda yazılı olan işler için hangi aletlerin kullanıldığı gösterilmiştir. Bu işler için başka hangi aletleri ya da teknolojik ürünleri kullanabileceğimizi yaz.

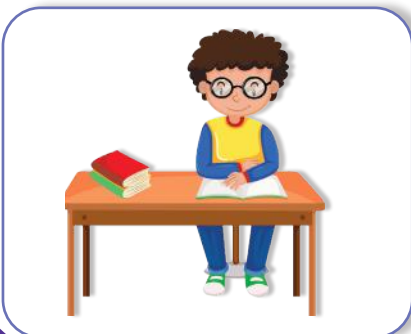
Ben olsam saç kesmek için ..... kullanırdım.

Ben olsam soğan doğramak için ..... kullanırdım.

Ben olsam evi temizlemek için ..... kullanırdım.

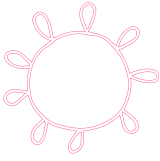
Ben olsam ödev yapmak için ..... kullanırdım.

KONU : Evimizde Hayat

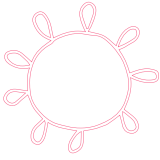
KAZANIM : Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.

ETKİNLİK 1

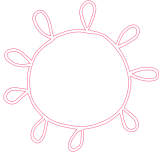
Aşağıda verilen cümlelerde verilen bilgiler doğru ise cümlenin başındaki kutucuğa "D", yanlış ise "Y" yaz.

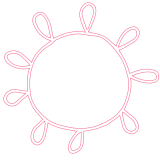
Açık bırakılan muslukları kapatırım.

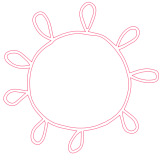
Artan ekmekleri çöpe atarım.

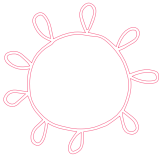
Boşa yanan ampulleri söndürürüm.

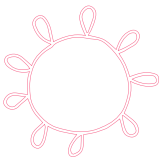
Alacağım ürünlerden pahalı olanı tercih ederim.

Tabağıma yiyebileceğim kadar yemek alırım.

Paranın hepsini hemen harcarım.

İhtiyacım olmayan şeyleri de alırım.

Aşağıdaki noktalı yerlere uygun sözcükleri yaz.

alışveriş

isteklerimizi

hediye

ihtiyacımıza

parayı

kumbaraya

1. Harçlığımızın bir kısmını ..... atarak biriktirmeliyiz.
2. Paramızı harcarken ..... göre harcamalıyız.
3. Para ..... aracıdır.
4. Para olmadan ihtiyaç ve ..... karşılayamayız.
5. Tutumlu olanlar biriktirdikleri parayla sevdiklerine ..... alabilir.
6. Biriktirdiğimiz ..... aile büyüklerine danışarak harcamalıyız.

Aşağıdaki soruları cevapla.

1 "Elif, kırtasiyede gördüğü yıldızlı kalemi almak istiyor." Elif, aşağıdakilerden hangisini yaparsa doğru davranmış olur?

- a) Annesinden istemeli
- b) Harçlığının bir kısmını biriktirmeli
- c) Bir işe girip çalışmalı

2 Faruk ve annesi mutfak ihtiyaçlarını karşılamak için markete gitmeye karar verdiler. Gitmeden önce birlikte bir liste hazırladılar. Bu listeye sadece ihtiyaçları olan malzemeleri yazdılar. Listeye birlikte göz atalım.

ALİŞVERİŞ LİSTESİ

2 ekmek	Makarna
Sabun	Peçete
Yumurta	Domates
Salça	1 kg elma
Peynir	Zeytin
Mercimek	Bulgur
1 kg muz	Şampuan

3 Bu listeye göre Faruk ve annesi aşağıdakilerden hangisini alırsa ihtiyaçları olmayan bir ürün almış olurlar?

- a) Yumurta
- b) Zeytin
- c) 5 kg muz
- d) Mercimek

4 Bu listeye göre Faruk ve annesi aşağıdakilerden hangisini alırsa ihtiyaçları olan bir ürün almış olurlar?

- a) Dondurma
- b) Pırasa
- c) Çikolata
- d) Bulgur

5 Faruk ve annesi neden liste yaparak markete gitmişlerdir?

- a) Sadece ihtiyaçları olan şeyleri almak ve gereksiz yere para harcamamak için.
- b) Markette olup olmadığını kontrol etmek için.
- c) Daha kolay alışveriş yapabilmek için.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yaz.

	Banyo yaparken su sürekli açık kalmalıdır.
	Tasarruf ampulleri kullanmak elektrik faturamızın azalmasını sağlar.
	Televizyonu izlemediğimiz zaman kumandasından kapatmamız yeterlidir.
	Elde yıkanan bulaşıklar daha fazla su ve zaman kaybına neden olur.
	Paramızı harcarken ilk önce isteklerimizi almalıyız.
	Tabağımıza yiyeceğimiz kadar yemek almalıyız.
	Para, önce zorunlu ihtiyaçlar için harcanmalıdır.
	Tualete girdiğimizde ve çıktığımızda sifona basmalıyız.
	Ders araç gereçlerini dikkatli ve özenli kullanmalıyız.
	Kıyafetlerimizi temiz kullanmak da bir tasarruf yöntemidir.
	Ailemizden aldığımız harçlıkların tümünü harcamalıyız.
	Kullanmadığımız kıyafetlerimizi geri dönüşüm kumbaralarına atmalıyız.

Çocuklar biliyorsunuz ki dünyada su tüketimi oldukça fazla. Tüm insanlara yetecek kadar su kaynağımız yok. Eğer biz suyumuzu tasarruflu kullanmazsak gelecekte dünyamız su sıkıntısı çekecek. Bunun için üzerimize düşen bazı görevler vardır. Şimdi sizinle birlikte bu görevlerin neler olduğuna bir bakalım.

! Ellerimizi yıkarken suyu açık bırakmamalı, ellerimizi sabunlarken musluğu kapatmalıyız.

! Bulaşıklarımızı elde yıkadığımızda yaklaşık 120 litre su tüketmiş oluruz. Aynı bulaşığı bulaşık makinesinde yıkamak için sadece 12 litre suya ihtiyacımız olur. Evlerimizde bulaşık makinesi varsa bulaşıklarımızı bulaşık makinesinde yıkamalıyız.

! Sifonlarımız yaklaşık 15 litre su tüketmektedir. Sifonu her çekişimizde 15 litre suyu boşa harcamış oluruz. Bunun için evdeki büyüklerimizi bu konuda bilinçlendirmeli ve sifonların daha az su tüketmesi için önlem almalarını sağlamalıyız.

! Meyve ve sebzeleri yıkarken musluğun sürekli açık olması suyun çok fazla kullanılması demektir. Bunun için suyu çok az açmalı ve musluğun altına bir kap koymalıyız. Biriken bu su ile çiçeklerimizi sulayabiliriz. Böylece suyu farklı bir kullanım için değerlendirmiş oluruz.

! Ev temizliği yaparken suyun nasıl tasarruflu kullanılacağını düşünmeli ve ona göre hareket etmeliyiz. Bu konuda büyüklerimizle neler yapabileceğimizi konuşabiliriz.

! Akan, damlatan musluklarımız varsa onları mutlaka tamir ettirmeliyiz. Böylece suyu boşa akıtmamış oluruz.

! Duş almak sağlığımız için çok önemlidir. Sık sık duş almalıyız fakat duş alırken suyu dikkatli kullanmalı, boşa akıtmamalıyız.

SİZİN İÇİN
TASARRUFLA İLGİLİ BİR AFİŞ
HAZIRLADIM.

**TASSARRUF
ETMEK
SENİN ELİNDE**

SUYU
BOŞA AKITMA!

SEN DE TASARRUFLA İLGİLİ BİR AFİŞ HAZIRLA

Ersin ve ailesi bir ay içinde belirtilen miktarlarda harcama yapmış ve fatura ödemiştir. Aşağıdaki tabloyu inceledikten sonra soruları cevapla.

Su faturası	₺ 250
İnternet	₺ 370
Elektrik faturası.....	₺ 120
Giyecek harcamaları.....	₺ 200
Market harcamaları.....	₺ 945
Oyuncak.....	₺ 500
Doğalgaz faturası.....	₺ 400

SORULAR

CEVAPLAR

Ersin ve ailesinin en az para harcadığı kaynak hangisidir?

Ersin ve ailesinin en çok para harcadığı kaynak hangisidir?

Tasarruf yapılması gereken kaynaklar hangileridir?

Doğru şekilde kullanılmayan kaynaklar için hangi tasarruf önlemleri alınabilir?

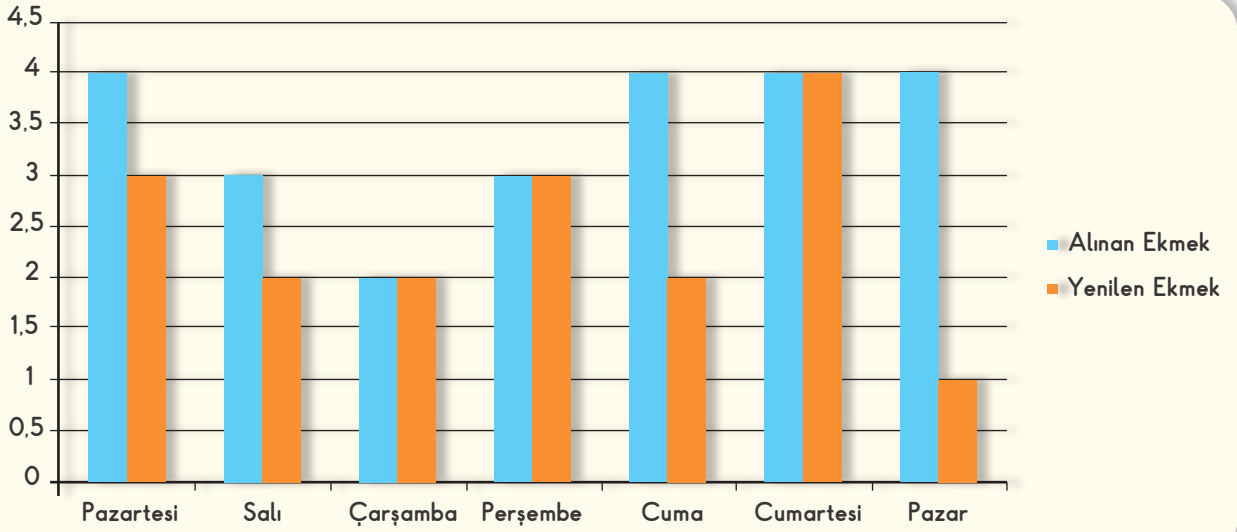

Aşağıdaki cümleleri oku ve doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" kutucuğunu işaretle.

D	Y	KAYNAKLARIN KULLANIMI
☐	☐	Banyo yaparken suyu hep açık bırakmalıyız.
☐	☐	Akşam olduğunda sadece oturduğumuz odanın ışığını açmalıyız.
☐	☐	Dişlerimizi fırçalarken musluğu kapatmalıyız.
☐	☐	Bulaşıklarımızı makinede yıkarsak sudan tasarruf etmiş oluruz.
☐	☐	Alışveriş yaparken ilk önce en çok istediğimiz şeyleri almalıyız.
☐	☐	Tabağımıza yiyeceğimizden daha fazla yemek koymamalıyız.
☐	☐	Para, önce önemli ve gerekli olan ihtiyaçlar için harcanmalıdır.
☐	☐	Tuvalete her girdiğimizde ellerimizi yıkamalı ve sifonu çekmeliyiz.
☐	☐	Ders araç gereçlerini sürekli kaybederek tasarruf yapabiliriz.
☐	☐	Çamaşırlarımızı elimizde yıkamak sudan tasarruf etmemizi sağlar.
☐	☐	Okul harçlığımızın bir kısmını biriktirip kendi ihtiyaçlarımızı alabiliriz.
☐	☐	Evimizdeki cam, plastik ve kâğıtları geri dönüşüm kutularına atmalıyız.

Aşağıdaki grafik Yılmaz ailesinin bir haftada aldıkları ve yedikleri ekmekleri göstermektedir. Grafiği incele. Aşağıdaki soruları cevapla.

- 1) Hangi günlerde Yılmaz ailesinin aldığı ekmek sayısı, yedikleri ekmek sayısından fazladır?
.....
- 2) Hangi günlerde Yılmaz ailesinin aldığı ekmek sayısı ile yedikleri ekmek sayısı birbirine eşittir?
.....
- 3) Yılmaz ailesi 1 haftada toplam kaç ekmek almıştır?
.....
- 4) Yılmaz ailesi 1 haftada toplam kaç ekmek yemiştir?
.....
- 5) Yılmaz ailesi 1 haftada toplam kaç tane fazla ekmek almıştır?
.....

Yılmaz ailesinin ekmek israfını önlemek için onlara hangi önerilerde bulunurdun? Aşağıdaki kutulara yaz.

ÖNERİLERİM

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Yiyecek ve içecek satın alırken bilinçli tüketici davranışları gösterir.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen cümlelerde verilen bilgiler doğru ise cümlenin başındaki kutucuğa "D", yanlış ise "Y" yaz.

- ☐ Konserve domates alırken garanti belgesine bakarız.
- ☐ Aldığımız ürünlerin son kullanma tarihine mutlaka bakmalıyız.
- ☐ Alışverişe çıkmadan önce ihtiyaç listesi oluşturmaliyiz.
- ☐ Aynı kalitedeki ürünlerin en pahalı olanını almalıyız.
- ☐ Bozuk veya hasarlı ürünleri iade etmemeliyiz.
- ☐ Ürün aldıktan sonra satıcıdan fiş istemeliyiz.
- ☐ Satın aldığımız ürün bozuk çıkarsa hemen çöpe atmalıyız.
- ☐ TSE damgası: Türkiye Standartları Enstitüsü demektir.
- ☐ Aldığımız telefon bozuk çıkarsa son kullanma belgesi sayesinde tamir ettirebiliriz.
- ☐ Tüketici haklarını koruyan dernek Tüketici Hakem Heyet'idir.
- ☐ Ürünün ambalajına bakarak kaç liraya satıldığını anlarız.
- ☐ Bilgisayar alırken son kullanma tarihine mutlaka bakmalıyız.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki ürünlerden hangisini alırken son kullanma tarihine bakmalıyız? İşaretle.

a.

b.

c.

Aşağıdaki ürünlerden hangisini alırken garanti belgesine dikkat etmeliyiz? İşaretle.

a.

b.

c.

Ayça'nın cümlesini doğru olarak tamamlamak için uygun cümleleri işaretle.

Bilinçli bir tüketici

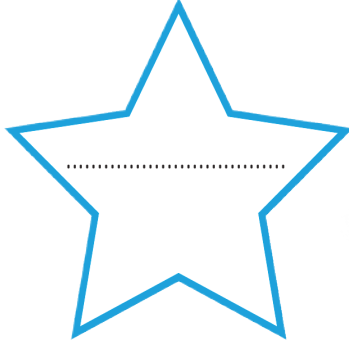
.....
.....
.....

- ☐ TSE damgası olan ürünleri tercih eder.
- ☐ Yatağını toplar.
- ☐ Taze ve ambalajlı gıda ürünlerini tercih eder.
- ☐ Caddede kaldırımdan yürür.
- ☐ Ürünün şekline, rengine ve kokusuna dikkat eder.

Aşağıdaki çocukların bize neler söylediklerini oku. Bilinçli tüketici özelliği gösteren kişilerin isimlerini yıldızların içine yaz.

Ben Mete. Bence alışveriş yaparken ürünlerin son kullanma tarihine bakmamıza gerek yok.

METE

ECE

Ben Ece. Mete'nin söylediklerine katılmıyorum. Ürünlerin son kullanma tarihine bakmalı ve mutlaka fiş almalıyız.

Ben Defne. Mete'nin söylediklerine katılıyor, Ece'nin söylediklerine katılmıyorum.

DEFNE

Ben Emir. Ece'nin söylediklerine katılıyorum. Ece gibi ben de son kullanma tarihine bakıyor, fiş alıyor ve aynı zamanda ürünlerin ambalajlarını kontrol ediyorum.

EMİR

HAYDİ ALIŞVERİŞE

Merhaba. Benim adım Deniz. 3. sınıfa gidiyorum. Ailemle markette alışveriş yapmayı çok seviyorum. Ancak alışveriş yaparken nelere dikkat edeceğimi unutuyorum. Bana yardımcı olur musun?

Merhaba Deniz. Markette alışveriş yaparken aşağıda senin için yazdıklarımı hatırlamalısın.

ETKİNLİK

5

Aşağıdaki akrostişi tamamla ve buzdolabına yapıştır. Her alışverişten önce akrostişini okumayı unutma.

B .....
İ .....
L .....
İ .....
N .....
Ç .....
L .....
İ .....

T .....
Ü .....
K .....
E .....
T .....
İ .....
C .....
İ .....

Aşağıdaki cümleleri oku. Doğru olanların başına gülen yüz 😊, yanlış olanların başına üzgün yüz ☹ çiz.

	Alışveriş yaparken satın aldığımız ürünlerin son kullanma tarihine bakmalıyız.
	Satın alacağımız yiyecek ve içeceklerde TSE damgası olup olmaması önemli değildir.
	Aldığımız yiyecek ve içecekler bozuk çıkarsa, fişiyle birlikte iade edebilir veya değişim yapabiliriz.
	Yiyecek ve içecek satın alacağımızda hep en pahalı olanları almalıyız.
	Çikolata, bisküvi, şeker gibi içerisinde katkı ve boya maddesi olan ürünleri almamalıyız.
	Yiyecek ve içecekleri satın alırken kokusuna, rengine, şekline, tazeliğine ve temizliğine dikkat etmeliyiz.

ETKİNLİK

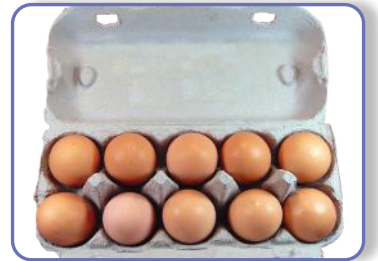
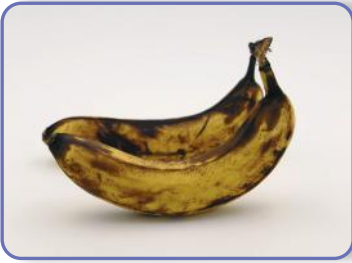
7

Marketten alışveriş yaparken dikkat etmemiz gereken birçok konu vardır.

Bunlar:

- ✓ Ürünün son kullanma tarihine bakmak
- ✓ Ambalajın hasar görmemiş olmasına dikkat etmek
- ✓ Ürünün daha önce açılmamış olmasına bakmak
- ✓ Ürünün sağlam ve taze olmasına dikkat etmek vs...

Markete gittiğimizde aşağıda verilen resimlerden hangisini almalıyız? İşaretle.

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Sağlığını korumak için mevsimlere özgü yiyeceklerle beslenir.

ETKİNLİK

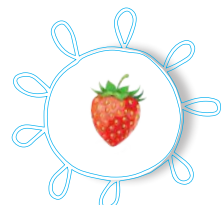
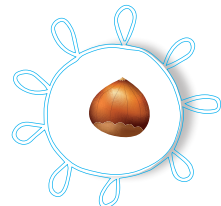
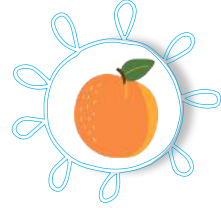
1

Aşağıdaki resimler ile uygun olan mevsimleri eşleştir.

YAZ

KIŞ

ETKİNLİK

2

MEVSİMİNE GÖRE BESLENME

Bir yılda 4 mevsim yaşanır.

İLKBAHAR

YAZ

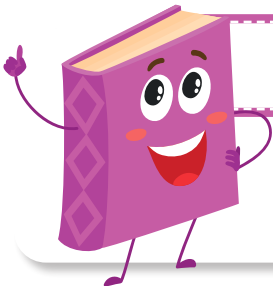
SONBAHAR

KIŞ

Her mevsimde yetişen meyve ve sebzeler farklıdır. Her yiyeceği mevsimine uygun olarak tüketmek sağlığımız için çok faydalıdır. Çünkü, mevsiminde tüketilen meyve ve sebzeler; vitamin açısından daha zengin, daha lezzetli ve daha sağlıklıdır.

Sağlıklı olmak için doğal ve mevsimine göre beslenmeliyiz.

DÜŞÜNELİM

Yazın büyüklerinle pazara ya da markete gittiğimizde en çok hangi meyve ve sebzeleri görüyoruz ve satın alıyoruz?

ETKİNLİK

3

Hadi şimdi hep birlikte yaz meyvelerini ve sebzelerini öğrenelim.

Peki sen en çok hangi yaz meyvesini seviyorsun? İşaretle.

Yazın Yetişen Meyveler

☐ Şeftali

☐ Çilek

☐ Üzüm

☐ Erik

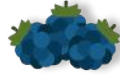
☐ Kayısı

☐ Kavun

☐ Karpuz

☐ Dut

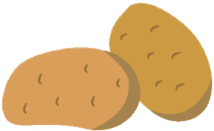
☐ Yeni dünya

☐ İncir

Peki sen en çok hangi yaz sebzesini seviyorsun? İşaretle.

Yazın Yetişen Sebzeler

☐ Patates

☐ Biber

☐ Salatalık

☐ Domates

☐ Kabak

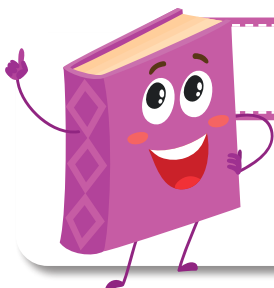
☐ Bezelye

☐ Fasulye

☐ Soğan

DÜŞÜNELİM

Kışın büyüklerinle pazara ya da markete gittiğimizde en çok hangi meyve ve sebzeleri görüyoruz ve satın alıyoruz?

Hadi şimdi hep birlikte kış meyve ve sebzelerini öğrenelim.

Peki sen en çok hangi kış meyvesini seviyorsun? İşaretle.

Kışın Yetişen Meyveler

☐ Kivi

☐ Ayva

☐ Nar

☐ Armut

☐ Muz

☐ Elma

☐ Mandalina

☐ Portakal

Peki sen en çok hangi kış sebzelerini seviyorsun? İşaretle.

Kışın Yetişen Sebzeler

☐ Havuç

☐ Brokoli

☐ Ispanak

☐ Karnabahar

☐ Pırasa

☐ Turp

☐ Lahana

☐ Kereviz

UNUTMAYALIM!

Büyüme çağında sağlıklı ve yeterli beslenmek çok önemlidir. Bu yüzden mevsiminde yetişen meyve ve sebzeleri bolca tüketerek vücudumuz için gerekli olan besinleri almalıyız. Bazı meyve ve sebzelerin tadı hoşumuza gitmese de sağlığımız için yemeliyiz.

MEVSİMLERE GÖRE BESLENME

Bir yılda dört mevsim yaşanır. Her mevsimde yetişen sebze ve meyveler farklı farklıdır. Her yiyeceği ait olduğu mevsimde tüketmek sağlığımız açısından çok faydalıdır. Mevsiminde tüketilen meyve ve sebzeler **vitamin** açısından daha zengin, daha lezzetli ve daha sağlıklıdır.

Örneğin domates ve salatalık yaz mevsiminde tarlada yetişir. Ama teknoloji ilerledikçe bazı sebze ve meyveleri her mevsimde üretmeye başladılar. Sağlıklı olan her sebze ve meyveyi mevsiminde yemektir.

Yazın Yetişen Sebzeler:

Fasulye, biber, patlıcan, bakla, bezelye, kabak...

Kışın Yetişen Sebzeler:

Pırasa, karnabahar, ıspanak, kereviz, havuç, pazı, brokoli...

Kışın YetiŖen Meyveler:

Armut, nar, portakal, elma, ayva, muz, kivi...

Yazın YetiŖen Meyveler:

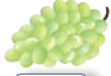
Kavun, karpuz, kayısı, Ŗeftali, kiraz, dut, erik...

DEĞERLENDİRME

1 Aşağıdaki sebze ve meyvelerin altına yetiştği mevsimin baş harfini yaz.

2 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yaz.

- ( ) Sağlıklı beslenmek için dondurulmuş gıdaları tercih etmeliyiz.
- ( ) Mevsiminde yenilen meyvelerin vitamini daha fazladır.
- ( ) Portakal kış mevsimi meyvesidir.
- ( ) Şeftali kış mevsimi meyvesidir.
- ( ) Pazar taze meyve ve sebzelerin satıldığı yerdir.

3 Aşağıdaki soruların doğru şikkını işaretleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi kış mevsimi meyvesi değildir?
  - a) Portakal
  - b) Şeftali
  - c) Muz
- Yiyecekleri mevsimine göre tüketmek aşağıdakilerden hangisine sebep olmaz?
  - a) Bizi hastalıklardan korur.
  - b) Sağlıklı beslenmiş olmayız.
  - c) Büyümemize yardımcı olur.
- Aşağıdakilerden hangisi yaz sebzesidir?
  - a) Brokoli
  - b) Patlıcan
  - c) Karnabahar

MEVSİMLERE GÖRE YETİŞEN SEBZE VE MEYVELER

İLKBAHAR

MEYVELER : Elma, Limon, Çilek, Yeşil Erik, Çağla

SEBZELER : Havuç, Enginar, Bakla, Bezelye, Barbunya, Domates.

YAZ

MEYVELER : Kiraz, Kayısı, Erik, Kavun, Karpuz, Üzüm, İncir, Şeftali.

SEBZELER : Patlıcan, Taze fasulye, Kabak, Mısır, Domates, Biber, Salatalık.

SONBAHAR

MEYVELER : Ayva, Nar, Elma, Armut, İncir, Mandalina, Kestane.

SEBZELER : Havuç, Enginar, Bakla, Bezelye, Barbunya, Domates.

KIŞ

MEYVELER : Elma, Mandalina, Greyfurt, Portakal, Nar, Kivi.

SEBZELER : Pazı, Ispanak, Havuç, Kereviz, Turp, Lahana, Brokoli.

DEĞERLENDİRME

Meyve ve sebzeleri uygun olan mevsim ile eşleştir.

İLKBAHAR

YAZ

AYVA

PIRASA

KARPUZ

BAKLA

MISIR

ISPANAK

KİRAZ

LAHANA

PORTAKAL

YEŞİL ERİK

ENGİNAR

BROKOLİ

SONBAHAR

KIŞ

ETKİNLİK

6

Kış mevsimine ait olan sebze ve meyveleri bulmaca içinden bul. Kırmızı renkteki harfleri sırası ile aşağıdaki kutulara yaz. Soruyu cevapla.

E	L	M	A	H	S	A	Ğ	B	C
M	A	N	D	A	L	İ	N	A	E
T	H	L	K	V	M	İ	K	L	V
U	A	L	İ	U	U	P	İ	K	İ
R	N	B	V	Ç	Z	İ	E	A	Z
P	A	S	İ	L	E	R	N	B	D
K	A	R	N	A	B	A	H	A	R
İ	P	A	Z	İ	N	S	M	Ğ	İ
P	O	R	T	A	K	A	L	İ	?

HAVUÇ

BAL KABAĞI

PIRASA

TURP

KARNABAHAAR

LAHANA

KİVİ

ELMA

MANDALİNA

AYVA

NAR

CEVİZ

PORTAKAL

LAHANA

KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Sağlığını korumak için yeterli ve dengeli beslenir.

ETKİNLİK

1

Dengeli ve düzenli beslenmeyip çok abur cubur tüketen çocuklar ileride diyabet, obezite gibi hastalıklara yakalanabiliyor.

Diyabet, çölyak ve besin alerjisi gibi sağlık sorunları olan insanlar her besini tüketemez. Bu kişiler sadece doktorların izin verdiği besinleri tüketebilirler.

Aşağıdaki besinlerin isimlerini altına yaz.
Sağlıklı besinleri işaretle.

HAYDİ PLANLAYALIM

Sağlığımızı korumak için yeterli ve dengeli beslenmemiz gerektiğini biliyoruz. Bunun için kendine bir haftalık beslenme planı hazırlar mısın?

	SABAH	ÖĞLE	AKŞAM	SU
PAZARTESİ				
SALI				
ÇARŞAMBA				
PERŞEMBE				
CUMA				
CUMARTESİ				
PAZAR				

Sağlığımızı korumanın en etkili yollarından biri yeterli ve dengeli beslenmektir. Yeterli ve dengeli beslendiğimizde hastalıklara karşı dirençli, bağışıklık sistemi kuvvetli, her zaman dinç ve en önemlisi mutlu bireyler oluruz. Bunun için öğünlerimizi vaktinde ve atlamadan yemeliyiz. Sabah, öğle ve akşam olmak üzere 3 ana öğünümüz vardır. Örneğin sabahları kahvaltıda peynir, zeytin, reçel, yumurta gibi çeşitli ve zengin besinler yemeliyiz.

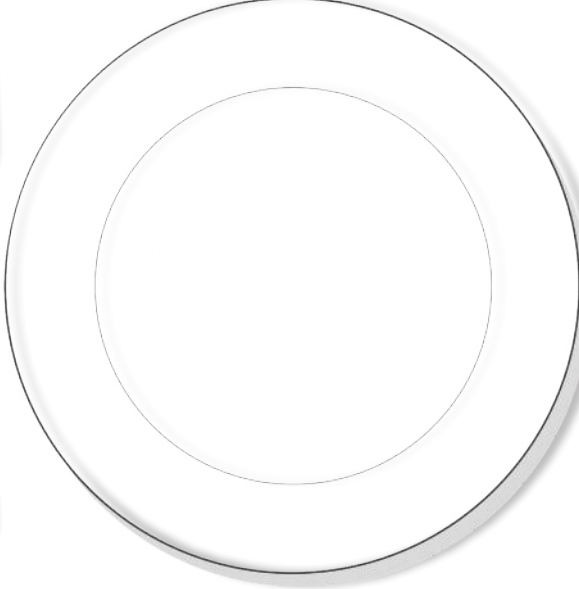

Beraber sağlıklı öğün tabakları hazırlamaya ne dersin? Aşağıdaki boş tabaklara yememiz gereken sağlıklı besinleri çiz.

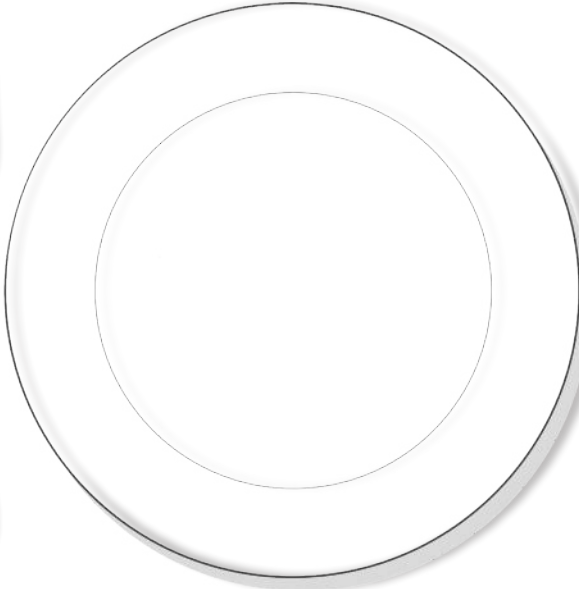
KAHVALTI TABAĞIM

ÖĞLE YEMEĞİM

AKŞAM YEMEĞİM

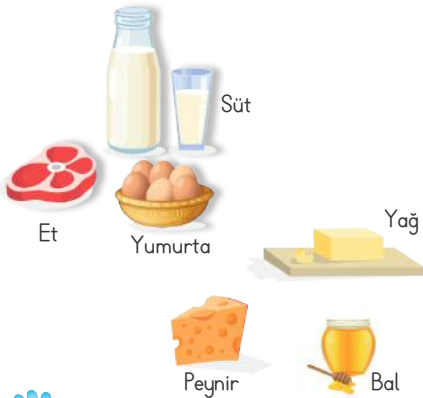
- **Beslenme:** Vücudumuzun ihtiyacı olan yiyeceklere besin, bu besinlerin alınıp kullanılmasına beslenme denir.
- **Dengeli beslenme:** Vücudumuzun ihtiyacı olan besin maddelerinden yeteri kadar almaya dengeli beslenme denir.
- **Düzenli beslenme:** Besin maddelerini zamanında almaya düzenli beslenme denir.

KAYNAKLARINA GÖRE BESİNLER

KAYNAKLARINA GÖRE BESİNLER

HAYVANSAL BESİNLER

BİTKİSEL BESİNLER

MEYVELER

SEBZELER

"Sağlıklı büyüebilmek, gelişebilmek ve sağlığımızı korumak için yeterli ve dengeli beslenmeliyiz. Dengeli beslenme vücudumuzun ihtiyacı olan tüm besinlerden yeteri kadar ve zamanında yemektir. Öğünlerimizi atlamadan ve yiyeceklerimizi israf etmeden beslenmeliyiz."

BESİN GRUPLARI

- Et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, meyve ve sebzeler, tahıllar ve baklagiller, su ve mineraller

DENGESİZ BESLENİRSEK

- Vücudumuzun direnci azalır.
- Büyüme ve gelişmemiz azalır.
- Öğrenme hızımız yavaşlar.
- Yaralarımız zor iyileşir.
- Yüzümüz solgun ve yorgun görünür.
- Çabuk yoruluruz.

DENGESİZ BESLENME SONUCU OLUŞAN HASTALIKLAR

OBEZİTE

Boy uzunluğuna göre vücut ağırlığının çok artmasıdır.

BESİN ALERJİSİ

Besinlerin neden olduğu olumsuz etkidir. Genellikle vücutta şişme, kaşıntı ve kızarıklıklar şeklinde kendini gösterir.

DİYABET

Enerjiye dönüşmesi gereken şekerin, kanda birikerek kan şekere dönüşmesidir.

ÇÖLYAK

Bağırsakların küçülmesi sonucu alınan gıdaların emilememesi ve beslenme yetersizliğinin ortaya çıkmasıdır. Tahıl ve süt ürünleri doktor kontrolünde tüketilmelidir.

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanları kırmızıya, yanlış olanları yeşile boy.

İyi beslenirsek hastalıklardan uzak oluruz.
Bal, yumurta, balık, süt gibi yiyecekleri bol bol tüketelim.
Dengeli beslenmek her tür yiyecekten ihtiyacımız kadar yemektir.
Yemekleri seçerek yemek sağlığımız için gereklidir.
Kola, cips, şeker gibi yiyecekler de yararlıdır.
Yiyecekler temiz ortamlarda hazırlanmalıdır.
Gıda boyası ve katkı maddesi içeren yiyeceklere dikkat etmeliyiz.
Her yemekten sonra dişlerimizi fırçalamalıyız.
Kışın dondurma yememizin bir zararı olmaz.
Düzenli beslenmek öğün atlamadan yemektir.
Yanlış beslendiğimizde obezite hastalığına yakalanabiliriz.
Abur cubur yiyeceklerle beslenip direncimizi arttırmalıyız.
Büyümek, gelişmek ve sağlıklı olmak için beslenmemiz gerekmez.

ETKİNLİK

7

Aşağıdaki yiyeceklerden fazla tüketildiğinde obezite ve diyabet gibi sağlık sorunlarına neden olacak olanları boy.

kavun

pilav

domates

cips

patlıcan

hamburger

biber

kayısı

şekerleme

ekmek

hamur işleri

nohut

çorba

ceviz

makarna

ispanak

çikolata

pırasa

kızartma

fasulye

Aşağıdaki ifadelerde boş bırakılan yerleri verilen sözcüklerden uygun olanlar ile doldur.

dikkatli

dengeli

obeziteye

diyabet

glutensiz

dengeli

israf

zararlıdır

- * Sağlıklı büyümek için ..... beslenmek önemlidir.
- * Çölyak hastaları ..... besinler tüketmelidir.
- * Gereğinden fazla tüketilen her yiyecek sağlığa .....
- * Sağlıklı beslenirken yiyecekleri ..... etmemek de önemlidir.
- * Aşırı tatlı tüketen kimseler ..... hastası olabilir.

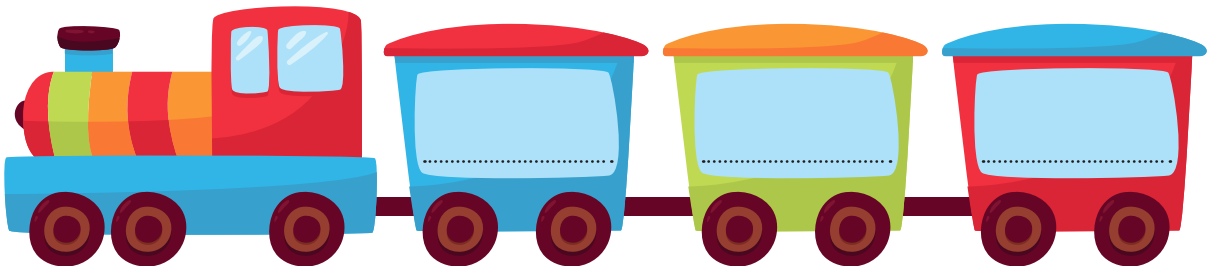
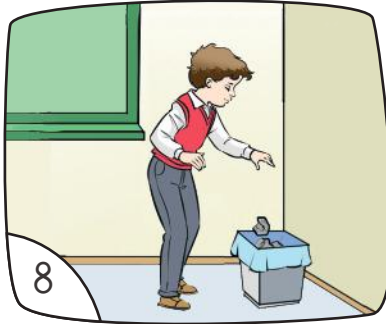
KONU : Evimizde Hayat

KAZANIM : Kendisinin ve toplumun sağlığını korumak için ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uyar.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen resimlerden uygun olan davranışlara ait olan numaraları trenin vagonlarına yaz.

HEP BİRLİKTE DÜŞÜNELİM

- Sizce ortak kullanım alanları nerelerdir?
- Ortak kullanım alanlarını nasıl temiz tutabiliriz?
- Sizce neden ortak kullanım alanlarında hijyene önem vermeliyiz?

Ortak Kullanım Alanlarımız Nereledir?

Toplumda herkesin kullandığı yerler ortak kullanım alanlarımızdır. Bu alanlar şu şekilde sıralanabilir:

Spor Salonları

Camiler

Duraklar

Okullar

Toplu Taşıma Araçları

Park ve Bahçeler

Yollar ve Köprüler

Kütüphaneler

Ortak Kullanım Alanlarında Temizlik ve Hijyenin Önemi.

Ortak kullanım alanlarını kullanırken dikkat etmemiz gereken bazı kurallar vardır. Bu kurallardan biri de temizlik ve hijyen kurallarıdır. Ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uymak hem bizim hem de bu alanları kullanan diğer insanların sağlığı açısından çok önemlidir. Bu alanlar birçok insan tarafından kullanıldığı için çabuk kirlenir. Eğer temiz tutulmazlarsa bu ortak kullanım alanlarından insanlara hastalık bulaşır.

Ortak Kullanım Alanlarını Nasıl Temiz Tutabiliriz?

Sınıfımız ya da evimiz gibi kapalı alanlarda koşturmalı, bu alanları sık sık havalandırmalıyız.

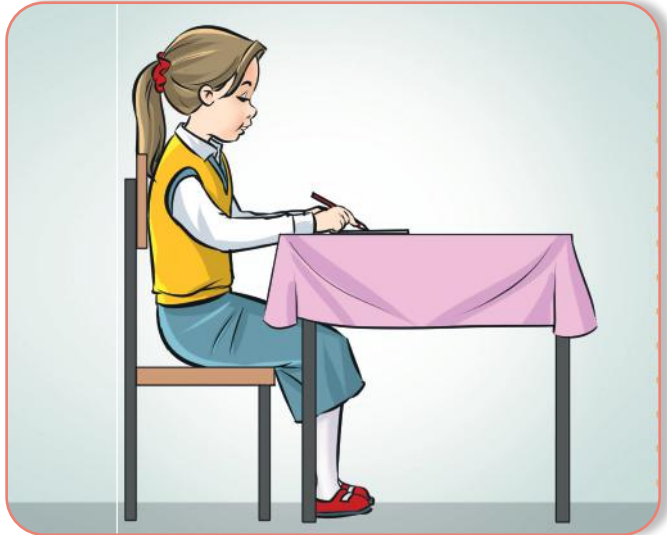
Park, bahçe, sokak gibi ortak kullanım alanlarına çöp atmamalı, yerlere tükürmemeli, eşyalara zarar vermemeliyiz.

Ortak kullanılan tuvaletleri kullandıktan sonra tuvaleti temiz bırakmalıyız ve tuvaletten çıktıktan sonra ellerimizi sabunla yıkamalıyız.

Nezle, grip gibi hastalıklara yakalandığımızda maske takarak dolaşmalıyız.

Sınıfımızdaki sıralara, parklardaki banklara, toplu taşıma araçlarındaki koltuklara basmamalıyız.

Ortak Kullanım Alanlarında Temizlik

Ortak kullanım alanları nedir?

Ortak kullanım alanları başka insanlarla beraber kullandığımız tuvalet, lavabo, park, asansör gibi mekanlardır.

Bu alanlar çok insan tarafından kullanıldığı için çabuk kirlenir. Bu yerler temiz tutulmazsa mikrop yuvası olur ve insanlara hastalık bulaştırır. Ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uymak hem bizim hem de diğer insanların sağlığı açısından çok önemlidir.

Park, bahçe, sokak gibi ortak kullanım alanlarına asla çöp atmamalı, yerlere tükürmemeli, eşyalara zarar vermemeliyiz. Bu alanları bizden sonra kullanacak kişilere temiz bırakmalıyız. Eve gelince ellerimizi sabunlu su ile yıkamalı, kirlenen giysilerimizi değiştirmeliyiz.

Ortak Tuvaletleri Kullanırken Uymamız Gereken Kurallar

- Pis tuvaletleri kullanmayıp, yetkililere bilgi vermeliyiz.
- Temizliğimiz için tuvalet kâğıdı kullanmalı, kullandığımız tuvalet kâğıtlarını çöpe atmeliyiz.
- Tuvaletten çıkarken mutlaka sifonu çekmeliyiz. Sifonu olmayan tuvaletlere bolca su dökmeliyiz.
- Tuvaletten sonra ellerimizi sabunlayarak güzelce yıkamalıyız.
- Islak ellerimizi kâğıt peçete ile kurulayıp, peetemizi çöpe atmeliyiz.
- Tuvalet ve lavabolara çöp atmamalıyız.
- Eşyalara zarar vermemeliyiz.
- İhtiyacımızı giderip temizliğimizi yaparken kaynakları tasarruflu kullanmalıyız.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yaz.

- * Başka insanlarla beraber kullandığımız tuvalet, lavabo, park, asansör gibi mekanlara ..... denir.
- * Park, bahçe ve sokak gibi ortak kullanım alanlarından eve geldiğimizde ..... ve üzerimizi değiştirmeliyiz.
- * Tuvaletten çıkarken mutlaka .....
- * Tuvaletten sonra mutlaka .....

Aşağıdaki soruları cevapla.

1. Aşağıda verilenlerden ortak kullanım alanlarına örnek olanı işaretleyelim?
  - a) Park
  - b) Yatak odası
  - c) Dolap
2. Aşağıdakilerden hangisi tuvalet kullanımı ile ilgili değildir?
  - a) Sifonu çekmek
  - b) Elleri yıkamak
  - c) Dişleri fırçalamak
3. Aşağıdaki resimlerden hangisi doğrudur?

İnsanların birlikte kullandıkları alanlara **ortak kullanım alanları** denir. Okul tuvaletleri, parklar, okul bahçeleri, spor salonları, sınıflarımız ve asansörler ortak kullanım alanlarına örnek verilebilir.

Okul Tuvaletleri

Sınıflar

Okul Bahçeleri

Parklar

Spor Salonları

Asansörler

Ortak kullanım alanlarını diğer insanlarla paylaştığımız için, bu alanları temiz ve düzenli tutmalıyız. Bu alanların temizliği hem kendi sağlığımız hem de diğer insanların sağlığı açısından çok önemlidir.

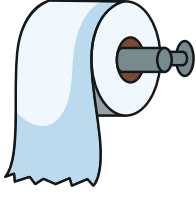
Peki, bu alanları nasıl kullanmamız gerektiğini biliyor musunuz çocuklar?

Park ve bahçelerin kullanımı

- Park ve bahçeleri kullandığımızda elimizdeki çöpleri çöp kutusuna atmamız.
- Park ve bahçelerde dolaşırken yerlere çöp atmamalı, oturduğumuz bankların üzerine ayakkabılarımız ile basmamalı, yerlere tükürmemeli ve parklardaki oyuncakları ve spor aletlerini temiz ve dikkatli kullanmalıyız.
- Bu alanlardaki eşyalara ve oyuncaklara zarar vermemeliyiz. Onları dikkatli ve temiz kullanmalıyız.

Ortak tuvaletlerin kullanımı

- Tuvaletimiz bittiğinde tuvalet kağıdı kullanmalıyız.

- Tuvaletimiz bittiğinde klozetin kapağını kapatarak sifonu çekmeliyiz.

- Tuvaletimizi yaptıktan sonra ellerimizi sabunlu suyla en az 20 saniye boyunca yıkamalıyız.

- Ellerimizi yıkadıktan sonra peçete ile kurulamalı ve peçetelerimizi mutlaka çöp kutusuna atmamız.

Sınıfların kullanımı

- Sınıfta koşmamalıyız. Bu yerdeki tozu yukarı kaldıracağı için bu havayı solumak hiç sağlıklı olmaz. Koşmak için teneffüs saatlerini beklemeli ve okul bahçelerimizde koşmalıyız.

- Sınıf temizliğine dikkat etmeliyiz. Sıralarımızı temiz kullanmalıyız.

Resimleri oluş sırasına uygun şekilde 1'den 4'e kadar numaralandırarak sırala.

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki cümleleri uygun sözcüklerle tamamla.

yıkamalıyız

iki

parkı
temizlemek

kişisel

banyo

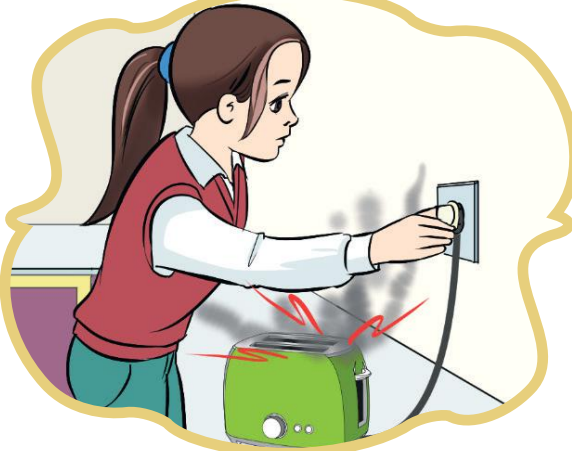
- * Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi .....
- * Dişlerimizi günde en az ..... kez fırçalamalıyız.
- * ..... bir kişisel bakım faaliyeti değildir.
- * Haftada en az iki kere ..... yapmalıyız.
- * Tırnak makası bir ..... bakım eşyasıdır.

3. ÜNİTE

GÜVENLİ HAYAT

KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Trafik işaretlerini ve işaret levhalarını tanıtır.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen trafik işaretlerini incele.
Numaralandırarak isimleriyle eşleştir.

1. Yaya Geçidi

2. Işıklı Trafik İşaret Cihazı

3. Mecburi Yaya Yolu

4. Park Yeri

5. Dur

6. Dikkat

7. Yaya Alt Geçidi

8. Bisiklet Giremez

9. Okul Yolu

10. Kontrolsüz Demir Yolu Geçidi

11. Yaya Giremez

12. Yaya Üst Geçidi

ETKİNLİK

2

Aşağıda verilen trafik işaretlerinin isimlerini altlarında verilen boşluklara yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

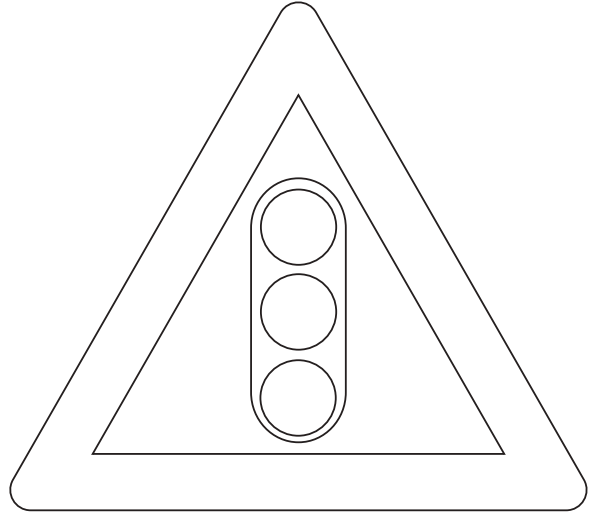
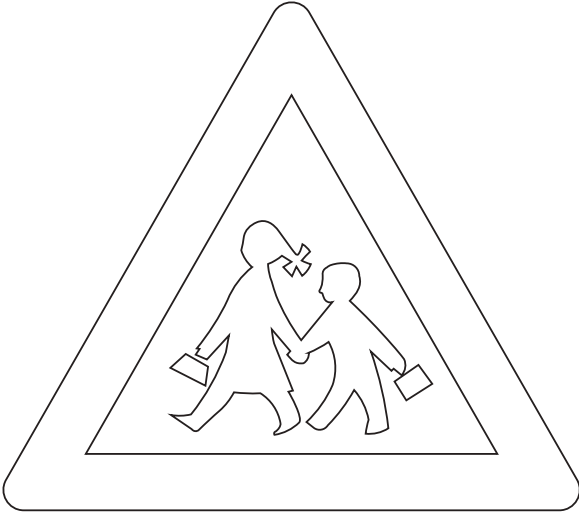
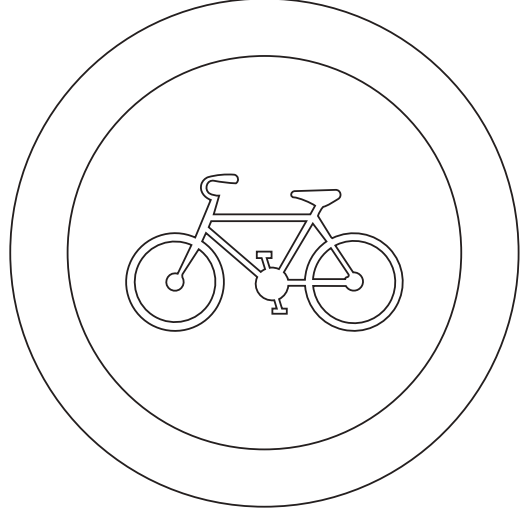
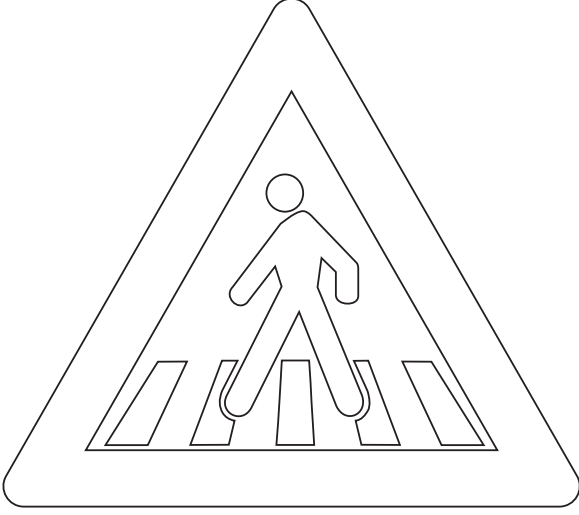
.....

.....

.....

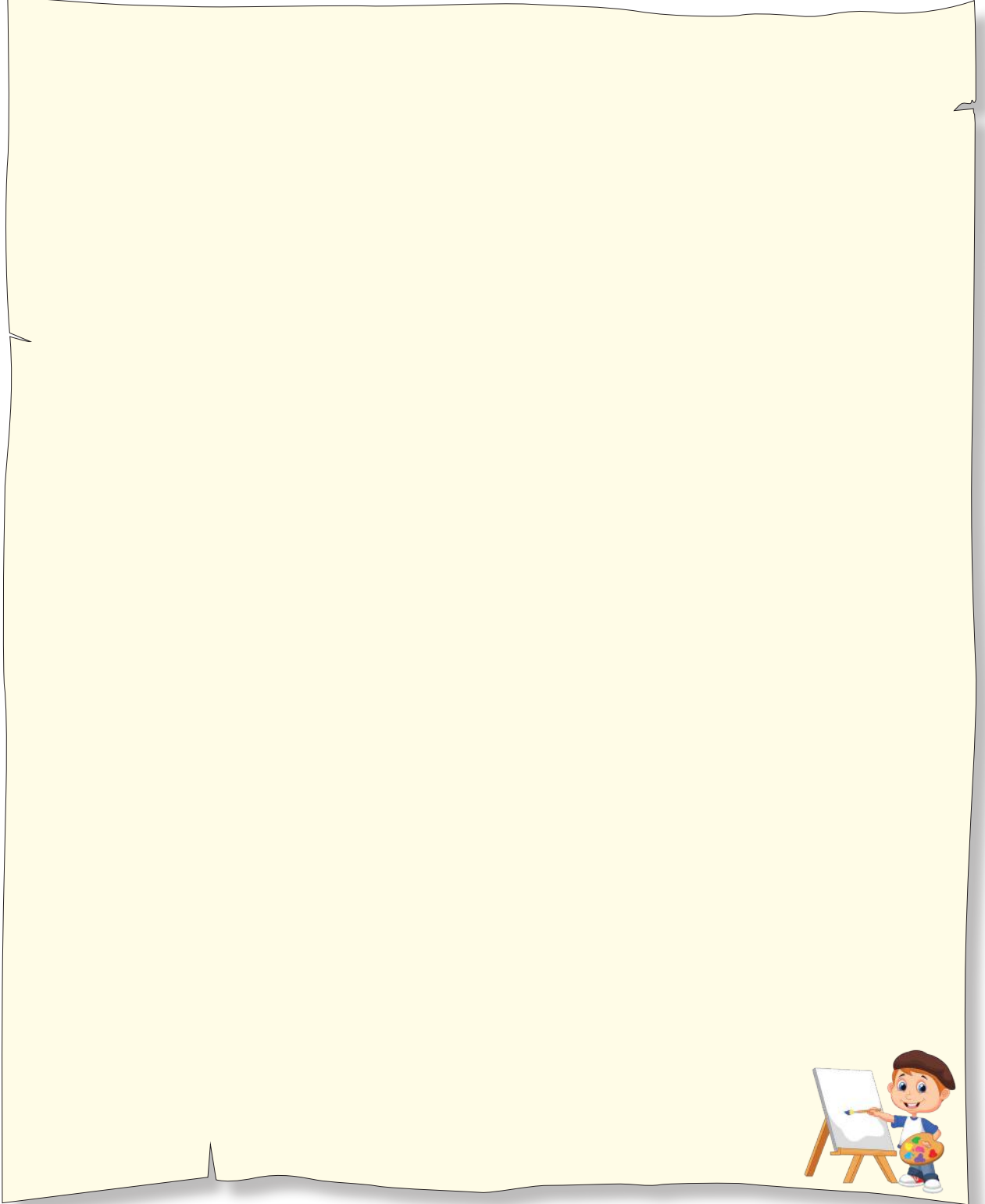
Aşağıdaki trafik levhalarını uygun şekilde boy. Trafik levhalarının ne anlama geldiğini açıkla.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki boşluğa bildiğin trafik işaretlerini çiz.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki cümleleri uygun ifadelerle tamamla.

yaya geçidinden

bisiklet yolunu

trafik kurallarına

kırmızı ışık

yeşil ışık

- 1 Karşıdan karşıya geçerken ..... geçmeliyiz.
- 2 Taşıtlar ve yayaalar ..... yandığında durmalı, ... yandığında geçmelidir.
- 3 Bisiklet sürerken ..... kullanmalıyız.
- 4 Dışarı çıktığımızda ..... uymalıyız.

Aşağıdaki cümleleri oku. Doğru olan ifadelerin başındaki kutucuğa "D", yanlış olanların başındaki kutucuğa "Y" yaz.

- ☐ 1. Trafikte yayalara öncelik tanınmalıdır.
- ☐ 2. Trafik kurallarına uymak zorunludur.
- ☐ 3. Karşıdan karşıya geçerken alt ve üst geçitleri kullanmalıyız.
- ☐ 4. Mavi renkli kare şeklindeki levhalar yasakları gösterir.
- ☐ 5. Üçgen şeklindeki kırmızı levhalar uyarı anlamı taşır.
- ☐ 6. Trafik kuralları yalnızca taşıtlar için geçerlidir.
- ☐ 7. Trafik işaret levhaları, trafikte yayaaların ve taşıtların güvenliğini sağlamak amacıyla yerleştirilir.

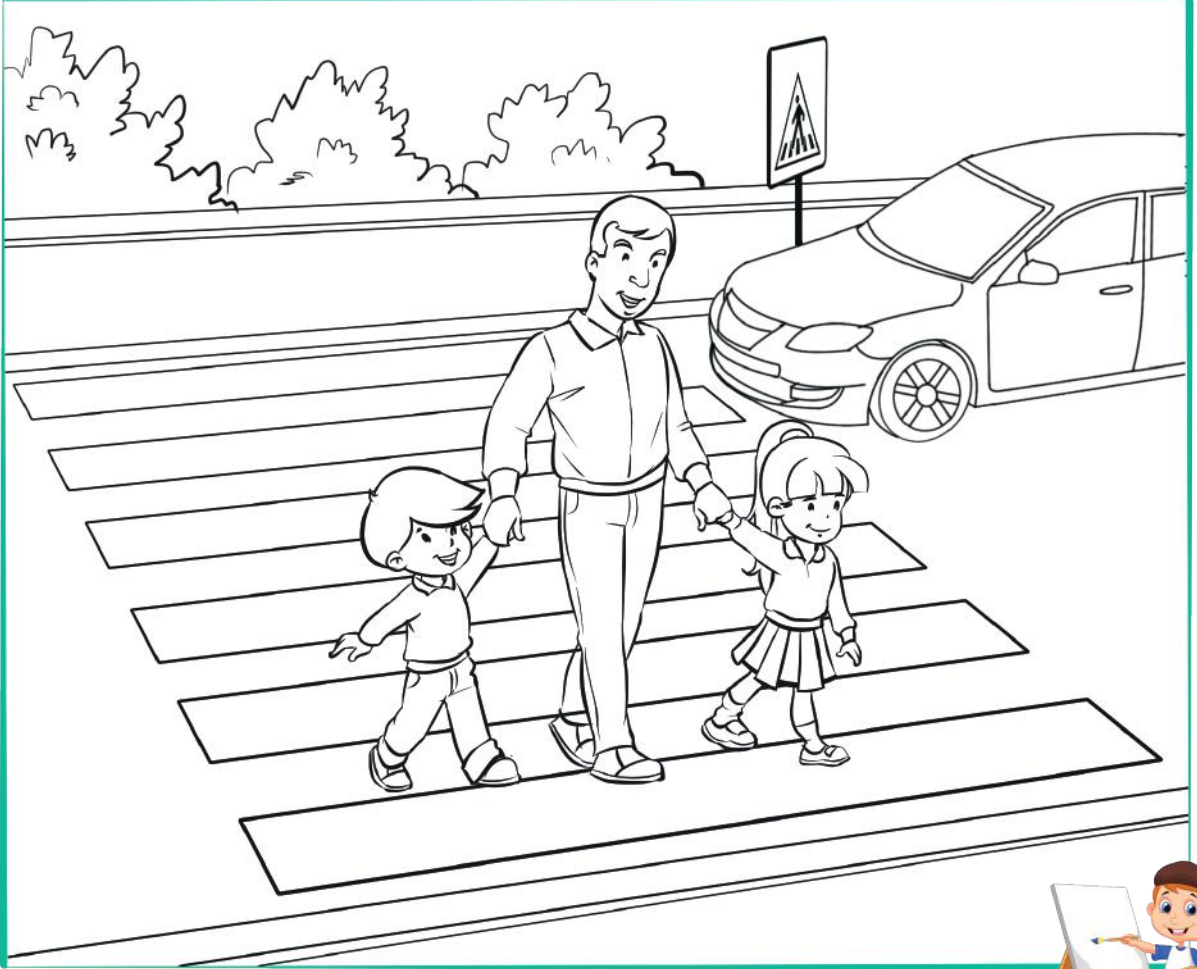
KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Trafikte kurallara uymanın gerekliliğine örnekler verir.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resmi boya.

Karşıdan karşıya geçerken uymamız gereken kuralları yaz.

.....

.....

.....

.....

Resmi incele. Trafikteki yanlış davranışlara "X" işareti çiz. Doğru davranışları "✓" daire içine al.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki cümleleri uygun ifadelerle tamamla.

trafik işaret ve
levhaları

yaya kaldırımı

trafik polisi

yayalara

taşıt

emniyet kemeri

yaya yolunu

trafik ışıkları

sağa

sola

bisiklet yolunda

- 1 Trafiği düzenlemek amacıyla kullanılan işaret ve levhalara ..... denir.
- 2 Yük ve yolcu taşıyan araçlara ..... denir.
- 3 Trafiği denetleyen ve düzenleyen kişilere ..... denir.
- 4 Yayaların yürümek için kullandığı alana ..... denir.
- 5 Trafikte hareket eden taşıtlar ..... geçiş önceliği vermelidir.
- 6 Karşıdan karşıya geçerken önce ..... sonra ..... sonra tekrar sağa bakmalıyız.
- 7 Taşıtlarda yolculuk yaparken mutlaka ..... takmalıyız.
- 8 Karşıdan karşıya geçerken ..... kullanmalıyız.
- 9 Bisikletimizi ..... sürmeliyiz.

Aşağıdaki karikatürü incele. Sen de trafik kurallarının önemini anlatan bir karikatür çiz.

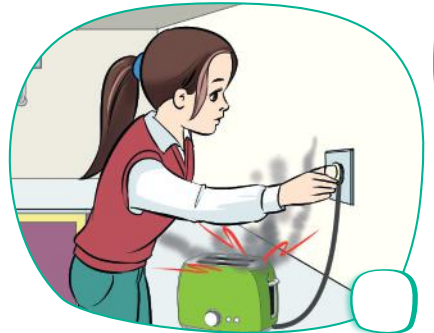
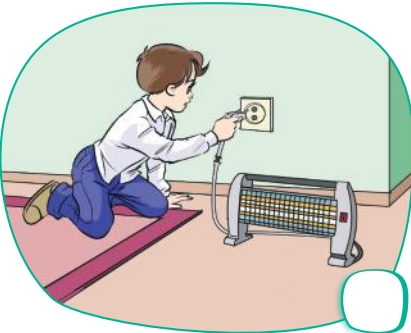
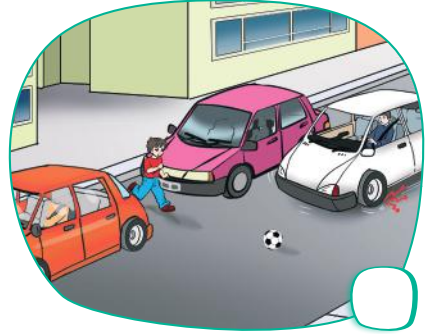
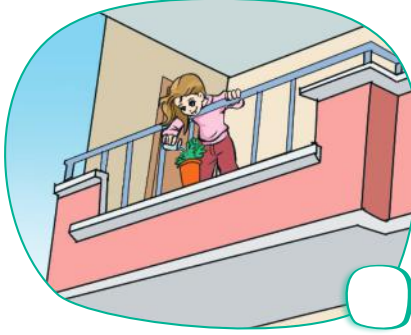
KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Yakın çevresinde meydana gelebilecek kazaları önlemek için alınması gereken tedbirleri açıklar.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimleri incele. Kazalara yol açabilecek davranışları işaretle.

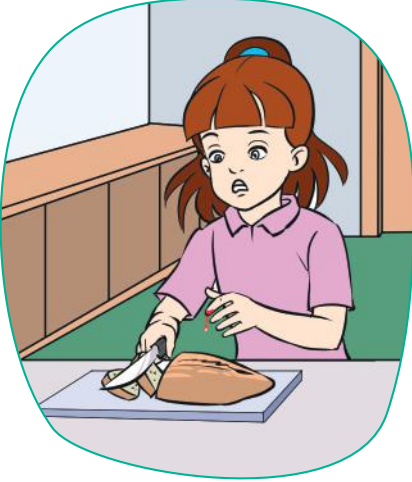
Aşağıdaki cümleleri oku. Doğru olan ifadelerin başındaki kutucuğa "D", yanlış olanların başındaki kutucuğa "Y" yaz.

- ☐ 1. Pencerelele çocuk kilidi takılmalıdır.
- ☐ 2. Prizlere cisim sokabiliriz.
- ☐ 3. Annemiz olmadan da ocağı kullanabiliriz.
- ☐ 4. Ocağı açık bırakmamalıyız.
- ☐ 5. Bisiklet, kayak gibi taşıtları sürerken kask takmalıyız.
- ☐ 6. Yerlerde oyuncak bırakmamalıyız.
- ☐ 7. Bebeklere ağızına sığacak küçük şeyler vermemeliyiz.
- ☐ 8. Derse yetişmek için merdivenlerden koşarak çıkmalıyız.
- ☐ 9. Emniyet kemerini takmamız zorunlu değildir.
- ☐ 10. Kesici aletlerle oynamamalıyız.
- ☐ 11. Parktaki oyuncaklarla oynarken dikkatli olmalıyız.

Aşağıdaki kaza resimlerini incele. Ne tür kazalar olduklarını altlarına yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aşağıdaki soruları uygun şekilde yanıtla.

Bir trafik kazası gördüğümüzde ne yapmalıyız?

Boğulmaktan korunmak için neler yapmalıyız?

Bisiklet sürerken nelere dikkat etmeliyiz?

Evde yaşanabilecek kazalara hangi örnekleri verebiliriz?

Gıda zehirlenmesi yaşamamak için nelere dikkat etmeliyiz?

Evde/okulda yoğun bir duman gördüğümüz zaman ne yapmalıyız?

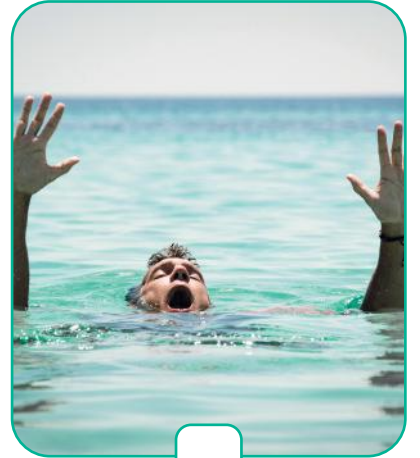
KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Acil bir durum olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimlerden tehlikeli ve acil olan durumları işaretleyin.

BİLGİ

112 Acil Çağrı Merkezi tüm acil durumlar için arayacağımız bir çağrı merkezidir. Yangın, sel, deprem, kavga, hırsızlık, kaza, yaralanma ve acil müdahale gerektiren hastalık durumlarında 112 Acil Çağrı Merkezini aramalı ve görevli personelin telefonda bizi ilgili olan itfaiye, polis karakolu, ambulans gibi yetkili yerlere yönlendirmesini sağlamalıyız. Olaya ilişkin yönlendirmenin ardından ilgili yetkiliye durumu kısaca söyleyerek bulunduğumuz yeri tarif etmeli ve yardımın gelmesini sağlamalıyız.

Yangın, su baskını, kurtarma gibi olaylarda

112 Acil Çağrı Merkezi bizi itfaiyeye yönlendirir.

Yaralanma, kaza, boğulma, yanma gibi olaylarda

112 Acil Çağrı Merkezi bizi ambulansa yönlendirir.

Hırsızlık, insanlara zarar verme gibi olaylarda

112 Acil Çağrı Merkezi bizi polise yönlendirir.

ETKİNLİK

2

Asağıdaki resimlerden 112 Acil Çağı Merkezine bağılı olarak görev alanları işaretle.

☐☐☐☐☐

ETKİNLİK

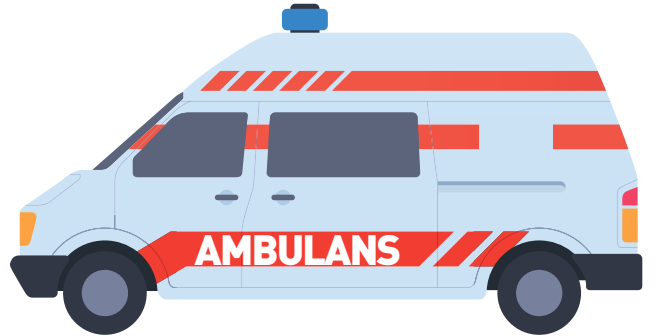
3

Aşağıda verilen olayları uygun araçla eşle.

Okulda oyun oynarken arkadaşım düştü ve başını çarptı.

Balkonda akşam yemeği yerken karşı binada yangın çıktığını gördüm.

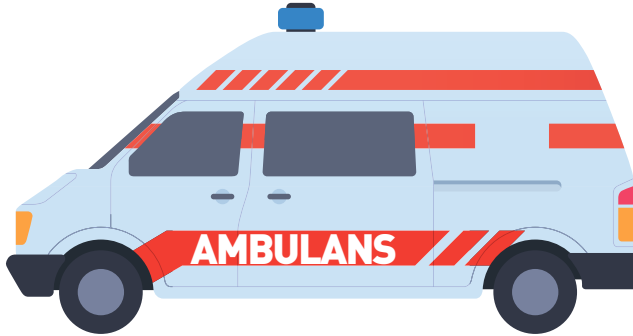
Babamla arabada giderken iki aracın birbirine çarptığını gördük.

ETKİNLİK

4

112 Acil Çağrı Merkezinin yönlendirmesini yaptığı araçların hangi durumlarda gelebileceğini altlarına yaz.

BİLGİ

Ailemizden, evimizden uzaktayken acil bir durumla karşı karşıya kalabiliriz. Bu durumda anne ve babamızın numaralarını ezbere bilmemiz çok önemlidir.

ETKİNLİK

5

Anne ve babanın telefon numaralarını öğren.
Aşağıdaki tablolara yaz.

Annemin Telefon
Numarası

Babamın Telefon
Numarası

Anne ve babanın telefon numaralarını daha kolay ezberlemek için etkinlik yapalım. İstersen bu etkinliği yanında taşıyabilirsin.

ETKİNLİK

6

Beyaz bir kâğıda aşağıdaki gibi 2 şerit çiz. Üstüne anne ve babanın numaralarını yaz. Makasla dikkatli şekilde kes. Hemen yırtılmaması için şeritleri bantla ve sağlamlaştır. İki ucuna delik aç ve evdeki iplerle uçlarını bağlayıp bileğini sıkmadan dikkatlice tak. Bilekliğin hazır olunca istediğin zaman kullanabilirsin.

Annemin numarası

Babamın numarası

Annemin numarası

Babamın numarası

Annemin numarası

Babamın numarası

KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Güvenliğini tehdit eden bir kişi olduğunda ne yapacağını ve kimlerden yardım isteyebileceğini açıklar.

BİLGİ

Evimizin veya okulumuzun dışındayken bazen tek başımıza kalabiliriz. Yanımızda kimse olmadan, anne babamızdan, öğretmenimizden veya bir büyüğümüzden uzakta yalnız kalabiliriz veya kısa bir süre vakit geçirebiliriz. Ailemizin izin verdiği yerlerde; tek başımıza veya kardeşimizle, arkadaşlarımızla bulunabiliriz. Oyun oynamak için evimizin bahçesine inebiliriz veya evimizden çok yakın bir yerdeki bakkala, fırına, parka gidebiliriz hatta otobüsü ya da metroyu kullanabiliriz. Ama tabi ki bunları yaparken mutlaka anne babamızdan veya öğretmenimizden izin almak zorundayız. Habersiz bir şekilde ya da izin almadan uzaklaştığımızda, çok tehlikeli durumlara veya insanlarla karşılaşabiliriz. Bu gibi durumlarda ailemizin nerede olduğumuzu bilmesi gerekir.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimleri incele. Ailenden izin alarak gidebileceğin yerleri işaretle.

Aşağıdaki cümleleri oku. Doğru olan ifadelerin başındaki kutucuğa "D", yanlış olanların başındaki kutucuğa "Y" yaz.

- ☐ 1. Yakınımıza nereye gittiğimizi mutlaka söylemeliyiz.
- ☐ 2. Yakınımıza ne zaman dışarı çıkacağımızı söylemeliyiz.
- ☐ 3. Yakınımıza nereye gideceğimizi söylemeden dışarı çıkabiliriz.
- ☐ 4. Okul gezisinde öğretmenimizin ve arkadaşlarımızın yanından ayrılmamalıyız.
- ☐ 5. Oyun oynamak için hiç kimsenin olmadığı yerleri tercih etmeliyiz.
- ☐ 6. Ailemizin izin verdiği durumlarda bakkala gidebiliriz.
- ☐ 7. Fırına ekmek almaya gittiğimizde oyun oynamak için sokakta kalabiliriz.
- ☐ 8. Evimizin bahçesinde oyun oynamak için kimseden izin almadan evden çıkabiliriz.
- ☐ 9. Okul dışındaki kırtasiyeye izinsiz gidebiliriz.
- ☐ 10. Ailemizden izin alıp güvenli ve kontrollü bir şekilde otobüse binebiliriz.

Büyüklerimizden, öğretmenlerimizden uzakta yalnız kaldığımız durumlarda dikkat etmemiz gereken bazı kişiler olabilir. Eğer bir kişiyi daha önce hiç görmediyseniz, tanıımıyorsak o kişiye mesafeli davranmalıyız. Her dediğini yapmamalıyız. Her istediği yere gitmemeliyiz. Çünkü ne istediğini, amacını kişiyi tanımadan bilemeyiz. Size çok iyi davranıyor olsa da anne ve babanızı tanıdığını söylüyor olsa da daha önce hiç görmediyseniz mesafeyi korumamız gerekir. Her dediğine inanmamak gerekir ve her sorduğu soruya cevap vermemek gerekir. Yani adres sorusuna senin evin nerede, adresin neresi, telefonu versene gibi sorulara cevap vermemeliyiz. Çünkü amacını bilemeyiz.

Bu kişi sizin daha önceden tanıdığınız ve gördüğünüz bir kişi bile olsa size çikolata, şeker, oyuncak vermek için çağırdığında asla yanına gitmemeliyiz. Arabasına binmemeliyiz veya evine gitmemeliyiz.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki soruları oku ve doğru cevabı işaretle.

1. Okul yolunda öğrencileri bekleyen tehlikeli insanlar olabilir. Tehlikeli olabilecek insanlardan korunmak için ne yapmalıyız?
  - a) İnsanların kalabalık olduğu yerden okula gidip gelmeliyiz.
  - b) Güvendiğimiz arkadaşlarımızla birlikte okula gidip gelmeliyiz.
2. Okul dönüşünde tanımadığım bir kişi, annemin arkadaşı olduğunu ve babamın yanına götüreceğini söylediğinde biz hangi şekilde davranmalıyız?
  - a) Ona inanıp birlikte giderim.
  - b) Bulduğum yerden uzaklaşıyorum.
3. Aşağıdaki davranışlardan hangisi doğrudur?
  - a) Tanımadığımız kişilere adres, telefon bilgilerini vermemeliyiz.
  - b) Tanımadığımız kişilere hemen kapıyı açmamalıyız.
4. Aşağıdakilerden hangisi yanlış bir davranıştır?
  - a) Tanımadığımız kişilerin arabasına binmemeliyiz.
  - b) Başımıza olumsuz bir durum geldiğinde bu olayı içimizde saklamalıyız.

5. Bir arkadaşımız bizi parka çağırdığında aşağıdakilerden hangisini yaparsam doğru olur?
- a) Ailemden izin almalıyım.
b) İstedğim gibi davranıp gitmeliyim.
6. Ali lunaparkta kayboldu. Ali aşağıdaki hangi şekilde davranırsa yanlış olur?
- a) Lunapark güvenliğinden veya polisten yardım istemek
b) Annesinin cep telefon numarasını tanımadığı birine söyleyerek arattırmak
7. Okuldan birlikte kaçmayı teklif eden arkadaşımız olursa ona karşı aşağıdaki hangi davranış doğru olur?
- a) Teklifi kabul etmek
b) Asla böyle bir teklifi kabul etmemek
8. Ahmet okul çıkışında evine giderken, arkadaşı onu parkta oynamak için ikna etmeye çalışıyor. Ahmet bu durum karşısında aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?
- a) Arkadaşını kırmamak için parka oynamaya gitmelidir.
b) Arkadaşının teklifini kibarca geri çevirip, evine gitmelidir.
9. Aşağıdakilerden hangisi doğru bir davranış değildir?
- a) Öğretmenimizden izin almadan okuldan çıkıp eve gitmek
b) Öğretmenimizden izin alıp okul bahçesine çıkmak
10. Esra arkadaşlarıyla okulun bahçesinde top oynuyordu. Top bahçe duvarından dışarıya çıktı. Topu almak isteyen çocuklar nasıl davranmalıdır ?
- a) Okul güvenlik memurundan yardım istemeliler.
b) Duvardan atlayıp topu almalılar.

- 1) Tanımadığımız insanlardan yiyecek ve hediye almamalıyız. Bunların içinde bize zarar verecek maddeler olabilir. Bunlar bizim sağlığımızı ve güvenliğimizi tehdit edebilir.
- 2) Tanımadığımız insanların çağırdığı yerlere ailemizin bilgisi olmadan kesinlikle gitmemeliyiz. Arabalarına kesinlikle binmemeliyiz. Çünkü bu insanlar bizi istemediğimiz yerlere götürüp bize zarar verebilirler.
- 3) Kimseye kendimiz, ailemiz ve tanıdıklarımızla ilgili bilgi vermemeliyiz. Bu şekilde bilgi isterlerse "Bilmiyorum." diyerek uzaklaşmalıyız. Bu bilgileri kötü şeyler için kullanabilirler. Bizi takip edip güvenliğimizi olumsuz yönde etkileyebilirler.
- 4) Sohbet etmek için insanları yakından tanımamız gerekir. Yakından tanımadığımız kişilerle sohbet etmemeliyiz. Ayrıca ailemizi tanıdığını söyleyen yabancılara hiçbir zaman güvenmemeliyiz.
- 5) Bizi zorla bir yere götürmeye çalışan ya da bize zorla bir şeyler yedirmek/içirmek isteyen kişilere kararlı bir tavırla "Hayır, istemiyorum!" demeliyiz. Bu kişiler ısrarcı davranırlarsa bağıarak çevremizden yardım istemeliyiz. Korktuğumuzda veya kendimizi tehlikede hissettiğimizde bağırmaktan ve çevredeki büyüklerden yardım istemekten çekinmemeliyiz.
- 6) Etrafta görebildiğimiz yerde polis varsa öncelikle ondan yardım isteyebiliriz. Polis yoksa kalabalık bir ortama doğru hızla koşabiliriz. Koşamayacak veya hareket edemeyecek durumda isek çığlık atarak yardım isteyebiliriz. Rahatsız olduğumuzda ortamdan uzaklaşmalıyız. İhtiyaç duyduğumuzda öncelikle polislerden, çevremizde polis yoksa diğer büyüklerden yardım istemeliyiz.

ETKİNLİK

4

Bu etkinliği ailenle birlikte ve onlardan izin alarak uygun bir saatte yap.

Dışarıda yalnız ve kendini tehlikede hissettiğin bir durumda olduğunu düşün. Bağırabildiğin kadar "İmdat" veya "Yardım edin!" diye bağır.

Bunu 3 kez tekrar et ve evin içinde hızlı şekilde koşmaya çalış.

ETKİNLİK

5

Cümlelerdeki boşlukları uygun olan ifadeler ile doldur.

polise/ailemize

nereye

kalabalık

söyleyemem

konuşmamalıyız

öğretmenimizle/
ailemizle

polisi

bağırmalıyız

reddetmeliyiz

binmek

- 1 Tanımadığımız bir kişi bizimle konuşmak için ısrar ederse bunu ..... bildiririz .
- 2 Yakınımıza ..... gittiğimizi mutlaka söylemeliyiz .
- 3 Biri bizi takip ediyorsa hemen ..... bir alana kaçmalıyız.
- 4 Tanımadığımız biri adresimizi sorarsa ..... demeliyiz.
- 5 Tanımadığımız insanlarla .....
- 6 Okulda biri bizi tehdit ederse bu konuyu ..... konuşabiliriz.
- 7 Ailemizin telefonuna ulaşamadığımız tehlikeli ve acil durumlarda ..... aramalıyız.
- 8 Tehlikede olduğumuz zaman .....
- 9 Sokakta bize şeker veya çikolata vermek isteyen birinin teklifini .....
- 10 Ailemizi tanıdığını söyleyen biri bile olsa o kişinin arabasına ..... doğru olmaz.

KONU : Güvenli Hayat

KAZANIM : Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır.

BİLGİ

Oyun Araçlarını Güvenli Kullanım

Oyun oynarken park, bahçe, boş alanlar gibi güvenli alanları kullanmamız gerekir.

Parkta oynarken, bisiklet sürerken, kaykay veya paten kayarken mutlaka uygun ve güvenli yerlerde oynamalıyız ve kask, dizlik, dirseklilik gibi güvenlik araç gereçlerini kullanmalıyız.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen resimleri incele. Güvenli oyun alanlarını işaretle.

BİLGİ

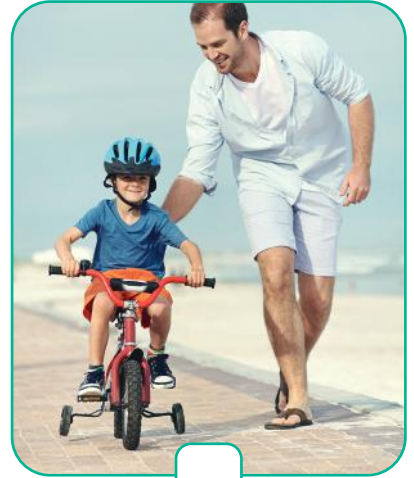

Bisiklet sürerken güvenli alanları kullanmalıyız ve kaskımızı takarak güvenlik önlemlerimizi almalıyız.

ETKİNLİK

2

Aşağıda verilen resimleri incele. Doğru olanların altına tik "✓", yanlış olanların altına çarpı "✗" koy.

BİLGİ

Kaykay ile kayarken güvenli alanları kullanmalıyız ve kaskımızı, dizliğimizi takarak güvenlik önlemlerimizi almalıyız.

ETKİNLİK

3

Aşağıda verilen resimleri incele. Doğru olanların altına tik "✓", yanlış olanların altına çarpı "✗" koy.

BİLGİ

Patenle kayarken güvenli alanları kullanmalıyız ve kask, dizlik ve dirseklik takarak güvenlik önlemlerimizi almalıyız.

ETKİNLİK

4

Aşağıda verilen resimleri incele. Doğru olanların altına tik "✓", yanlış olanların altına çarpı "✗" koy.

BİLGİ

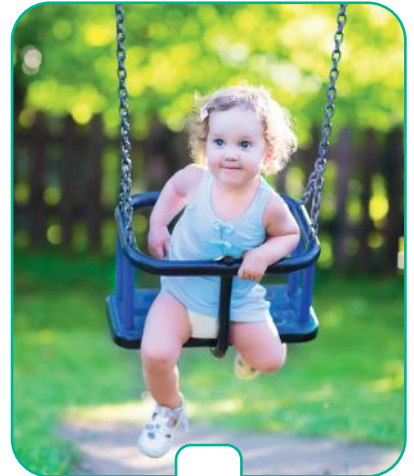

Salıncakta sallanırken iki elimizle salıncağın iplerini tutmalıyız. Hızlı ve ayakta sallanmamalıyız. Sallanan kişilerin yakınından geçmemeliyiz.

ETKİNLİK

5

Aşağıda verilen resimleri incele. Doğru olanların altına tik "✓", yanlış olanların altına çarpı "✗" koy.

ETKİNLİK

6

Aşağıda verilen resimleri incele. Doğru olanların altına tik "✓", yanlış olanların altına çarpı "✗" koy.

4. ÜNİTE

ÜLKEMİZDE HAYAT

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Yakın çevresinde bulunan yönetim birimlerini ve yöneticilerini tanır.

BİLGİ

YÖNETİM BİRİMLERİ

- Yakın çevremizde muhtarlık, belediye, kaymakamlık ve valilik gibi yönetim birimleri vardır.
- Bu yönetim birimlerinin yöneticileri vardır.

Muhtar: Mahalle ve köyleri yönetir. Seçim ile iş başına geçer.

Belediye Başkanı: İlçe ve illerdeki belediyeleri yönetir. Seçim ile iş başına geçer.

Kaymakam: İlçeleri yöneten kişidir. Kaymakamlar devlet tarafından atanan yöneticilerdir.

Vali: İlleri yöneten en yetkili kişilerdir. Valiler devlet tarafından atanır.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen yöneticilerin yönettikleri birimleri yanındaki noktalı yere yaz.

Muhtar → .....

Kaymakam → .....

Vali → .....

Belediye Başkanı → .....

Aşağıdaki soruları cevapla.

1. Yöneticilerden hangileri seçim ile iş başına geçer?

.....

2. Bir ildeki en üst yönetici kimdir?

.....

BİLGİ

- **Köy ve mahalle:** En küçük yerleşim birimleridir. Yöneticisi muhtarlardır. Köyde yaşayan insanlar oy vererek muhtarlarını seçerler. Görevleri ise bulundukları yerdeki insanların sorunlarına yardımcı olmak, yönettiği mahalle ya da köyün yaşam kalitesini artırmak, yardıma ihtiyacı olan insanların ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli kurumlarla iletişime geçmektir.
- **İlçe:** Köy ve mahalleden sonraki en küçük yerleşim birimidir. İlçeleri belediye başkanı ve kaymakam yönetir. İlçede yaşayan insanlar oy vererek belediye başkanını seçerler. Kaymakam ise devlet tarafından atanarak ilçede yöneticilik görevini yapmaya başlar. Belediye başkanı ilçede yaşayan insanlara su, yol, aydınlatma, temizlik ve iş yerlerinin denetimi gibi konularda hizmetler verir. İlçenin en yetkili yöneticisi ise kaymakamdır. Kaymakam ilçede devleti temsil eder.
- **İl:** En büyük yerleşim yeridir. İlleri belediye başkanı ve vali yönetir. İlde yaşayan insanlar oy vererek belediye başkanını seçerler. Vali ise devlet tarafından atanarak ilde yöneticilik görevini yapmaya başlar. Vali ilde devleti temsil eder. Ülkemizde 81 tane il vardır.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yaz.

- ☐ 1. Köy ve mahalleyi muhtar yönetir.
- ☐ 2. Belediye Başkanı atamayla göreve gelir.
- ☐ 3. İllerin yöneticilerinden biri validir.
- ☐ 4. Kaymakamlar atama ile göreve gelir.
- ☐ 5. İlçede devleti muhtar temsil eder.
- ☐ 6. İl en büyük yerleşim yeridir.
- ☐ 7. Ülkemizde 71 il vardır.
- ☐ 8. İlçelerin en yetkili kişisi belediye başkanıdır.
- ☐ 9. Vali ilde devleti temsil eder.
- ☐ 10. Muhtarlar seçim ile göreve başlar.

ETKİNLİK

3

Ülkemiz de evimiz gibi bizim yuvamızdır. Ülkemiz bütün şehirleri ile bir bütündür. Evimizde herkesin bir görevi olduğu gibi ülkemizde de herkesin bir görevi vardır. Evimiz bölümlerden oluşur. Ülkemiz farklı bölge ve şehirlerden oluşur. Ülkemizin adı Türkiye'dir. Ülkemizin başkenti Ankara'dır. Ülkemizde 81 tane il vardır. Ülkemizin en kalabalık şehri ise İstanbul'dur.

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşluklara uygun olan ifadeleri yaz.

1. Ülkemizin adı : .....
2. Ülkemizin başkenti : .....
3. Ülkemizdeki il sayısı : .....
4. Yaşadığımız ilin adı : .....
5. Yaşadığımız ilçenin adı : .....
6. Ülkemizin en kalabalık şehri : .....

Aşağıdaki soruları yukarıda verilen bilgilere göre cevapla.

1. Aşağıdaki yöneticilerden hangisi illeri yönetir?

a) Muhtar

b) Vali

c) Kaymakam

2. Belediye Başkanını kimler seçer?

a) Devlet

b) Halk

c) Okul

3. Kaymakam nereyi yönetir?

a) İlçe

b) İl

c) köy

4. .... köy ve mahallenin yöneticisidir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi yazılırsa doğru olur?

a) Vali

b) Kaymakam

c) Muhtar

5. Belediye Başkanı nerelerde yöneticidir?

a) İl ve köylerde

b) İl ve ilçelerde

c) Köy ve ilçelerde

6. Valiler ..... tarafından atanan yöneticilerdir?

a) Halk

b) Köy

c) Devlet

7. Mahalleyi yöneten kişiye ne ad verilir?

a) Muhtar

b) Belediye Başkanı

c) Kaymakam

8. Hangisi yönetim birimlerinden değildir?

a) Valilik

b) Eczacılık

c) Muhtarlık

9. Hangisi seçimle iş başına gelir?

a) Vali

b) Muhtar

c) Kaymakam

Yaşadığımız ilde en yetkili ve ili yöneten kişi **validir**. Vali, devlet tarafından görevlendirildiği için devleti temsil eder. İldeki eğitim, sağlık ve ulaşım gibi devlet işlerinin yürütülmesini sağlar. Huzurun ve güvenliğin sağlanması için gerekli gördüğü tedbirleri alır.

İlçeler il merkezine bağlıdır. İlçeleri devlet adına **kaymakamlar** yönetir. Kaymakam ildeki valiye bağlı olarak çalışır. İlçe sınırları içerisindeki halkın can ve mal güvenliğini sağlayarak, ilçenin gelişip kalkınmasını sağlar.

Seçimle belirlenen **belediye başkanları**, il veya ilçenin yol, temizlik, aydınlatma, su gibi ortak ihtiyaçlarına yönelik hizmetleri karşılarlar.

Köyler ve mahalleler **muhtarlıklarla** yönetilir. Muhtarlar seçimle işbaşına gelir. Yönetim bakımından ilçeye bağlıdır. Muhtarlar seçildiği mahalle veya köyün sorunlarını belirleyip bu sorunları çözüme kavuşturmaya çalışırlar.

ETKİNLİK

5

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşluklara uygun olan ifadeleri yaz.

1. Köyler ve mahalleleri ..... yönetir.
2. Kaymakam ildeki ..... bağlı olarak çalışır.
3. Yaşadığımız ilde en yetkili ve ili yöneten kişi .....
4. Köyler ve mahalleler yönetim bakımından ..... bağlıdır.
5. İlçeleri devlet adına ..... yönetir.
6. İlçeler ..... merkezine bağlıdır.
7. .... ve ..... seçimle göreve gelir.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Ülkemizin yönetim şeklini açıklar.

29 Ekim 1923'te Mustafa Kemal'in önderliğinde Cumhuriyet ilan edildi. Böylece devletimizin yönetim şekli cumhuriyet ve adı da Türkiye Cumhuriyeti oldu. Cumhuriyet ile birlikte halka seçme ve seçilme hakkı tanındı.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşluklara uygun olan ifadeleri yaz.

1. Cumhuriyet ..... tarihinde ilan edilmiştir.
2. Ülkemizin yönetim şekli .....tir.
3. Cumhuriyet .....'ın önderliğinde ilan edilmiştir.
4. Cumhuriyet ile birlikte ülkemizin adı ..... olmuştur.
5. Cumhuriyet ile birlikte halka ..... tanınmıştır.

BİLGİ

Cumhuriyet milletin hakimiyetine dayanan, gücünü halktan alan bir yönetim şeklidir. Cumhuriyet yönetiminde egemenlik halkın elindedir. Halk belirli aralıklarla seçim yaparak milletvekilleri seçer ve egemenliği milletvekilleri aracılığıyla kullanır. Cumhuriyet yönetiminde kadın erkek eşitliği vardır.

Cumhuriyet öncesi padişahlıkla yönetilirdik. Yönetimde halk söz sahibi değildi. Cumhuriyetle birlikte halka seçme ve seçilme hakkı tanındı. Medeni Kanun ile resmi nikâh zorunlu oldu. Herkes eşit şartlarda eğitim alma hakkına sahip oldu.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yaz.

- ☐ 1. Cumhuriyet öncesi padişahlıkla yönetilirdik.
- ☐ 2. Medeni Kanun ile resmi nikâh zorunlu oldu.
- ☐ 3. Cumhuriyet öncesi halk yönetimde söz sahibiydi.
- ☐ 4. Cumhuriyet öncesi halka seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.
- ☐ 5. Cumhuriyet yönetiminde kadın erkek eşitliği vardır.

Aşağıdaki soruları cevapla.

1. Cumhuriyet ne zaman ilan edilmiştir?
  - a) Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra
  - b) İstiklâl Savaşı bitip Millî Mücadele kazanıldıktan sonra
  - c) Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmadan önce
2. Cumhuriyet kimin önderliğinde ilan edilmiştir?
  - a) Mustafa Kemal ATATÜRK
  - b) İsmet İNÖNÜ
  - c) Ziya GÖKALP
3. Cumhuriyet yönetiminde aşağıdaki haklardan hangisi yoktur?
  - a) Kadın erkek eşitliği vardır.
  - b) Dil, din ayrımı gözetilmeden herkese eşit davranılır.
  - c) Oy kullanma hakkı sadece erkeklere aittir.
4. Cumhuriyet'in ilan edildiği tarih aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) 23 Nisan 1920
  - b) 29 Ekim 1923
  - c) 19 Mayıs 1919
5. Cumhuriyet ile birlikte aşağıdakilerden hangisi gerçekleşti?
  - a) Herkes seçme ve seçilme hakkına sahip oldu.
  - b) Eğitim alma hakkı sadece kadınlara tanındı.
  - c) Cumhuriyetle birlikte ülkemizin adı Osmanlı Devleti oldu.

ETKİNLİK

4

oy

padişah

cumhuriyettir

Türkiye
Cumhuriyeti

halkın

Mustafa Kemal
Atatürk

29 Ekim
1923

Cümlelerde bulunan boşluklara yukarıdaki ifadelerden uygun olanı yaz.

1. Cumhuriyet yönetiminde halk, ... vererek kendinî yönetecek kişiyi seçer.
2. Cumhuriyetten önce ülkeyi ..... yönetiyordu.
3. Ülkemizin yönetim biçimi .....
4. Cumhuriyetten önce ..... söz hakkı yoktu.
5. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı .....
6. Cumhuriyet ..... 'te ilan edildi.
7. Cumhuriyet ilan edildikten sonra devletimizin adı ..... oldu.

ETKİNLİK

5

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yaz.

- ☐ 29 Ekim'de, Mustafa Kemal'in önderliğinde cumhuriyet ilan edildi.
- ☐ Cumhuriyet, millet hâkimiyetine dayanan ve gücünü padişah'tan alan bir devlet yönetimi şeklidir.
- ☐ Cumhuriyet yönetiminde kadın erkek eşitliği vardır.
- ☐ Dil, din ayrımı gözetilmeden herkese eşit davranılır.
- ☐ Cumhuriyet'le birlikte yurdumuzun adı Türkiye Cumhuriyeti oldu.
- ☐ Mustafa Kemal, insan hak ve özgürlüklerine önem vermezdi.
- ☐ Herkes seçme ve seçilme hakkına sahip oldu.
- ☐ Eğitim alma hakkı sadece erkeklere aittir.

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşluklara uygun olan ifadeleri yaz.

1. Ülkemizin yönetim şekli .....tir.
2. Cumhuriyet yönetiminde ..... yöneticilerini kendi seçer.
3. Devletimizin adı cumhuriyetten önce ..... idi.
4. Osmanlı Devleti ..... tarafından yönetilirdi.
5. .... millet hâkimiyetine dayanan ve gücünü halktan alan bir yönetim şeklidir.
6. İlk cumhurbaşkanımız .....tür.
7. .... yönetiminde ..... kendisini yönetecek kişileri kendisi seçer.
8. Padişahlık ..... oğula geçerdi.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Yakın çevresinde yer alan tarihi, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanıtır.

BİLGİ

Tarihî yerler nerelerdir?

Üzerinde yaşadığımız topraklar vatanımızdır. Vatanımız evimiz gibidir. Vatanımızın güzelliklerini öğrenmek ve onlara sahip çıkmak hepimizin görevidir. Tarihî güzellikler vatanımızın en önemli zenginliklerindendir. Ülkemiz tarihî eserler bakımından oldukça zengindir. Bu eserler arasında cami, hamam, müze, kale, tarihî çarşılar, han, çeşme, köprü vb. yerleri sayabiliriz. Bu tarihî eserler geçmişten günümüze kadar gelen miraslardır.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimleri incele. Tarihî olan yerlerin altındaki kutuyu işaretle.

Tarihî yerler hangi amaç için kullanılmaktadır?

Tarihî yerler arasında cami, hamam, müze, kale, tarihî çarşılar, han, çeşme, köprü vb. yerleri sayabiliriz. Bu tarihî eserler geçmişten günümüze kadar gelen miraslardır. Camiler Müslümanlar için ibadet yeridir. Çeşmeler, su alınan yerlerdir. Köprü, iki yolu bağlayan araçlardır. Kale, savunma amacıyla kurulmuş yapılardır. Müzeler, tarihi kalıntıların ve tarihi nitelikteki eserlerin sergilendiği yerlerdir.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki cümleleri oku. Uygun olan resimler ile eşle.

Müslümanların ibadet için kullandıkları yerdir.

Yol kenarlarında herkesin kullanması için yapılan, borular ile gelen suyun musluktan alındığı yerdir.

Aralarında su, çukur, yol bulunan iki yakayı birbirine bağlayarak yolu bir yandan ötekine erdirmek için yapılan beton ya da demir yapıdır.

Savunma ve güvenlik amacıyla yapılan ve kullanılan kalın ve yüksek duvarlı, korumalı yerdir.

Kazılarda bulunan yapıtların, sanata ve bilime ilişkin nesnelerin, sanat ve bilim yapıtlarının bir arada ya da ayrı ayrı sergilendiği, saklandığı, korunduğu yapıdır.

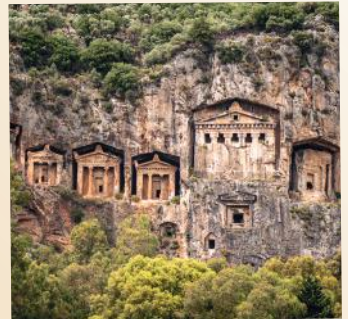
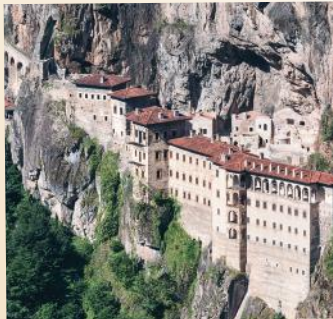
Türkiye'deki tarihî mekânlar

Safranbolu Evleri, Aspendos Tiyatrosu, Efes Antik Kenti, İshakpaşa Sarayı, Kral Mezarları, Sümela Manastırı, Sultan Ahmet Cami, Dolmabahçe Sarayı, Ayasofya.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki tarihî yerlerin resimlerini incele. Tarihî yerlerin adını altındaki noktalı yerlere yaz.

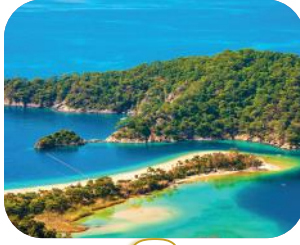
Doğal yerler nerelerdir?

Ülkemizin üç tarafını çeviren denizler, dağlar, akarsular, göller, millî parklar, kaplıcalar eşsiz güzelliğe sahiptir. Bunlar ülkemizin doğal yerleridir. Ülkemiz doğal yerler açısından eşsiz güzelliklere sahiptir.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki resimleri inceleyin. Doğal olan yerlerin altındaki kutuyu işaretleyin.

Türkiye'deki doğal yerler

1. Antalya/Manavgat Şelalesi, 2. Muğla/Ölüdeniz, 3. Van/Akdamar Adası, 4. Denizli/Pamukkale, 6. Artvin/Borçka Karagöl, 7. Kayseri/Erciyes Dağı, 8. Nevşehir/Kapadokya, 9. Trabzon/Uzungöl, 10. Bolu/Yedigöller.

ETKİNLİK

5

Aşağıdaki doğal yerlerin resimlerini incele. Doğal yerlerin adını resimlerin altındaki noktalı yerlere yaz.

Doğal yerlerin konumları

Akdeniz Bölgesi; Antalya/Manavgat Şelalesi. Ege Bölgesi; Muğla/Ölüdeniz, Kelebekler Vadisi, Denizli/Pamukkale. Doğu Anadolu Bölgesi; Ağrı Dağı, Van/Akdamar Adası. İç Anadolu Bölgesi; Kayseri/Erciyes Dağı, Nevşehir/Kapadokya. Karadeniz; Artvin/Borçka Karagöl, Trabzon/Uzungöl, Bolu/Yedigöller.

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki soruları cevapla.

1. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz bölgesi doğal güzelliklerindendir?
  - a) Kapadokya
  - b) Manavgat Şelalesi
  - c) Yedigöller
2. Erciyes Dağı hangi şehirdedir?
  - a) Bitlis
  - b) Kırıkkale
  - c) Kayseri
3. Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz bölgesi doğal güzelliklerindendir?
  - a) Kapadokya
  - b) Manavgat Şelalesi
  - c) Yedigöller
4. Kelebekler Vadisi, Ölüdeniz doğal güzellikleri hangi ilimizde bulunmaktadır?
  - a) Nevşehir
  - b) Muğla
  - c) Aydın
5. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu bölgesinde yer alan doğal bir güzelliktir?
  - a) Manavgat Şelalesi
  - b) Yedigöller
  - c) Akdamar Adası

Turizm ve Turizm Türleri

Turizm, sürekli kalışa dönüşmemek ve gelir getirici hiçbir uğraşta bulunmamak şartı ile bireylerin geçici süre konaklamalarından doğan olay ve ilişkilerin tümüdür.

Çeşitli amaçlarla gerçekleştirilen turizm etkinlikleri aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

Dinlenme Turizmi: Dinlenme amacıyla yapılan seyahatlerdir.

Kültürel Turizm: Tarihî eserleri, müzeleri vb. görmek amacıyla yapılan seyahatlerdir.

Ekonomik Turizm: Fuar veya sergilere katılmak veya ziyaret etmek amacıyla yapılan seyahatlerdir.

Politik Turizm: Politikacıların, devlet adamlarının yaptıkları seyahatlerdir.

Spor Turizmi: Spor faaliyetlerine katılmak veya bu faaliyetleri izlemek amacıyla yapılan seyahatlerdir.

Dinî Turizm: Kutsal yerlere dinî amaçlarla yapılan seyahatlerdir.

Sağlık Turizmi: Tedavi görmek amacıyla yapılan seyahatlerdir.

ETKİNLİK

7

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa (D), yanlış olanların başındaki kutucuğa (Y) yaz.

- ☐ Mahallemizdeki çocuk parkı doğal güzelliklerdendir.
- ☐ Kaleler, müzeler, camiler, köprüler görülmesi gereken turistik yerlerdendir.
- ☐ Ülkemizde turistlerin ilgisini çekecek çokça yer bulunmaktadır.
- ☐ Ülkemizde sadece İstanbul'da tarihî turistik yerler bulunmaktadır.
- ☐ Tarihî mekânlarımızı hem yerli hem yabancı turistler ziyaret etmektedirler.
- ☐ Göller, şelaleler, denizler doğal güzelliklerimizdir.
- ☐ Doğal ve tarihî yerleri gezen kişilere turist denir.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Ortak kullanım alanlarını ve araçlarını korur.

BİLGİ

Ortak Kullanım Alanları Nereledir?

Ülkemizde vatandaşlardan toplanan vergilerle yollar, köprüler, camiler, okullar, parklar, spor salonları, stadyumlar gibi hizmet alanları yapılmaktadır. Bu yerler tüm halkımız tarafından kullanılan ortak kullanım alanlarıdır.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimleri incele. Ortak kullanım alanı olanları işaretle.

Resimlerdeki ortak kullanım alanlarını incele. Ortak kullanım alanlarının adlarını altındaki kutuya yaz.

BİLGİ

Ortak Kullanım Alanları Nasıl Korunur?

Ortak kullanım alanlarını kullanırken dikkatli olmalıyız. Eşyalara ve çevremize zarar vermemeliyiz. Zarar veren arkadaşlarımızı da uygun bir dille uyarmalıyız.

Okulumuzda kullandığımız sıralar, stadyumlardaki koltuklar, parklardaki banklar vs. hepimizindir. Bu eşyalara kimsenin zarar verme hakkı yoktur.

Ortak kullanım alanları herkesindir ve korumak hepimizin görevidir.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa (D), yanlış olanların başındaki kutucuğa (Y) yaz.

- ☐ 1. Cami ortak kullanım alanıdır.
- ☐ 2. Ortak kullanım alanları sadece memurlara aittir.
- ☐ 3. Parklar, okullar, toplu taşıma araçları tüm halkındır.
- ☐ 4. Motosiklet bir ortak kullanım aracıdır.
- ☐ 5. Kamu mallarını korumak bir tür tasarruftur.
- ☐ 6. Ortak kullanım alanlarına zarar verenler, o yerin yetkilisine bildirilmelidir.
- ☐ 7. Ortak kullanım alanlarının sorumluluğu sadece orada çalışanlara aittir.

Ortak Kullanım Alanları ve Araçları

Ortak kullanım alanları mekanlar ya da alanlar ve toplu taşıma gibi araçlardır.
Ortak kullanım araçları ise bu alanlara ait eşyalar ya da araçlardır.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki resimleri incele.

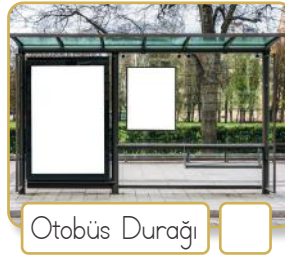
Ortak kullanım alanı olanların altındaki kutuya "A" yaz.
Ortak kullanım aracı olanların altındaki kutuya "B" yaz.

Hastane

Tahterevalli

Otobüs Durağı

Okul

Otobüs

Sınıf Tahtası

Spor Salonu

Salıncak

Otobüs Koltuğu

Stadyum

Okul Sırası

Kaydırak

Futbol Topu

Kütüphane

Okul Lavabosu

Oyun Parkı

Ortak Kullanım Alanları ve Araçları

Ortak kullanım alanlarını ve araçlarını zarar görmeyecek şekilde kullanmalıyız. Tasarruf tedbirlerine uymalıyız.

ETKİNLİK

5

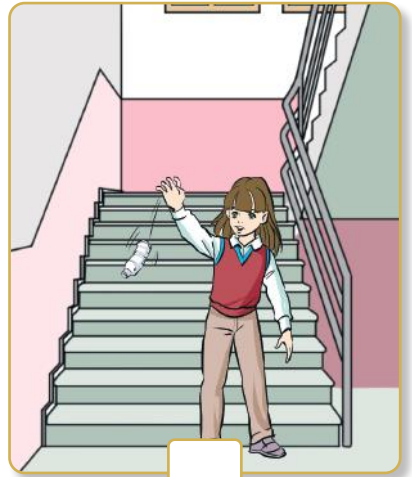
Aşağıdaki resimleri incele. Resimlerde bulunan doğru davranışların altındaki kutuya "D", yanlış davranışların altındaki kutuya "Y" yaz.

☐

☐

☐

☐

☐

☐

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Millî birlik ve beraberliğin toplum hayatına katkılarını araştırır.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki metni oku.

OKUMA METNİ

Millî birlik; insanları aynı hedef etrafında birleştiren, kişilerin kendisinde ve bulunduğu millette öz güvenin oluşmasını sağlayan bir duygudur. Atatürk de bunun bilincinde olarak bir milletin başarısının, millî güçlerin aynı hedefe yönlendirilmesiyle mümkün olduğunu, elde ettiğimiz başarının, milletin güç birliğinden, ortak hareket etmesinden ileri geldiğini söylemiştir.

Millî birlik ve beraberliğimiz sayesinde her güce karşı koyabilir ve bağımsız bir şekilde bu ülkede yaşamaya devam edebiliriz. Aksi takdirde bir olmazsak düşmanlara karşı koyamayız ve yıkılıp gideriz.

Aşağıdaki "Millî Birlik ve Beraberliğimiz" ile ilgili soruları cevapla.

1. Aşağıdaki olaylardan hangisi Türk Milletinin birlik ve beraberlikle yenemeyeceği bir güç olduğunu tüm dünyaya duyurmuştur?
a) Kurtuluş Savaşı   b) Komşu ziyareti   c) Doğum günü
2. Aşağıdaki sözlerden hangisi millî birlik ve beraberlikle ilgilidir?
a) El elden üstündür.   b) Birlikten kuvvet doğar.   c) Damlaya damlaya göl olur.
3. Aşağıdakilerden hangisi dinî bayramlarda hissedilen duygulardan değildir?
a) Kıskançlık   b) Dayanışma   c) Birlik beraberlik
4. "İnsanlar kederde, tasada, kıvançta ve sevinçte bir olursa, dünya sanki cennet gibi olur. Çünkü böyle bir toplumda tam bir dayanışma ve kaynaşma vardır. Aralarında duygu ve düşünce birliği bulunan topluluklar, dirlik ve düzen içinde yaşarlar."
Yukardaki paragrafta anlatılmak istenen nedir?
a) Bağımsızlık   b) Güvenlik   c) Millî birlik ve beraberlik
5. Aşağıdakilerden hangisi millî birlik ve beraberliğimizin arttığı günlerden değildir?
a) Piknik yapmak
b) Millî bayramlarımız
c) 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki ifadeleri anlamlı ve kurallı cümle olacak şekilde eşleştir.

Başarının
ve
yükselmenin
anahtarlarından
biri de

güzel bir
örnektir

Millî birlik ve
beraberlik
sayesinde insanlar

zor durumları
birlikte
atlatırlar

Kurtuluş
savaşı millî
birlik ve
beraberliğe

birlik ve
beraberliktir.

Aşağıda karışık olarak verilen sözcüklerden oluşan atasözlerini boşluklara yaz.

elin

nesi

kuvvet

sesi

var

elin

doğar

iki

var

1. Bir .....

2. Birlikten .....

ETKİNLİK

3

Aşağıda eksik bırakılmış ifadeleri oku. Okuduğun ifadelerin numaralarını uygun olan dairenin içine yazarak cümleyi tamamla.

1. Millî birlik ve beraberlik

☐ beraberlikle olur.

2. Ülkemizin gelişmesi millî birlik ve

☐ beraberlikle sağlanır.

3. Türk milleti güçlükleri millî birlik ve

☐ olarak kutlanmaktadır.

4. Ülke içinde huzur ve güvenlik birlik ve

☐ çok önemlidir.

5. 15 Temmuz, Demokrasi ve Millî Birlik Günü

☐ beraberlikle yenmiştir.

Oluşturduğun cümleleri aşağıdaki boşluklara yaz.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Aşağıdaki resimleri incele. Millî birlik ve beraberlik ile ilgili olanların altındaki kutuyu işaretle.

Aşağıdaki resimleri incele. Resmi anlatan metni bul.
Resimleri uygun olan metin ile eşleştir.

Millî bayramlarda evlerimizin pencerelerine, balkonlarına Türk bayrakları asılır. Aynı değerlere sahip olmak birbirimize olan sevgi ve saygımızı artırır.

Kurtuluş Savaşı'mız, millî birlik ve beraberliğimizin en önemli örneğidir. Mustafa Kemal Atatürk'ün komutanlığında Türk milletinin fedakârlığıyla Millî Mücadele kazanılmıştır. Türk halkı canını, malını vermiştir ama ülkesini vermemiştir.

Ülkemizde yaşanan herhangi bir afet karşısında milletçe hareket etmeliyiz. İş birliği, yardımlaşma ve dayanışma içinde yaşadığımız afetleri en az zararla atlatabiliriz.

Ülkemiz adına millî yarışmalara katılan sporcuları izlediğimiz zaman milletçe seviniriz. Katıldığımız yarışmalarda madalya kazanmak tüm halkımızı mutlu eder.

BİLGİ

Millî birlik ve beraberlik duygusu, vatanın bütünlüğüne ve milletin bağımsızlığına yönelebilecek tehlikelere karşı en büyük

güvencedir. Millî Mücadele'nin zaferle sonuçlanması bunun en büyük ispatıdır. Millî birlik ve beraberlik yönünden dayanışmayı gerektiren ve güçlendiren başlıca davranışlar şöyle sıralanabilir: Ülkenin bütünlüğüne, milletin bağımsızlığına, laik ve demokratik cumhuriyete yönelen tehlikelere karşı mücadele etmek; ortak sevinç ve üzüntüleri paylaşmak, ülke sorunlarının çözümüne yardımcı olmak.

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutuya "D", yanlış olanların başındaki kutuya "Y" yaz.

- ☐ 1. Millî birlik ve beraberlik sayesinde ülkemiz güçlü olur.
- ☐ 2. Millî birlik ve beraberliğin, ülkemizin bağımsızlığını sürdürmesinde önemi yoktur.
- ☐ 3. Milletimiz millî birlik ve beraberlik sayesinde birçok zorluğu yenmiştir.
- ☐ 4. Tarihimizde millî birlik ve beraberliğimize verebileceğimiz en güzel örnek Kurtuluş Savaşı'dır.
- ☐ 5. Millî birlik ve beraberlik sayesinde insanlar zor durumları birlikte tek başına atlattılar.
- ☐ 6. Millî bayramlarımızda millî birlik ve beraberliğimizi çok güçlü hissederiz. 30 Ağustos, 23 Nisan, 29 Ekim, 19 Mayıs ve 15 Temmuz bu günlerdir.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Atatürk'ün kişisel özelliklerini araştırır.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki bulmacayı incele.

a) Mustafa Kemal Atatürk'ün kişisel özelliklerini bul ve mavi renge boy.

G	D	İ	S	İ	P	L	İ	N	L	İ	S
K	A	R	A	R	L	İ	A	Z	İ	M	A
P	L	A	N	L	İ	U	S	T	C	A	B
Y	E	N	İ	L	İ	K	Ç	İ	E	F	İ
A	K	E	M	A	L	A	T	A	S	T	R
Ü	Ç	A	L	İ	Ş	K	A	N	U	R	L
V	A	T	A	N	S	E	V	E	R	K	İ
İ	L	E	R	İ	G	Ö	R	Ü	Ş	L	Ü

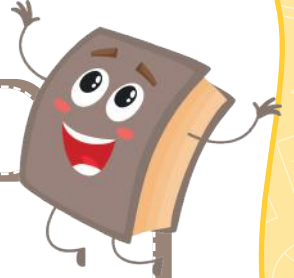
b) Boyadığın özellikleri aşağıdaki kutuların içine yaz.

c) Kalan harflerden oluşan şifreyi aşağıdaki kutunun içine yaz.

OKUMA METNİ

Atatürk, yaşamı boyunca tüm sevdiklerine hangi yaşta olursa olsun çocuk diye seslenirdi. Çünkü onun hayatında çocuk sevgi demekti. Çocuklara çiçeklerim derdi. Tüm yurt gezilerinde çocuklara sevgi ile yaklaşır, onlarla uzun uzun konuşurdu. TBMM'nin açıldığı günü çocuklara bayram olarak armağan etmiştir. Ayrıca Atatürk, "Çocuk sevgisi, insan sevgisi için bir ihtiyaçtır." diyerek çocuklara verdiği önemi ifade etmiştir.

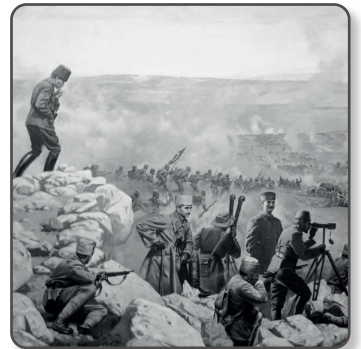
Aşağıdaki resimleri incele. Atatürk'ün çocuk sevgisi ile ilgili olanları işaretle.

☐

☐

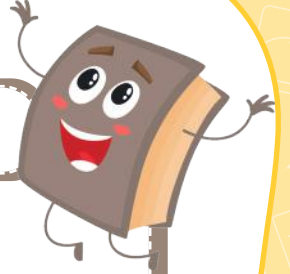
☐

☐

☐

☐

OKUMA METNİ

Atatürk, eğitime ayrı bir önem vermiştir. Toplumu çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmayı amaçladığı için millî eğitim ile yakından ilgilenmiştir. Yeni Türk harflerinin kullanılmasını sağlayıp okuma yazma oranını artırmıştır. O, "Eğitimidir ki bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüce bir topluluk halinde yaşatır; ya da bir milleti esaret ve sefaletle terk eder." demiştir. Ayrıca özellikle kız çocuklarının da eğitimine önem vermiştir.

Aşağıdaki resimleri inceleyin. Atatürk'ün eğitime verdiği önemi anlatan resimleri işaretleyin.

☐☐☐☐☐☐

Büyük Lider Atatürk'ün Kişisel Özellikleri

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, hayatı boyunca ülkemizi çağdaş ülkeler seviyesine çıkarabilmek için çalışmıştır.

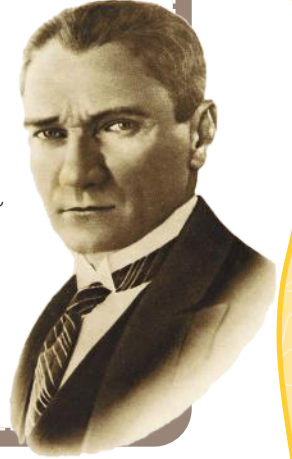
Atatürk; olayları ayrıntılı düşünür, inceler ve araştırır. Aldığı kararları uygularken karşılaştığı güçlükler onu asla yıldıramazdı.

Atatürk, ileri görüşlü ve zeki bir liderdi. Ancak karar alırken arkadaşları ile tartışır, onların görüşlerini dinler ve farklı görüşlere değer verirdi. Yaptığı işleri arkadaşlarıyla iş birliği içinde yürütmüştür.

Tüm hayatı boyunca vatanını, milletini ve insanları çok sevmiş, etrafındaki olumsuzluklara sabırlı bir biçimde yaklaşmış, planlı ve programlı hareket etmiştir.

Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında Mustafa Kemal Atatürk'ün kararlılık, inandırıcılık, akıl yürütme ve ileri görüşlülük gibi kişisel özellikleri çok etkili olmuştur.

Atatürk, çocukları çok severdi. Türk gençliğine de çok güvenirdi. "Ey yükselen yeni nesil, gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve sürdüreceksiniz." sözünden Türk çocuklarına ve Türk gençliğine verdiği önemi anlıyoruz.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutuya "D", yanlış olanların başındaki kutuya "Y" yaz.

- ☐ 1. Atatürk, zorluklar karşısında pes eden biriydi.
- ☐ 2. Atatürk, olaylar karşısında ayrıntılı düşünerek olayların nereye varacağını önceden tahmin eden ileri görüşlü ve zeki bir liderdi.
- ☐ 3. Atatürk, farklı görüşlere değer verip kararları iş birliği içinde alan biriydi.
- ☐ 4. Atatürk, vatanını ve milletini çok seven biriydi.
- ☐ 5. Atatürk düşüncelerini uygulamada aceleci biriydi.
- ☐ 6. Atatürk, sabırlı ve disiplinli biriydi.
- ☐ 7. Atatürk, planlı ve programlı çalışan biriydi.
- ☐ 8. Atatürk, barışçı anlayışlı ve hoşgörülü bir liderdi.
- ☐ 9. Atatürk, Türk çocuklarını ve Türk gençliğini çok seven ve onlara önem veren bir liderdi.
- ☐ 10. Atatürk, sanata ve sanatçıya değer vermezdi.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki ifadeleri uygun sözcüklerle tamamla.

lider vatanın karaktere doğruyu akıl

1. .... savunulması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmamıştır.
2. Atatürk, ... söylemekten asla çekinmezdi.
3. "..... ve mantığın halledemeyeceği mesele yoktur." M. Kemal ATATÜRK
4. Atatürk, doğuştan gelen güçlü bir ..... sahipti.
5. Mustafa Kemal Atatürk, çok yönlü bir ..... di.

Atatürk ile ilgili aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yaz.

- (.....) Düşünmeden karar verirdi.
- (.....) Vatanını, milletini ve insanları çok sevdi.
- (.....) Her zaman kendi dediği olsun isterdi.
- (.....) Bilim, sanat ve spora önem verirdi.
- (.....) Çocukları çok sevdi.

Aşağıda verilen Mustafa Kemal Atatürk'ün sözleri ile ilgili kişisel özelliklerini numaralandırarak eşleştir.

☐

Doğruluk

☐

Vatanseverlik

☐

Özgürlük

1. "Milletimiz çok büyüktür. Hiç korkmayalım. O, esaret ve aşağılığı kabul etmez."
2. "Yurt toprağı, sana her şey feda olsun."
3. "Gerçeğı konuşmaktan korkmayınız."

Atatürk'ün sözlerini ilgili kişilik özellikleri ile aynı renge boyayarak eşleştir.

"Akıl ve mantığın çözemeyeceği sorun yoktur."

İnsan Sevgisi

"Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir."

Disiplinli

"Hayatın her aşamasında olduğu gibi özellikle öğretim hayatında da disiplin başarının esasıdır."

Sanatseverlik

"Biz kimsenin düşmanı değiliz! Yalnız insanlığın düşmanı olanların düşmanıyız."

Vatan Sevgisi

"Yurt toprağı, sana her şey feda olsun."

Akılcılık

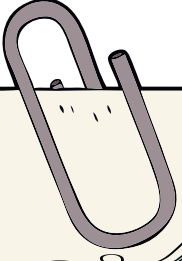
OKUMA METNİ

ATATÜRK'ÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ

Atatürk;

- Cesur bir asker,
- Başarılı bir komutan,
- İyi bir yöneticiydi.
- İleri görüşlü,
- Düzenli ve disiplinli çalışan,
- Vatanını ve milletini çok seven,
- Sabırlı ve disiplinli,
- İletişimi kuvvetli ve sorun çözme başarısı yüksek.
- Kendine güvenen,
- Yaptığı işe inanan,
- Sorumluluk sahibi,
- Zeki ve çalışkan bir liderdi.

Aşağıdaki "Atatürk'ün Kişisel Özellikleri" ile ilgili soruları cevapla.

1. "Mustafa Kemal Atatürk küçük yaşta babasını kaybettiği hâlde okuma isteğinden vazgeçmemiştir." Yukarıdaki ifadede Atatürk'ün hangi kişisel özelliği anlatılmaktadır?
a) Zorluklar karşısında kararlarından vazgeçmeme
b) İnsan sevgisi
c) İmandırlılık
2. Aşağıdaki özelliklerden hangisi Atatürk'e uymaz?
a) Doğa sevgisi   b) Vatanseverlik   c) Bencillik
3. "Yurt toprağı! Sana her şey feda olsun." Atatürk'ün bu sözleri onun hangi kişisel özelliğini ortaya koymaktadır?
a) İyi kalpliliğini   b) Vatanseverliğini   c) İnsan ve millet sevgisi
4. Ona "Cephane yok." dediler,
"Bulunur." dedi.
"Ordu yok." dediler,
"Kurulur." dedi,
"Düşman çok." dediler,
"Yenilir." dedi.
Yukarıdaki ifadeye göre Mustafa Kemal Atatürk'ün hangi kişisel özelliğinden söz edilmektedir?
a) İleri görüşlü   b) Aceleci   c) Azimli ve kararlı
5. Atatürk'ün çocukları çok sevdiğini hangi olayla anlarız?
a) Türkiye Büyük Millet Meclisini açması
b) 23 Nisan'ı çocuklara bayram olarak armağan etmesi
c) Kurtuluş Savaşı yapması

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Yaptığı çalışmalarla ülkemize katkıda bulunmuş kişileri araştırır.

ETKİNLİK

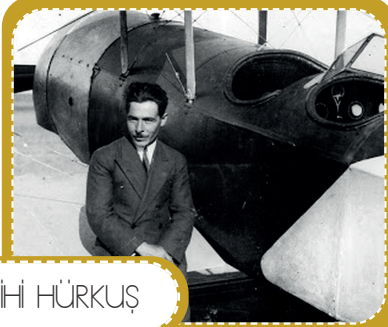
1

Aşağıda verilen bilgileri ve resimleri incele.
Hakkında bilgi verilen kişiyi resmi ile eşleştir.

AZİZ SANCAR

Türk pilot, mühendis ve girişimci.
Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden biridir, Türkiye'nin ilk uçak tasarımcısı ve üreticisidir, Türkiye'nin ilk yerli uçağını üretmiştir.

VECİHİ HÜRKUŞ

Türk akademisyen, biyokimyager, moleküler biyolog ve bilim insanı. Hücrelerin, hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırmaları sayesinde 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmıştır.

Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- a) Naim Süleymanoğlu olimpiyat şampiyonu millî haltercimizdir.
- b) Jale İnan Türkiye'nin ilk kadın pilotlarından biri olmakla beraber, dünyanın da ilk kadın savaş uçağı pilotudur.
- c) Nuri Demirağ ilk uçak fabrikası ve pilot okulunu kurmuştur.

Aşağıdaki boşluklara uygun olan ifadeleri yaz.

Ulusal marşımız olan İstiklâl Marşı'nın şairidir. Mesleği veterinerlik olan ..... edebiyat ve şiirle de ilgilenmiştir. "Safahat" adında bir şiir kitabı vardır.

Ülkemizde ilk kâğıt fabrikasını ..... açmıştır.

Rusların Erzurum' u işgaline karşı halk direnişinin simgesi hâline gelmiş Türk kadın kahramanı .....'dur.

ETKİNLİK

2

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara kutudaki uygun sözcükleri yaz.

Kâğıtçı

öncü

kimya

şairi

müzişyen

Ülkemiz için çalışan ..... insanların hayatlarını araştırmalıyız.

İstiklal Marşı'mızın ..... Mehmet Akif Ersoy'dur.

Nobel ödüllü ..... profesörümüz Aziz Sancar'dır.

Mehmet Ali ..... Türk kâğıt sanayisinin kurulmasını sağlamıştır.

Barış Manço dünyaca ünlü ..... imizdir.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların kutusuna (D), yanlış olanların kutusuna (Y) yaz.

☐

1. Ülkemizde Nobel ödülü alan bilim insanımız yoktur.

☐

2. Ülkemize çayı getiren kişi Zihni Derin'dir.

☐

3. Ülkemiz için çalışan insanların hayatını araştırmak bize ilham verir.

☐

4. Naim Süleymanoğlu ülkemiz için çalışan bilim insanıdır.

Ülkemize hizmet eden öncü insanların ortak özelliklerinden aklına gelenleri boşluklara yaz.

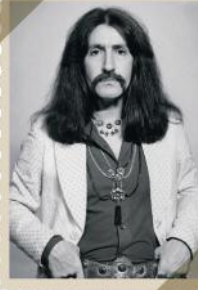
.....

.....

.....

Aşağıdaki ifadeleri incele.

- 1 Mustafa Kemal Atatürk yurdumuzu düşmanlardan kurtarmış ve çok büyük işler yapmıştır.
- 2 Mevlana sevgi ve hoşgörü insanıdır.
- 3 Galileo Galilei teleskobu buldu.
- 4 Hezarfen Ahmet Çelebi uçmayı başaran ilk insanlardandır.
- 5 Macellan Dünya'nın yuvarlak olduğunu kanıtlamıştır.

Aşağıda ülkemize hizmet eden kişilerin resimleri verilmiştir. İncele. Bu kişilerin yaptığı çalışmalara resimlerinde bulunan numarayı yaz ve eşleştir.

1. BARIŞ MANÇO

2. AZİZ SANCAR

3. NAİM SÜLEYMANOĞLU

4. ZİHNİ DERİN

Ülkemizde çay
yetiştiriciliğini
başlatmıştır.

Dünyaca ünlü
şarkıcıdır.

Nobel ödüllü kimya
profesörüdür.

Olimpiyat şampiyonu
haltercimizdir.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki metni oku.

OKUMA METNİ

Yaptıkları çalışmalarla topluma öncü olmuş insanlar vardır. Mehmet Akif Ersoy, Nene Hatun, Vecihi Hürkuş, Zihni Derin... Bu insanların ilgilendikleri alanlar ve başarıları çok farklı olsa da ülkemiz için çok çalışmaları hepsinin ortak özelliğidir. Yaptığı çalışmalarla ülkemize katkıda bulunmuş bu kişilerin hayatlarını araştırıp, yaptığı çalışmaları incelemek, karşılaştıkları güçlükleri nasıl aştıklarını öğrenmek bize çok fayda sağlar. Çünkü bu insanların hayatları hepimiz için örneklerle doludur.

Aşağıdaki soruları metne göre cevapla.

1. Sabiha Gökçen'in ülkemize katkıları nelerdir?

.....

2. Nuri Demirağ'ın ülkemize katkıları nelerdir?

.....

Ülkemizin yetiştirdiği en önemli fizik profesörlerinden biridir. Bor ve toryum madenleriyle ilgili çalışmalar yapmıştır.

3. Yukarıda bahsedilen kişi kimdir?

- a) Aziz SANCAR
- b) Engin ARIK
- c) Mehmet Akif ERSOY

ETKİNLİK

5

Ülkemize hizmet etmiş, başarılar kazanmış bir kişinin adını ve bu kişinin başarı kazandığı konuları aşağıya yaz.

.....

.....

.....

Aşağıdaki bilgi kutucuklarından doğru olanları işaretle.

- ☐ Jale İnan Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğudur.
- ☐ Olimpiyat şampiyonu millî haltercimiz Zihni Derin'dir.
- ☐ Aziz Sancar 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmıştır.
- ☐ Mehmet Ali Kâğıtçı ülkemizde ilk kâğıt fabrikasını açmıştır.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : İnsan yaşamı açısından bitki ve hayvanların önemini kavrar.

BİLGİ

Hayvanlardan Nasıl Fayda Sağlarız?

- İnek, koyun, keçi gibi hayvanların etinden ve sütünden yararlanınız.
- Tavuk, ördek, kaz gibi hayvanların yumurtasından yararlanınız.
- İnek, koyun, yılan, timsah gibi hayvanların derisinden kıyafet yaparız.
- At, öküz, eşek, deve gibi hayvanların gücünden yararlanınız.
- Anıların yaptığı bal ile besleniriz.
- İpek böceğinin ürettiği ipekten kıyafetler yaparız.
- Hayvanlar, bazen de bize arkadaşlık eder.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki tabloyu incele. Tablodaki hayvanlardan yararlandığımız alanları işaretle.

	Etinden yararlanınız.	Sütünden yararlanınız.	Yumurtasından yararlanınız.	Derisinden yararlanınız.	Gücünden yararlanınız.

Bitkilerden Nasıl Fayda Sağlarız?

- Bitkiler, soluyarak kirlettiğimiz havayı temizler.
- Bitkilerin köklerini, yapraklarını, tohumlarını veya meyvelerini yiyerek besleniriz.
- Pamuk, keten gibi bazı bitkileri giyinme ihtiyacımız için kullanırız.
- Ağaçlardan ev yapımı için yararlanılır.
- Bazı bitkileri ilaç yapımında kullanırız.
- Bitkiler kökleri ile hem toprak kaymasını hem de sel sularının zararlarını engeller.
- Kullandığımız kâğıt, kurşun kalem, kuru boyalar, defter, kitap vb. birçok ürün ağaçlardan elde edilmektedir.
- Kullandığımız sıra, masa, sandalye, sehpa, dolap, yatak gibi mobilyaları ağaçlardan elde ederiz.
- Ayrıca odun hâlâ ülkemizin birçok yerinde yakacak olarak kullanılmaktadır.
- Bitkilerin bol olduğu alanlara gezi düzenleriz, bu alanlarda piknik yaparız.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların kutusuna (D), yanlış olanların kutusuna ise (Y) yaz.

- ☐ 1. Bitkiler kökleri ile hem toprak kaymasını hem de sel sularının zararlarını engeller.
- ☐ 2. Kullandığımız kâğıt, kurşun kalem, kuru boyalar, defter, kitap vb. birçok ürün hayvanlardan elde edilmektedir.
- ☐ 3. Bitkiler solunum yaparak temiz havayı kirlendir.
- ☐ 4. Kullandığımız kâğıt, kurşun kalem, kuru boyalar, defter, kitap vb. birçok ürün ağaçlardan elde edilmektedir.

ETKİNLİK

3

Aşağıda verilen bilgi kutularını ve resimleri ince. Resimlerin altına uygun olan bilgi kutusunun numarasını yaz.

1

Ağaçlardan ev yapımında yararlanınız.

2

Bazı bitkileri giyinme ihtiyacımız için kullanınız.

3

Ormanlarda piknik yapar eğleniriz.

4

Isınma ihtiyacımızı ağaçlardan karşılarız.

5

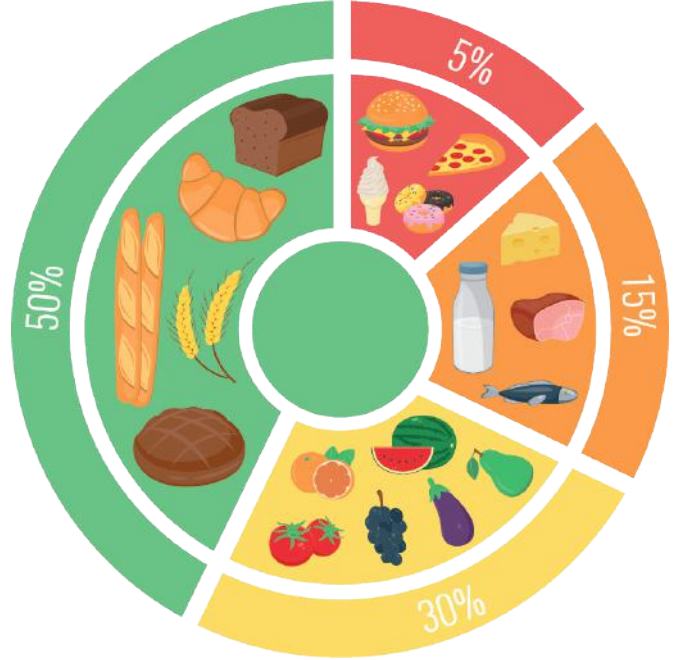
Meyve ve sebzeleri yiyerek besleniriz.

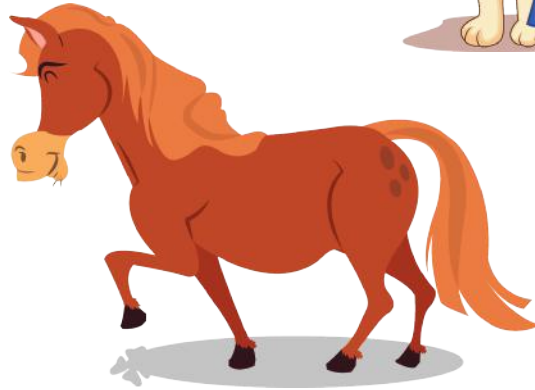
ETKİNLİK

4

Aşağıdaki ifadeleri uygun olan sözcükler ile tamamla.

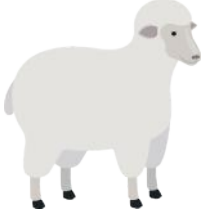
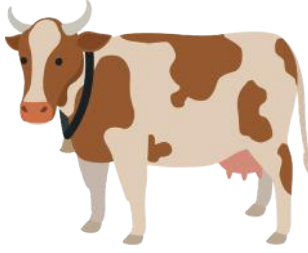

1. Hayvanlar da ..... besin amaçlı kullanır.
2. İnsanların temel ..... kaynağı bitkiler ve hayvanlardır.
3. Kedi, köpek gibi hayvanlar bize ..... eder.
4. .... dünyanın akciğerleridir.
5. Eşek, deve, öküz ..... yararlandığımız hayvanlardır.

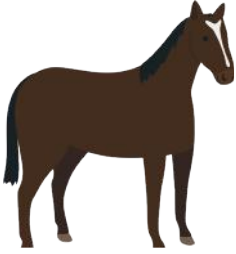

Beslenme alanında yararlandığımız hayvanları işaretle.

☐☐☐

Gücünden yararlandığımız hayvanları işaretle.

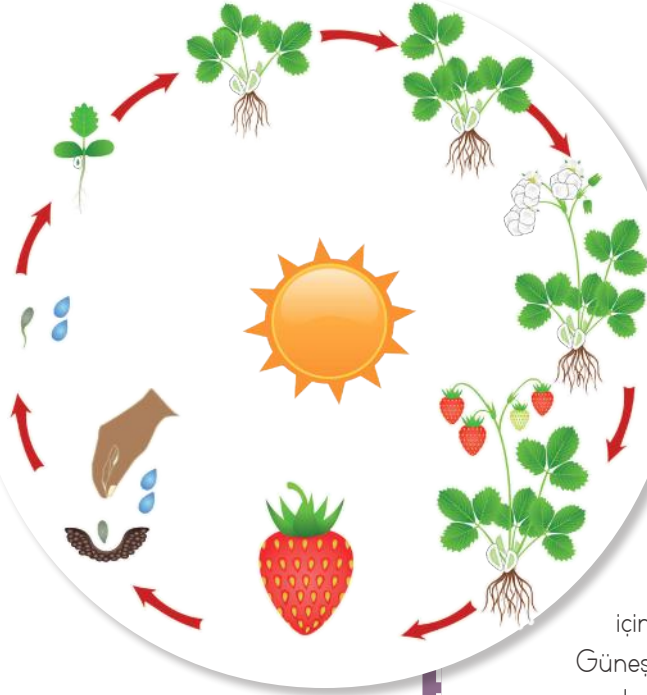
☐☐☐☐

Aşağıdaki resimlerden bitkilerin yararları ile ilgili olanı işaretle.

☐☐☐☐

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Meyve ve sebzelerin yetiştirilme koşullarını araştırır.

BİLGİ

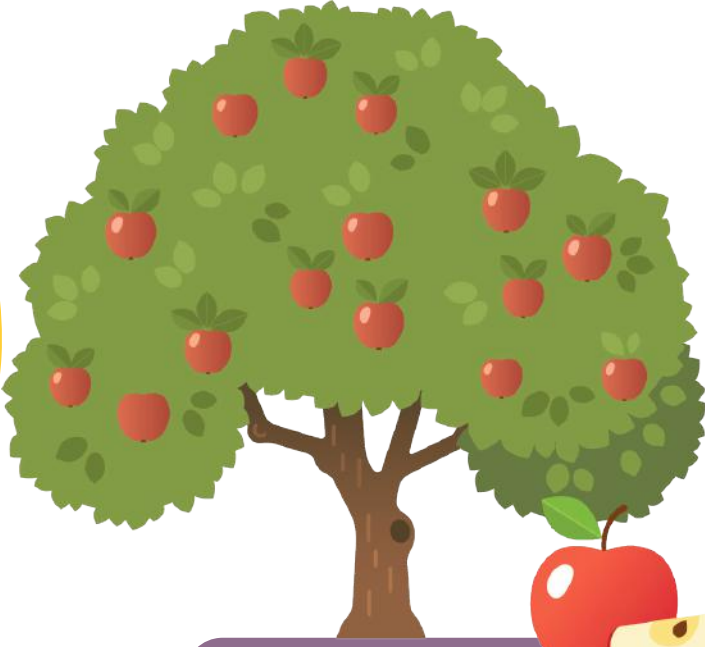
Sebze ve meyveler de her bitkide olduğu gibi bir tohumla hayata başlar. Bir tohumun çimlenmesi için su ve ısıya; büyümesi için ise su, ısı ve güneş ışığına ihtiyacı vardır. Su, ısı ve Güneş bitkilerin yaşamı için gerekli olsa da her birinin suya, ısıya ve Güneş'e olan ihtiyacı farklı farklıdır. Bu farklılıklar sonucunda her mevsim ve her şehirde farklı meyve ve sebzeler yetişebilir.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yaz.

1. Sebze ve meyveler her bitkide olduğu gibi ..... hayata başlarlar.
2. Bir tohumun çimlenmesi için ..... ve ..... ihtiyacı vardır.
3. Bir tohumun büyümesi için ..... , ... ve ..... ihtiyacı vardır.
4. Her bitkinin yaşamı için gerekli su, ısı ve güneş ihtiyacı .....
5. Her mevsim ve her şehirde farklı ..... ve ..... yetişebilir.

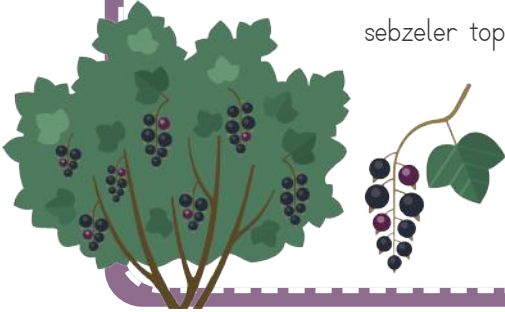

BİLGİ

Her meyvenin yetiştirme şekli ve yeri farklıdır. Bazı meyveler ağaçta, bazı meyveler toprak üstünde yetiştir. Elma, armut gibi meyveler ağaçta, çilek gibi meyveler toprak üstünde, böğürtlen gibi meyveler de çalı şeklindeki dikenli bitkiler üzerinde yetiştir.

Sebzeler de tarlalarda ve bahçelerde yetiştirilir. Ancak bazı sebzeler toprak altında büyürken bazıları ise toprak üstünde yetiştirilir. Domates, biber, patlıcan, fasulye, salatalık, patates ve havuç gibi sebzeler tarlada ve bahçelerde üretilir. Bu sebzelerden domates, biber toprak üstünde; havuç, patates ise toprak altında yetiştir.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki tabloda yer alan meyve ve sebzelerin yetiştirildikleri yerleri işaretle.

Meyve ve Sebzeler	Toprak Üstünde Yetişenler.	Ağaçta Yetişenler.	Çalıda Yetişenler.	Toprak Altında Yetişenler.
Elma				
Domates				
Patlıcan				
Havuç				
Portakal				
Karpuz				
Biber				
Böğürtlen				
Fasulye				
Çilek				
Salatalık				
Patates				
Mandalina				

Sen de evde domates yetiştirebilirsin. Aşağıdaki adımları takip et.

1. Adım

Büyük bir saksı seç.

Saksının altındaki delikleri taş ile sabitle ve bu alanı toprak ile doldur.

Sulamak için belirli bir alanı boş bırakmayı unutma.

2. Adım

Pazardan aldığınız domates fidesini al.

Kökleri zorlamadan aşağı doğru iterek saksının içindeki boşluğa fideyi dik.

Toprak ile kökleri kapat.

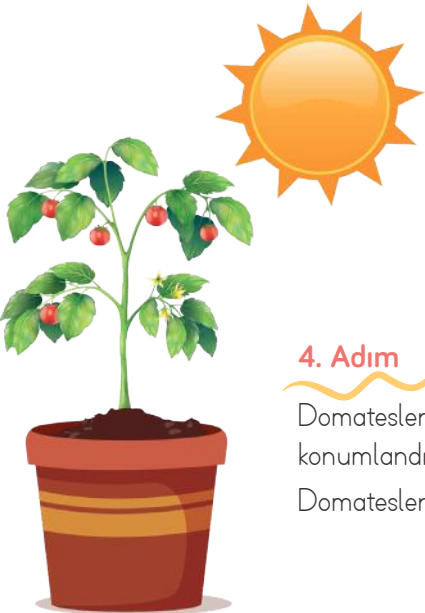
Fidenin dik durmasına dikkat etmeyi unutma.

3. Adım

Fideleri düzenli aralıklar ile sula.

Toprağın hafif nemli kalmasına dikkat etmeyi unutma.

4. Adım

Domatesleri gün içinde en az 8 saat güneş ışığı alacağı bir yerde konumlandır.

Domatesler yeteri kadar kızardığında ve olgunlaştığında domatesleri topla.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların kutusuna (D), yanlış olanların kutusuna ise (Y) yaz.

- ☐ 1. Her bitkinin yetişme koşulları aynıdır.
- ☐ 2. Ülkemizin her yerinde aynı meyve yetişmez.
- ☐ 3. Evimizde sebze yetiştiremeyiz.
- ☐ 4. Tüm meyvelerin büyümesi için bol yağışa ihtiyaç vardır.
- ☐ 5. Çok soğuk havalar bitkilerin donmasına neden olur.
- ☐ 6. Aşırı sıcak, bazı sebzelere zararlıdır.
- ☐ 7. Her sebze kış aylarında yetişmez.
- ☐ 8. Bitkilerin yetişmesinde yeterli miktarda su, toprak ve sıcaklığa ihtiyaç vardır.

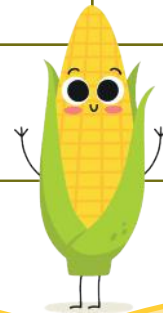
ETKİNLİK

5

Aşağıdaki sütunlara üstünde yazan yerde yetişen meyve ve sebzeleri yaz.

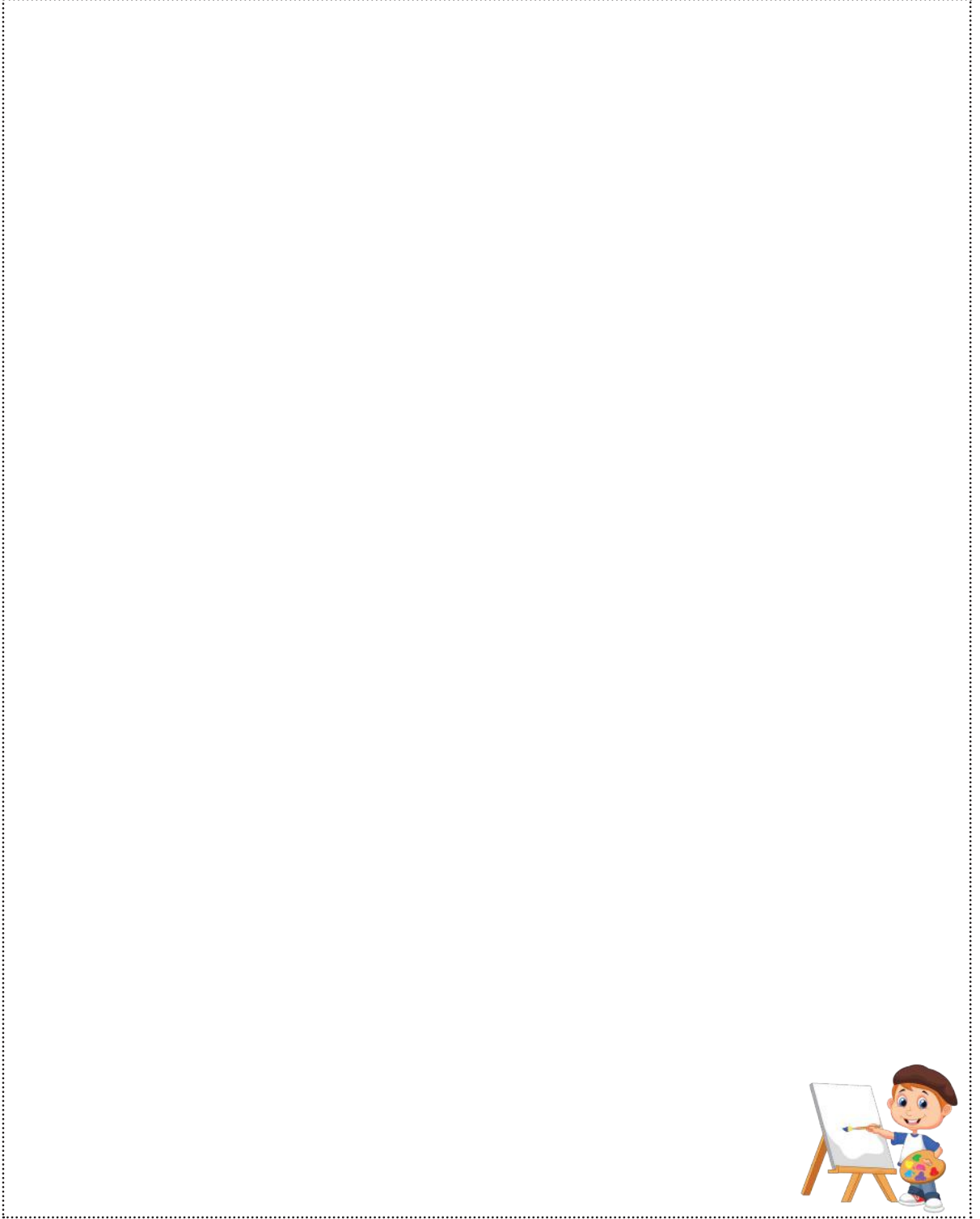
	Ağaçta Yetişenler	Toprak Üstünde Yetişenler	Toprak Altında Yetişenler
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

ETKİNLİK

6

Bu sayfaya bir meyve ağacı çiz ve çizdiğin ağacı boy.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Doğadan yararlanarak yönleri bulur.

BİLGİ

Yönleri bulmak için kullandığımız aletin adı "pusula"dır. Pusulayı düz bir zemine (yere paralel) koyduğumuzda renkli ucu (genelde kırmızı) her zaman kuzeyi gösterir.

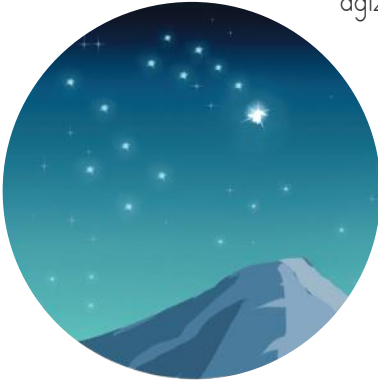
Pusula dışında yönleri bulmak için kullandığımız farklı yöntemler de vardır. Bunun için de doğadan yararlanınız.

1. Güneş'e bakarak yönümüzü bulabiliriz. Sabah Güneş doğduğunda sağ kolumuzu Güneş'e doğru açarsak sağ kolumuz **DOĞUYU**, sol kolumuz **BATIYI**, önümüz **KUZEYİ**, arkamız **GÜNEYİ** gösterir.

2. Ağaçların ve taşların yosunlu tarafları daima kuzeyi gösterir.

3. Karıncalar yuvalarını yaparken toprağı kuzeye yığar. Yuvaların ağızlarını güneye doğru yapar.

4. Kutup Yıldızı, daima kuzeyi gösterir. Yeri hiç değişmediği için de bu yıldız Demirkazık da denir.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun olan ifadeleri yaz.

1. Yönleri bulmak için kullandığımız aletin adı ..... dır.

2. Sabah Güneş doğduğunda sağ kolumuzu Güneş'e doğru açarsak; sağ kolumuz

....., sol kolumuz ....., önümüz ....., arkamız

..... gösterir.

3. Ağaçların ve taşların yosunlu tarafları daima ..... gösterir.

4. Karıncalar yuvalarını yaparken toprağı kuzeye yığar. Yuvaların

ağızlarını ..... doğru yapar.

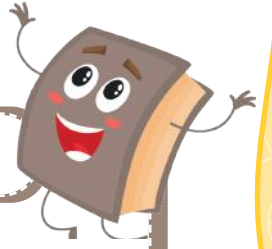
5. Kutup Yıldızı, daima ..... gösterir.

Aşağıdaki hikâyeyi oku.

OKUMA METNİ

YOL GÖSTEREN KARINCA

Yavru bir sincap ormanda yuvarlanan koca bir meşe palamudunu kovalarken birden durdu ve bütün ağaçların birbirine benzediğini fark etti. Kaybolduğunu anladı. Evini nasıl bulacağını düşünürken annesinin: "Evimiz ormanın batısında," dediğini hatırladı. Ama şu an olduğu yerden batıyı nasıl bulacağını bilmiyordu. Kaygılı sincabı gören karınca çok şaşındı. Çünkü daha önce kaygılanmış bir sincap görmemişti. Sincaba:

- Her şey yolunda mı? diye sordu.

Sincap:

- Kayboldum. Evimiz ormanın batısında ama ben batının hangi yönde olduğunu bilmiyorum. dedi.

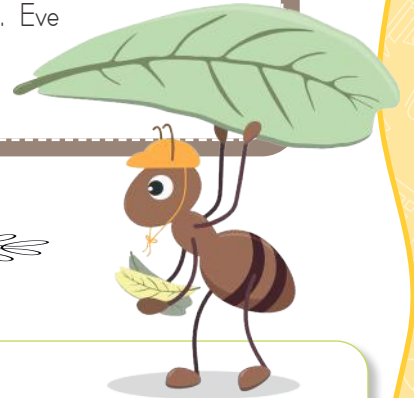
Karınca:

- Benim yuvam sana yardımcı olabilir. Gel birlikte yuvama yürüelim. dedi.

Sincap ve karınca, karıncanın yuvasına doğru yürüdüler. Sincap, "Bu minik hayvanların yuvası yön bulmama nasıl yardımcı olacak?" diye düşündü. Yuvaya vardıklarında karınca, ona yuvanın özelliğini anlattı.

- Bak bizim yuvalarımızın ağzı her zaman güneyi gösterir. Sirtını güneye dönersen yüzün kuzeyi, sağ kolun doğuyu ve sol kolun da batıyı gösterir. Artık batının nerede olduğunu biliyorsun.

Sincap, karıncaya çok teşekkür etti. Koşarak evine doğru gitmeye başladı. Eve vardığında annesine yolu karıncadan öğrendiğini anlattı.

Aşağıdaki soruları hikâyeye göre cevapla.

1. Sincap neden kaygılanmıştı? .....

2. Sincaba kim yardım etti? .....

3. Karınca yuvasının özelliği neydi? .....

GÜNEŞ İLE YÖN BULMA OYUNU

Bu oyunu gün doğumunda ya da gün batımında oynayabilirsiniz. İstedığınız kadar kişi oyuna katılabilir.

Önce kimin başlayacağına sayışarak karar verebilirsiniz.

Oynamak için aşağıdaki aşamaları takip edin:

- İlk başlayacak olan oyuncu, yerinden kalkar ve gözleri kapalı bir şekilde kendi etrafında dönmeye başlar.
- Diğer oyuncular beşe kadar sayar.
- Kendi etrafında dönen oyuncu durur ve gözlerini açar.
- Beş saniye içinde kuzeyi göstermesi gerekir.
- Gösterdiğinde bir puan kazanır.
- Her seferinde bir diğer oyuncuya sıra geçer ve oyun bu şekilde devam eder.

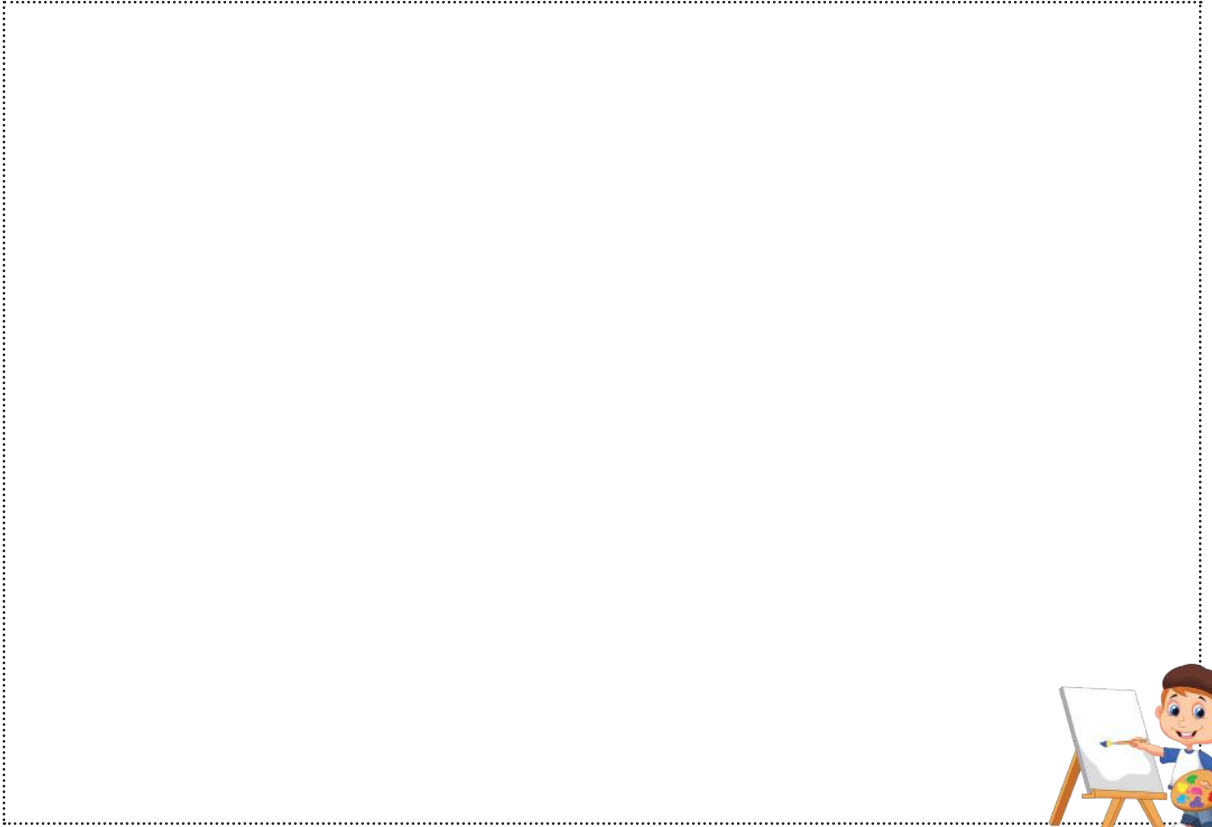
ETKİNLİK

4

Sayfadaki Kutup Yıldızı'nı dikkatle incele.

Sen de kendi Kutup Yıldızı'nı çiz ve boy.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : İnsanların doğal unsurlar üzerindeki etkisine yakın çevresinden örnekler verir.

BİLGİ

İnsanların Çevreye Olumlu Etkileri Nelerdir?

İnsanların doğaya olumlu etkilerine ağaç dikmeyi, hayvanları korumayı, doğal afetleri önleyici çalışmalar yapmayı örnek verebiliriz.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resimleri inceleyin. İnsanların çevreye olumlu etkileri ile ilgili olanları işaretleyin.

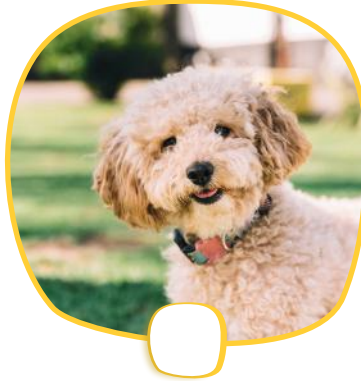
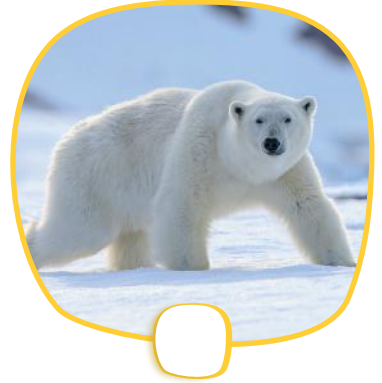
Nesli Tükenmekte Olan Hayvan ve Bitkiler

İnsanların doğaya olumsuz etkileri ve bilinçsiz avcılık sonucunda, birçok hayvan ve bitkinin nesli yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Kutup ayısı, panda, alageyik, kelaynak kuşu, Meksika yunusu, Filipin kartalı, saiga gibi hayvanlar nesli tükenmekte olan hayvanlara örnektir.

ETKİNLİK

2

Aşağıda verilen hayvanlardan nesli tükenmekte olanları işaretle.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların kutusuna (D), yanlış olanların kutusuna ise (Y) yaz.

- ☐ 1) İnsanların çevreye olumlu bir etkisi yoktur.
- ☐ 2) Orman yangınları hayvanları etkilemez.
- ☐ 3) Bilinçsiz avlanma sonucunda bazı hayvanların nesli tükenmek üzeredir.
- ☐ 4) Yeşil alanlar tüm canlılar için bir ihtiyaçtır.
- ☐ 5) Çevre kirliliğini engellemenin bir yolu yoktur.
- ☐ 6) Orman yangınları nedeniyle hayvan ve bitkilerin yaşam alanı azaldı.
- ☐ 7) Fabrika bacalarından ve araba egzozlarından çıkan gazlar hava kirliliği oluşturur.
- ☐ 8) Çöpler doğaya bırakılırsa çevremiz güzelleşir.
- ☐ 9) Kimyasal atıkların dere, nehir ve göle atılması balıkları besler.
- ☐ 10) Yeşil alanların aşırı betonlaşması sonucu hayvan ve bitkilerin yaşam alanı daraldı.

Resimlerdeki durumu örnekteki gibi uygun başlık ile eşleştir.

**İnsanların Çevreye
Olumlu Etkileri**

**İnsanların Çevreye
Olumsuz Etkileri**

Resimleri incele. Resimler ile ilgili düşüncelerini yanına yaz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluk alır.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki resmi incele. Doğayı koruyan çocukları daire içine al.

Resmi incele. Doğayı koruyanların ve doğaya zarar verenlerin yaptıklarını uygun olan yere yaz.

Doğayı Koruyanlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Doğaya Zarar Verenler

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Doğayı ve çevreyi korumak için neler yapabiliriz?

- Evimizde veya iş yerimizde oluşan atık yağları atık yağ toplama kutularına atmalıyız.
- Çöplerimizi kâğıt, metal, cam ve plastik şeklinde ayırıp geri dönüşüm kutularına atmalıyız.
- Tüklenen pilleri çöpe değil, pil kumbaralarına atmalıyız.
- Çevreyi daha az kirleten toplu taşıma araçlarını tercih etmeliyiz.
- Ormanları korumalı ve uygun alanları ağaçlandırmalıyız.
- Su kaynaklarımızı ve suyu tasarruflu kullanmalı, suyu boşa akıtmamalıyız.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki cümleleri kutularda bulunan uygun kelimeler ile tamamla.

ağaç

su

pil
kumbarasına

hava

geri
dönüşüm

1. Temel içeceğimiz ..... dur.
2. Egzoz gazları ..... kirliliğine sebep olmaktadır.
3. Çöplerimizi kâğıt, metal, cam ve plastik şeklinde ayırıp ..... kutularına atmalıyız.
4. Tüklenen pilleri çöpe değil, ... atmalıyız.
5. Daha iyi yaşanabilir bir çevre için ..... dikmeliyiz.

ÇEVREYLE İLGİLENEN SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

TEMA VAKFI: Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı ya da kısaca TEMA, çevreci vakıftır. Erozyon ile mücadele, ağaçlandırma ve doğal varlıkların korunması temel amaçlarındandır.

ÇEVKO VAKFI: Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı Türkiye'de ambalaj atıklarının geri kazanımı için kurulmuş bir vakıftır.

ÇEVKÖL VAKFI: Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtım Vakfı ülkemizin doğal, tarihsel ve kültürel varlıklarını korumak amacıyla kuruldu.

DOÇEV VAKFI: Doğa ve Çevre Vakfı doğal dengenin ve çevresel değerlerin korunması, iyileştirilmesi, toplumda çevre bilincinin yükseltilmesi konularında çalışmalar yürütmek üzere kuruldu. DOÇEV ağaçlandırma, atık yönetimi ve çevre eğitimi alanlarında faaliyetler yapmaktadır.

TÜRÇEV VAKFI: Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı, sürdürülebilir çevre konusunda insanları bilgilendirmek üzere kuruldu.

ETKİNLİK

3

Kuruluşların logoları ile adlarını eşleştir.

Çevre ve Kültür Değerlerini
Koruma ve Tanıtım Vakfı

Doğa ve Çevre Vakfı

Türkiye Erozyonla Mücadele
Ağaçlandırma ve Doğal
Varlıkları Koruma Vakfı

Uluslararası Çevre Eğitim
Vakfı

Çevre Koruma ve Ambalaj
Atıkları Değerlendirme
Vakfı

DOĞAMIZI KORUMAK İÇİN NELER YAPMALIYIZ?

- 1) Sularımızı idareli kullanmalıyız.
- 2) Denizlerimizi, havamızı ve toprağımızı kirletmemeliyiz.
- 3) Evlerde doğal gaz kullanmalıyız.
- 4) Hava kirliliğini azaltmak için metro, otobüs gibi toplu taşıma araçları kullanmalıyız.
- 5) Toprak kirliliğini önlemek için pil, plastik, cam gibi atıklar toprağa atılmamalıdır.
- 6) Evimizde oluşan atık yağları atık yağ toplama kutularına atmalıyız.
- 7) Yaşamımızın her alanında ağaca ihtiyacımız vardır. Bu yüzden ağaç dikmeliyiz.
- 8) Ağaçların bulundukları yerleri temiz tutmalıyız.
- 9) Dikilen ağaçları korumalıyız.
- 10) Doğayı ve çevreyi korumak için yapılan çalışmalara katılmalıyız.

ETKİNLİK

4

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların kutusuna (D), yanlış olanların kutusuna ise (Y) yaz.

- ☐ 1. Sularımızı idareli kullanmalıyız.
- ☐ 2. Denizlerimizi, havamızı ve toprağımızı kirletmeliyiz.
- ☐ 3. Evlerde kömür kullanmalıyız.
- ☐ 4. Hava kirliliğini azaltmak için metro, otobüs gibi toplu taşıma araçları kullanmalıyız.
- ☐ 5. Toprak kirliliğini önlemek için pil, plastik, cam gibi atıkları toprağa atmalıyız.
- ☐ 6. Evimizde oluşan atık yağları atık yağ toplama kutularına atmalıyız.
- ☐ 7. Bütün ağaçları kesmeliyiz.
- ☐ 8. Ağaçların bulundukları yerleri temiz tutmalıyız.
- ☐ 9. Dikilen ağaçları korumalıyız.
- ☐ 10. Doğayı ve çevreyi korumak için yapılan çalışmalara katılmalıyız.

Aşağıdaki soruları cevapla.

1) Doğa ve çevreyi korumak için aşağıdakilerden hangisini yapmalıyız?

- a) Ağaçları kesmek
- b) Kâğıt atıkları toplama merkezlerine götürmek
- c) Yerlere çöp atmak

2) Aşağıdakilerden hangisi çevreyi koruma konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından biri değildir?

a)

b)

c)

3) Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Kızartma yağlarını toplama merkezlerine götürmeliyiz.
- b) Fabrika bacalarına filtre takılmalıdır.
- c) Bütün ağaçları kesmeliyiz.

4) Aşağıdaki davranışlardan hangisinin yapılması çevreye zarar verir?

- a) Ormanların yangınlara karşı korunması.
- b) Plastik atıkların çevreye atılması.
- c) Su kaynaklarının temiz tutulması.

5) Ailemizle gittiğimiz piknikte çöplerimizi ne yapmalıyız?

- a) Yerlere atıp bırakmalıyız.
- b) Atık maddeleri ayırıp geri dönüşüm kutularına atmalıyız.
- c) Ateş yakıp içine atmalıyız.

6) Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'nın logosu aşağıdakilerden hangisidir?

a)

b)

c)

7) Tüklenen pilleri çöpe değil, ... atmıyoruz.

Yukarıda verilen cümlede boş bırakılan yere hangi kelime gelmelidir?

- a) Pil kumbaralarına
- b) Yerlere
- c) Çöp kutusuna

8) Aşağıdakilerden hangisi çevremizi korumak için yanlış bir davranıştır?

a)

b)

c)

9) Evimizde veya iş yerimizde oluşan atık yağları nereye atmıyoruz?

- a) Lavaboya dökmeliyiz.
- b) Biriktirip, atık yağ toplama kutularına atmıyoruz.
- c) Çöpe dökmeliyiz.

10) Sen de hayalindeki temiz çevrenin resmini çiz.

KONU : Ülkemizde Hayat

KAZANIM : Geri dönüşümün kendisine ve yaşadığı çevreye olan katkısına örnekler verir.

BİLGİ

Geri Dönüşüm Nedir?

Kullanılmış kâğıt, plastik, cam, metal, pil gibi maddelerin tekrar işlenip tüketicilerin kullanımına sunulmasına geri dönüşüm denir.

Geri dönüşümü sağlanabilen maddeleri aşağıdaki gibi ayrı ayrı oluşturulmuş dönüşüm kutularına atmamız gerekir.

ETKİNLİK

1

Aşağıda verilen resimleri inceleyin. Kâğıt geri dönüşüm kutusuna atılabilecek olanları daire içine al.

ETKİNLİK

2

Aşağıda verilen resimleri incele. Plastik geri dönüşüm kutusuna atılabilecek olanları daire içine al.

ETKİNLİK

3

Aşağıda verilen resimleri incele. Cam geri dönüşüm kutusuna atılabilecek olanları daire içine al.

ETKİNLİK

4

Aşağıda verilen resimleri incele. Metal geri dönüşüm kutusuna atılabilecek olanları daire içine al.

ETKİNLİK

5

Aşağıda verilen resimleri incele. Pil geri dönüşüm kutusuna atılabilecek olanları daire içine al.

6

Atık maddeleri uygun olan geri dönüşüm kutusu ile eşleştir.

